

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Do projektu:

Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części
miejscowości POPÓWEK, w rejonie ulicy Przemysłowej

Autor opracowania

mgr Dorota Sowa - Płaska

Łódź, marzec – kwiecień 2019 r.
Aktualizacja marzec 2020 r.; listopad 2020 r.

SPIS TREŚCI:

1.	INFORMACJE OGÓLNE.....	3
1.1	Uwagi wstępne.....	3
1.2	Przedmiot i cel opracowania.....	4
1.3	Określenie zasięgu terenu objętego Prognozą.....	5
1.4	Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy.....	5
1.5	Podstawy prawne i materiały wyjściowe.....	6
1.6	Powiązania z innymi dokumentami.....	7
2.	STAN ISTNIEJĄCY – analiza i ocena.....	12
2.1	Charakterystyka istniejącego stanu środowiska.....	12
2.2	Charakterystyka istniejącego stanu zagospodarowania.....	25
2.3	Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	26
3.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA.....	28
4.	PROJEKTOWANE ZAGOSPODAROWANIE – analiza i ocena oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko.....	30
4.1	Cele ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.....	30
4.2	Opis projektowanego zagospodarowania.....	31
4.3	Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych projektu planu.....	35
4.4	Ocena warunków zagospodarowania terenu określonych w projekcie planu wynikających z potrzeb ochrony środowiska.....	37
4.5	Ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych dla projektu mpzp oraz sposobów ich uwzględnienia i innych problemów środowiska.....	41
4.6	Ocena wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko, na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz zdrowie ludzi.....	47
4.7	Możliwość ograniczenia negatywnego oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko ..	57
4.8	Rozwiązania alternatywne dla projektu planu.....	59
4.9	Przewidywane metody analizy realizacji projektowanego dokumentu.....	60
4.10	Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	61
4.11	Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	61

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik nr 1 – Oświadczenie autora o spełnieniu wymagań o których mowa w art. 74a ust. 2. pkt. 1) lit. b) oraz pkt. 2) ustawy OOS (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zmianami)

Spis rysunków

- Rysunek nr 1 – Prognoza oddziaływania na środowisko – skala 1:1 000

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1 Uwagi wstępne

Zgodnie z obowiązującym polskim prawodawstwem obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju regionalnego – podstawa prawna art. 46 pkt. 1 ustawy z 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zmianami) - zwanej dalej ustawą OOS.

Opracowanie Prognozy oddziaływania na środowisko (dalej Prognoza) do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Popówek, w rejonie ulicy Przemysłowej jest realizacją obowiązku określonego w art. 51 ust. 1 ustawy OOS, która zgodnie z art. 51 ust. 2 w/w ustawy powinna:

- zawierać:
 - ✓ informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - ✓ informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - ✓ propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - ✓ informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - ✓ streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
 - ✓ oświadczenie autora lub kierującego zespołem o spełnieniu wymogów określonych w art. 74a ust. 2 ustawy OOS, które stanowi załącznik do Prognozy;
- określać, analizować i oceniać:
 - ✓ istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - ✓ stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - ✓ istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*,
 - ✓ cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - ✓ przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnio-terminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz jego integralność, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,

- zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawiać:
 - ✓ rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz jego integralność;
 - ✓ rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie - biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i jego integralność.

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej Prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, tj.:

- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Pleszewie pismem z dnia 05.02.2019 r. znak: ON.NS.72.2.2.2019;
- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 20 lutego 2019 r., znak: WOO-III.411.28.2019.AM.1.

Wytoczne powyższych organów uwzględniają wymagania określone w art. 51 i art. 52 ustawy OOS.

Treść Prognozy została opracowana w dostosowaniu do wyżej wymienionych wymagań zawartych w obowiązujących przepisach, tj. w ustawie z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zmianami) oraz wymagań wyżej wymienionych organów uzgadniających jej zakres i stopień szczegółowości.

Prognoza nie posiada mocy prawnej i nie stanowi przedmiotu uchwały Rady Gminy. Jest dokumentem towarzyszącym, bez którego miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może być uchwalony. Stanowi element postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzanego przez Wójta Gminy Gołuchów.

1.2 Przedmiot i cel opracowania

Przedmiotem opracowania jest analiza ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (projekt planu) oraz prognoza ich oddziaływania na środowisko, przyrodę, ludzi i zabytki. Dążenie do określenia, czy i w jaki sposób zapisy i ustalenia projektu planu wpłyną na środowisko rozumianego jako *ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w szczególności powierzchnię ziemi, kopaliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat oraz pozostałe elementy różnorodności biologicznej, a także wzajemne oddziaływania pomiędzy tymi elementami* (art. 3 pkt. 39 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku *prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 ze zmianami)).

Głównym celem niniejszej Prognozy jest zaprezentowanie zagrożeń dla środowiska, przyrody, wartości kulturowych i zdrowia ludzi, jakie mogą wynikać z realizacji ustaleń projektu planu oraz wskazanie metod zmniejszenia potencjalnych uciążliwości. Ma ona również na celu określenie obecnego stanu środowiska na terenie objętym uchwałą oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Ocenę przewidywanych skutków dla środowiska, jakie mogą wyniknąć z projektowanego przeznaczenia terenu i rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych odniesiono do istniejącego stanu środowiska, jego warunków i predyspozycji użytkowych rozpoznanych w najbardziej aktualnych

dokumentach o tematyce środowiskowej (opracowanie ekofizjograficzne, prognoza oddziaływania na środowisko).

Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu planu na środowisko.

Ważnym zadaniem prognozy oddziaływania na środowisko jest również informowanie społeczności lokalnej o skutkach wprowadzenia w życie ustaleń planu miejscowego oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planu miejscowego.

1.3 Określenie zasięgu terenu objętego Prognozą

Obszar objęty opracowaniem obejmuje fragment miejscowości Popówek położony przy ulicy Przemysłowej o powierzchni ok. 2,3 ha, a dokładnie jedną działkę nr ewid. 418/3.

Granice obszaru opracowania zostały graficznie wyznaczone na rysunku planu w skali 1:1000, będącym integralnym załącznikiem Nr 1 do uchwały – projektu planu. Pierwotnie zostały one określone i wyznaczone na załączniku do uchwały Nr XLII/399/2018 Rady Gminy Gołuchów z dnia 17 października 2018 roku *w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Popówek, w rejonie ulicy Przemysłowej.*

Zakres przestrzenny Prognozy w zakresie powiązań i oddziaływań zewnętrznych poszerzono poza opisywany teren. Zatem zasięg terenu objętego niniejszą Prognozą to obszar objęty projektem planu oraz tereny sąsiednie, czyli obszary pozostające w zasięgu oddziaływań związanych z realizacją ustaleń projektu planu.

1.4 Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy

Sporządzenie Prognozy wymaga zastosowania wielu metod analizy i oceny.

Najważniejszym etapem prac jest zbiór dostępnych informacji o terenie. Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy OOS informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

Wykorzystano dostępne materiały kartograficzne, opracowania dotyczące środowiska naturalnego i kulturowego oraz dokumenty planistyczne dotyczące obszaru objętego opracowaniem oraz jego otoczenia. Część informacji została zebrana podczas prac związanych z tworzeniem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Głównym elementem Prognozy jest analiza zaprojektowanych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zapisanych w projekcie planu w formie szczegółowych wskazań, co i gdzie powinno się pojawić/wybudować. Dlatego też podstawową metodą analizy wpływu rozwiązań projektu planu na środowisko jest porównanie w układzie przestrzennym rozmieszczenia zaplanowanych ustaleń z danymi o elementach środowiska. Zebrane informacje posłużyły do nakreślenia obrazu funkcjonowania obszaru w chwili obecnej (rozpoznanie stanu środowiska) i porównania go ze stanem przewidywanym, jako skutek realizacji przeanalizowanych ustaleń projektu planu.

Prognoza jest oceną oddziaływania na środowisko rozwiązań projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Popówek, w rejonie ulicy Przemysłowej oraz w przypadku niekorzystnych zmian propozycją ich modyfikacji w celu zminimalizowania niekorzystnego wpływu na środowisko. Osiągane jest to poprzez:

1. ocenę skutku, czyli wynikowego stanu komponentów środowiska, powstałego na skutek przemian w jego funkcjonowaniu, spowodowanych realizacją ustaleń projektu planu;

2. sformułowanie propozycji zmian lub alternatywnej wersji ustaleń, określających osiągnięcie możliwie korzystnego stanu środowiska w warunkach projektowanego przestrzennego zagospodarowania obszaru.

Przeprowadzona analiza oparta jest na założeniach, że stanem odniesienia dla Prognozy są:

- istniejący stan środowiska i zagospodarowania terenu, określony w aktualnym opracowaniu ekofizjograficznym;
- uwarunkowania wynikające z ustaleń *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołuchów* wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko;
- uwarunkowania wynikające z ustaleń *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Popówek (obręb Macew)*, w części dotyczącej obszaru obejmującego teren w obrębie skrzyżowania drogi krajowej nr 12 oraz drogi powiatowej nr 4327P wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko;
- uwarunkowania wynikające z ustaleń projektu *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Popówek, w rejonie ulicy Przemysłowej*.

W dokumencie Prognozy oddziaływania na środowisko zastosowano metodę opisową oraz graficzną, co skutkowało przedstawieniem części tekstowej opracowania (treść Prognozy) oraz części graficznej – rysunek Prognozy wykonany na rysunku projektu planu.

1.5 Podstawy prawne i materiały wyjściowe

Podstawy prawne:

- *zagospodarowanie przestrzenne, prawo budowlane:*
 - ✓ uchwała nr XLII/399/2018 Rady Gminy Gołuchów z dnia 17 października 2018 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Popówek, w rejonie ulicy Przemysłowej;
 - ✓ ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r., poz. 1945 ze zmianami);
 - ✓ rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2003 r., Nr 164, poz. 1587);
 - ✓ ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r., poz. 1186 ze zmianami);
 - ✓ rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r., poz. 1065);
 - ✓ ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2068 ze zmianami);
 - ✓ rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 2016 r., poz. 124);
 - ✓ ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zmianami);
- *ochrona środowiska, ochrona przyrody:*
 - ✓ ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zmianami);
 - ✓ ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 ze zmianami);
 - ✓ ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 ze zmianami);
 - ✓ ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2019 r., poz. 1862);

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości
Popówek w rejonie ulicy Przemysłowej

- ✓ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2019 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 1383);
- ✓ rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839);
- ✓ rozporządzenie Ministra Gospodarki z 26 września 2002 r. w sprawie określenia urządzeń, w których mogły być wykorzystywane substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. 2002 r., Nr 173, poz. 1416).
- *powierzchnia ziemi:*
 - ✓ ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1161);
- *odpady:*
 - ✓ ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r., poz. 1454 ze zmianami);
 - ✓ ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r., poz. 701 ze zmianami);
- *gospodarka wodno-ściekowa:*
 - ✓ ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne (Dz. U. z 2018 r., poz. 2268 ze zmianami);
- *powietrze, hałas, pole elektromagnetyczne:*
 - ✓ rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112);
 - ✓ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003 r., Nr 192, poz. 1883).

Materiały wyjściowe, opracowania:

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołuchów* przyjęte uchwałą Nr V/50/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 30.03.2011 roku, Pracownia Dokumentacji Ekologicznych, Poznań;
- *OPRACOWANIE EKOLOGIZOGRAFICZNE dla potrzeb studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołuchów*, 2007, Pracownia Dokumentacji Ekologicznych (M. Mielcarek, K. Gała, M. Nowak), Poznań (aktualizacja 2009-2010 r.);
- *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Popówek (obręb Macew)*, w części dotyczącej obszaru obejmującego teren w obrębie skrzyżowania drogi krajowej nr 12 oraz drogi powiatowej nr 4327P przyjęty uchwałą Nr VIII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, Nr 248, poz. 3944 z dnia 16 września 2011 r.) (wraz z prognozą oddziaływania na środowisko);
- *Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Popówek, w rejonie ulicy Przemysłowej* w granicach określonych uchwałą Nr XLII/399/2018 Rady Gminy Gołuchów z dnia 17 października 2018 r.

1.6 Powiązania z innymi dokumentami

Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołuchów dokonuje charakterystyki ekofizjograficznej obszaru gminy oraz dokonuje ogólnej oceny stanu środowiska (w tym: stanu higieny atmosfery, jakości wód powierzchniowych i podziemnych, gleb i powierzchni ziemi, klimatu akustycznego, elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego) oraz i krajobrazu gminy. Przedstawia również prowadzoną na terenie gminy gospodarkę odpadami.

Dokument ten definiuje uwarunkowania i predyspozycje dla kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej. Dokonuje podziału gminy na następujące strefy funkcjonalno-przestrzenne, które różnią się

wprowadzanymi formami ochrony środowiska, poziomem wykorzystania gospodarczego środowiska oraz predyspozycjami rozwoju gospodarczego:

- I. Strefę funkcji ekologiczno-ochronnych i turystyczno - wypoczynkowych oraz krajoznawstwa – obejmującą obszar chronionego krajobrazu "Dolina rzeki Ciemnej" (część środkowa gminy).
- II. Strefy rolnicze:
 - A. Strefa o przewadze funkcji rolniczej (rolnictwo polowe, "ekologiczne", łąkarstwo), ekologiczno - ochronnej i agroturystycznej (wschodnia część gminy – dolina Prośny),
 - B. Strefa o przewadze funkcji rolniczej i uzupełniającej – aktywizacji gospodarczej, w szczególności przetwórstwa rolno - spożywczego (część północna, północno-wschodnia i zachodnia gminy).
- III. Strefa wielofunkcyjnego rozwoju gospodarczego (strefa podmiejska Kalisza) – strefa usługowo-produkcyjna, w szczególności przetwórstwa rolno-spożywczego, drobnego przemysłu, usług dla rolnictwa oraz mieszkalna (część południowo-wschodnia gminy – w rejonie Kościelnej Wsi, w bliskim sąsiedztwie Kalisza).

Przyszłe opracowania planistyczne powinny uwzględniać wrażliwości środowiska i potrzeby zabezpieczenia jego stanu. Ich realizacja będzie znaczącym krokiem gminy w zakresie realizacji polityki zrównoważonego rozwoju w zakresie gospodarki przestrzennej. Ustalenia studium oraz przyszłych projektów mpzp powinny być kompromisem łączącym ochronę poszczególnych wartości środowiskowo-przyrodniczych wraz z możliwościami zapewniającymi lokalny rozwój gospodarczy.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołuchów (zwanego dalej Studium...) określono kierunki rozwoju przestrzennego gminy poprzez kontynuację i zdynamizowanie istniejących funkcji gminy uwzględniając uwarunkowania:

- ekologiczno-ochronne – m.in. przyjęcie zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska jako podstawowy kierunek polityki przestrzennej gminy; ograniczenie zainwestowania w strefach ochrony konserwatorskiej oraz obszarów eksploracji archeologicznej;
- infrastrukturalne – pełne zaopatrzenie w energię elektryczną i wodę, potencjalna możliwość pełnej telefonizacji gminy, rozprowadzenia sieci gazowej do wszystkich wsi, wprowadzenia kanalizacji sanitarnej; wyłączenie z zainwestowania lub uwzględnienie w planowanym zagospodarowaniu obszarów oddziaływania gazociągów przesyłowych wysokiego ciśnienia; konieczność rozwoju sieci dróg zbiorczych, lokalnych i dojazdowych oraz ścieżek rowerowych.

Zasady rozwoju i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy powinny uwzględniać unikalne walory przyrodnicze i kulturowe, jednocześnie stwarzając warunki dalszego wzrostu jakościowego życia i dobrobytu jej mieszkańców. W kierunku rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy należy dążyć do jakościowych a nie ilościowych aspektów polityki przestrzennej, do maksymalizacji efektów wynikających z prawidłowej lokalizacji poszczególnych funkcji.

Za priorytety polityki przestrzennej rozwoju gminy Studium... przyjmuje m.in.: stałe dążenie do ładu przestrzennego; umożliwienie rozwoju funkcji usługowo-produkcyjnych poprzez wskazanie oferty terenowej; podnoszenie walorów krajobrazowych gminy w poszczególnych strefach funkcjonalnych (kształtowanie pozytywnego wizerunku przestrzeni i krajobrazu); zapewnienie wszystkim mieszkańcom dostępu do pełnej infrastruktury sieciowej (rozbudowa sieci kanalizacyjnej, gazowej); dążenie do budowy lokalnych układów komunikacyjnych; dążenie do osiągania lepszych warunków środowiska. Studium... dokonuje przewartościowania podstawowych funkcji rozwoju gminy.

Studium..., uwzględniając środowisko i jego predyspozycje, krajobraz, dotychczasowy stan użytkowania i stopień zainwestowania oraz przepisy odrębne, wyodrębnia w obszarze gminy strefy funkcjonalno-przestrzenne zróżnicowane pod względem wykorzystania gospodarczego i środowiskowego oraz o odmiennych kierunkach rozwoju, tj.:

- I – strefę funkcji ekologiczno-ochronnych i turystyczno-wypoczynkowych oraz krajoznawstwa,
- II – strefy rolnicze,
- III – strefę wielofunkcyjnego rozwoju gospodarczego (analizowany obszar).

Przyjęte w Studium... założenia polityki przestrzennej gminy polegają na wyznaczeniu kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenu. Poprzez wyznaczenie zasięgu rozwoju przestrzennego poszczególnych jednostek osadniczych określa tereny przeznaczone pod zabudowę (w tym o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania). Pozostałe tereny zostały wyłączone z zabudowy.

Analizowany teren został przeznaczony pod zabudowę – leży w granicach terenu wyznaczonego pod zabudowę usługową, produkcyjną, magazynów i składów (U/P). Zgodnie z wymogami Studium... lokalizacja działalności gospodarczej winna być poprzedzona opracowaniem udowadniającym brak konfliktu z otoczeniem. Tereny produkcyjne powinny być oddzielone od zespołów zabudowy mieszkaniowo-usługowej pasami zieleni izolacyjnej.

Przyjęta w Studium... polityka przestrzenna gminy w zakresie zasad i kierunków ochrony środowiska sprowadza się do pełnego wprowadzania zasad zrównoważonego rozwoju w działalności społeczno-gospodarczej i uzyskania stanu środowiska, który wg obecnie przyjmowanych kryteriów można uznać za pożądany i zapewniający bezpieczną egzystencję społeczności lokalnej oraz stabilne funkcjonowanie przyrody. W ochronie środowiska przyjęto dwie strategie:

- pasywną – ochrona prawna zmierzająca do zachowania walorów i zasobów środowiska w najcenniejszych jego obszarach (ochrona konserwatorska cennych przyrodniczo obszarów, pomników przyrody),
- aktywną – podniesienie przyrodniczego potencjału obszaru gminy, przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska środkami technicznymi, administracyjnymi i przestrzennymi.

Studium... ustala różne kierunki ochrony przyrody i kształtowania środowiska:

- działania zachowawcze – kierunek konserwatorsko-pielęgnacyjny istniejących i potencjalnych form ochrony przyrody,
- działania sanacyjne mające na celu poprawę funkcjonowania przyrodniczych struktur zieleni parkowej i leśnej,
- działania kreatywne tj.: wprowadzanie zielonych ciągów jako łączników ekologicznych; zalesień i zadrzewień; uzupełnianie zieleni w obszarach zurbanizowanych; racjonalizacja wykorzystania i zagospodarowania zasobów wodnych;
- działania inwestycyjne i przestrzenne wprowadzające wymagania, ograniczenia oraz zakazy i nakazy w zagospodarowaniu przestrzennym, tj. określenie minimalnej powierzchni terenów biologicznie czynnych oraz intensywności zagospodarowania na działkach, ograniczenie maksymalnej wysokości zabudowy, warunkowanie możliwości zabudowy wyposażeniem w infrastrukturę techniczną.

W celu ograniczenia nadmiernej presji na środowisko postuluje przyjęcie strategii likwidacji zanieczyszczeń u źródła.

Zgodnie ze Studium... system ekologiczny gminy jest podstawowym uwarunkowaniem rozwoju, definiuje strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy. Ponadto zawarte w Studium... ustalenia dotyczące polityki gminy w stosunku do środowiska przyrodniczego będą stanowiły obowiązującą podstawę w formułowaniu zasad zagospodarowania terenów w sporządzanych w następnej kolejności miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Popówek (obręb Macew), w części dotyczącej obszaru obejmującego teren w obrębie skrzyżowania drogi krajowej nr 12 oraz drogi powiatowej nr 4327P przyjętym uchwałą Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku określono ogólne ustalenia z zakresu ochrony środowiska i kształtowania ładu przestrzennego.

Wprowadzono w zakresie ochrony środowiska m.in. zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z nielicznymi wyjątkami. Uciążliwość prowadzonej działalności usługowej i wytwórczej nie może wykraczać poza granice działki - poza terenem lokalizacji winny być dotrzymane standardy jakości środowiska.

Planowane inwestycje nie mogą oddziaływać na środowisko w sposób przekraczający dopuszczalnych

wielkości standardów jakości środowiska określonych w aktualnym prawodawstwie z zakresu ochrony środowiska.

Dla ochrony czystości wód i gruntu plan miejscowy wprowadza zakaz wprowadzania nieoczyszczonych i oczyszczonych ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych do gruntu.

Dla ochrony czystości powietrza dopuszczone zostały jedynie ekologiczne nośniki energii, zapewniające wysoki stopień czystości emisji spalin. Gospodarka odpadami (gromadzenie, selekcja, odbiór, usuwanie) musi zaś być prowadzona zgodnie z przepisami szczególnymi i systemem oczyszczania przyjętym w gospodarce komunalnej gminy.

Plan miejscowy wyznacza zasady zagospodarowania obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów - zasady ochrony urządzeń melioracyjnych szczegółowych – rowów melioracyjnych i sieci drenarskiej.

Wprowadzono ustalenia konserwatorskie mające na celu ochronę wartości dziedzictwa kulturowego i zabytków w konserwatorskiej strefie ochrony archeologicznej, obejmującej obszar istniejących i potencjalnych stanowisk archeologicznych.

Określono szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu. Ustalono parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym m.in. wielkość powierzchni zabudowy oraz powierzchnię biologicznie czynną w stosunku do powierzchni działki budowlanej. Wyznaczono zasady obsługi w zakresie komunikacji oraz wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Analizowany obszar na podstawie obowiązującego prawa miejscowego jedynie w północno-wschodniej części został wyłączony z możliwości urbanizacji, co było to warunkowane zasięgiem gleby IIIa klasy bonitacyjnej chronionej prawem przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze. Został on zachowany w dotychczasowym rolniczym użytkowaniu całkowicie wyłączone z możliwości inwestycyjnych - bez prawa do zabudowy. Pozostała część terenu badań została przeznaczona do urbanizacji – pod zabudowę produkcyjną, składy i magazyny.

Nie mniej jednak potrzeby inwestycyjne właściciela działki, będącej przedmiotem opracowania, zrodziły konieczność zmian w obowiązującym dotychczas prawie miejscowym. Funkcjonujący obecnie zakład całkowicie wykorzystał już prawne możliwości inwestycyjne działki będącej przedmiotem zmiany obowiązującego prawa miejscowego i w chwili obecnej realizacji kolejnego etapu budowy i rozbudowy istniejącego zakładu nie jest możliwa. Ponadto istniejące przesyłowe sieci infrastruktury technicznej znacząco uniemożliwiają rozbudowę w kierunku zachodnim na działce nr ewid. 883/1 (gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200) oraz w kierunku południowo-wschodnim na działce nr ewid. 418/3 (rurociąg paliwowy dalekosiężny (ze światłowodem)).

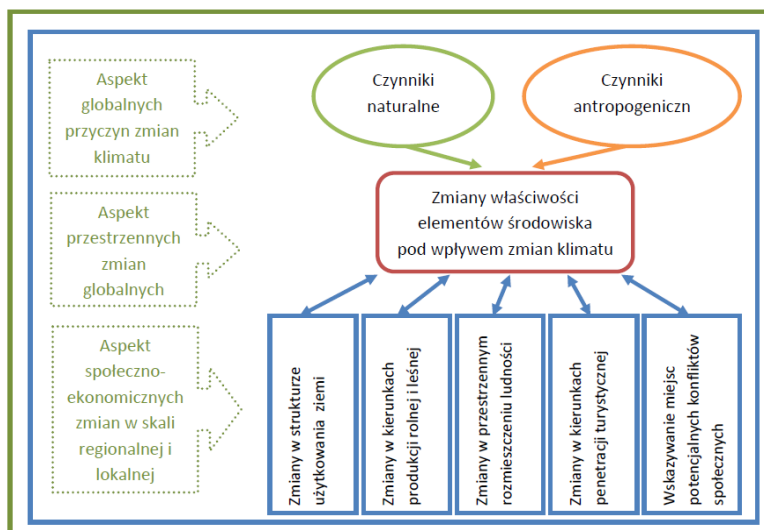
Do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Popówek (obręb Macew), w części dotyczącej obszaru obejmującego teren w obrębie skrzyżowania drogi krajowej nr 12 oraz drogi powiatowej nr 4327P została wykonana Prognoza oddziaływania na środowisko (mgr D. Sowa, maj 2011 r.). przeanalizowano w niej istniejący stan środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. Dokonano w niej oceny przyjętych w planie rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych w zakresie jego zgodności z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska (w tym na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym), ochrony obszarów i obiektów na podstawie przepisów odrębnych, ochrony różnorodności biologicznej oraz proporcji terenów o różnych formach użytkowania. Przeanalizowano warunki zagospodarowania poszczególnych terenów wynikające z potrzeb ochrony środowiska przyrodniczego oraz kulturowego i zabytków. Wynika z nich, iż obowiązujący plan uwzględnia zasadnicze cechy oraz specyfikę uwarunkowań przyrodniczych obszaru objętego opracowaniem oraz jego sąsiedztwa.

Następnie w Prognozie... dokonano oceny wpływu projektowanego zagospodarowania na poszczególne elementy środowiska, zdrowie ludzi i zabytki z przeanalizowaniem możliwych znaczących oddziaływań, z której wynika, iż realizacja ustaleń planu będzie wiązała się z pojawieniem uciążliwości. Nie będą one jednak miały znaczącego wpływu na pogorszenie walorów środowiska w skali miejscowości

i gminy. W Prognozie przedstawiono również rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań ustaleń planu na środowisko, w tym również i na obszary Natura 2000.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć do roku 2020 w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach, tj.: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Należy minimalizować podatność na ryzyko związane ze zmianami klimatu, uwzględniając m.in. ten aspekt na etapie planowania inwestycji. Konieczne jest opracowanie planów szybkiego reagowania na wypadek katastrof klimatycznych (powódzie, susze, fale upałów) - by instytucje publiczne mogły nieść natychmiastową pomoc poszkodowanym oraz konieczne jest wyznaczenie działań, z punktu widzenia ekonomicznego realizowanych jako pierwsze. Należy pierwszoplanowo przeciwdziałać zagrożeniom zdrowia i życia ludzi oraz szkodom o nieodwracalnych skutkach (np. w postaci utraty dóbr kultury, rzadkich ekosystemów).

Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego (rys. 1), które w skrajnym przypadku mogą generować konflikty społeczne i ograniczać możliwości rozwoju. Dlatego też przystosowanie polskiej przestrzeni do nowych uwarunkowań klimatycznych i związanych z tym zjawisk jest obecnie jednym z najważniejszych wyzwań administracji szczebla centralnego, ale także regionalnego i lokalnego.

Rys. 1. Wpływ zmian klimatu na sposób funkcjonowania systemu społeczno-gospodarczego w kontekście przestrzennym

Źródło: Ministerstwo Środowiska, „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020” z perspektywą do roku 2030, 2013, Warszawa (za B. Degórska, M. Degórski, „Klimatyczne aspekty rozwoju miast i urbanizacji przestrzeni”, 2012, IGIPZ PAN, Warszawa)

Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe zawiera m.in. wskazówki dotyczące włączania problematyki zmian klimatu z elementami różnorodności biologicznej do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ). Jednym z jej zadań jest bowiem zarządzanie konfliktami i efektami synergii między zmianami klimatu (łagodzenie i adaptacja), różnorodnością biologiczną i innymi kwestiami środowiskowymi. W SOOŚ należy dokonać wszechstronnej analizy powiązań między łagodzeniem zmian klimatu, adaptacją do nich a także innymi kwestiami środowiskowymi. Jest to szczególnie istotne w przypadku planów zagospodarowania przestrzennego, które w ogólny sposób określają cele dotyczące zmian klimatu.

Powyższy dokument zwraca uwagę, iż uwzględnianie zmian klimatu i różnorodności biologicznej w kontekście strategicznej oceny oddziaływania na środowisko niesie ze sobą liczne wyzwania. Wynika to ze złożoności zagadnień dotyczących zmian klimatu i związanych z nimi związków przyczynowo-skutkowych oraz długofalowego charakteru skutków zmian i ich tendencja do kumulowania się w czasie. Ważny jest też czynnik niepewności, który jest obecny w każdym procesie decyzyjnym.

„Poradnik...” definiuje przykładowe problemy związane ze zmianami klimatu i różnorodnością biologiczną warte uwzględnienia w ramach SOOŚ.

Tabela 1 Przykłady głównych problemów powiązanych ze zmianami klimatu i różnorodnością biologiczną koniecznych do uwzględnienia w ramach SOOŚ

Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Różnorodność biologiczna
✓ Zapotrzebowanie na energię w przemyśle i budownictwie	✓ Fale upałów	✓ Degradacja ekosystemów i ich potencjału do dostarczania usług ekosystemów
✓ Emisje gazów cieplarnianych w budownictwie, gospodarce odpadami i z transportu oraz związane z generacją energii	✓ Susze	✓ Utrata siedlisk, ich fragmentacja
✓ Sposób użytkowania gruntów i jego zmiana	✓ Zarządzanie ryzykiem powodziowym	✓ Utrata różnorodności gatunków
✓ Leśnictwo i różnorodność biologiczna	✓ Ekstremalne opady	✓ Utrata różnorodności genetycznej
✓ Tereny chronione	✓ Burze i silne wiatry	

Źródło: Ministerstwo Środowiska Departament Zrównoważonego Rozwoju, „Poradnik przygotowania inwestycji” z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe, Warszawa, 2015

Akcentuje, iż kluczową odpowiedzią na zmiany klimatu winno być zwiększanie odporności na zmiany klimatu poprzez działania adaptacyjne, czyli działania zmniejszające podatność na zmiany klimatu i zmienność klimatu takie jak m.in.: specyfikacja materiałów, drenaż, ochronne struktury inżynieryjne, retencja i dystrybucja wód, umocnienia brzegowe, planowanie strategiczne, odpowiednie planowanie przestrzenne, planowanie zagospodarowania terenu, zazielenianie obszarów miejskich.

Jednocześnie dokument ten podkreśla, iż w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko warto uwzględnić nie tylko oddziaływanie planu/programu na klimat i zmiany klimatu, jak również oddziaływanie zmieniających się warunków klimatycznych na plan/program i jego realizację.

Konieczność uwzględniania łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do jego zmian w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko spowodowana jest obserwowanymi w ostatnich dziesięcioleciach skutkami zmian klimatu, polegającymi m. in. na wzroście temperatury oraz zwiększeniu częstotliwości i skali ekstremalnych zjawisk pogodowych. Zmiany klimatu należy postrzegać, jako potencjalne ryzyko, które powinno być brane pod uwagę przy projektowaniu i redagowaniu zapisów planu miejscowego.

2. STAN ISTNIEJĄCY – analiza i ocena

2.1 Charakterystyka istniejącego stanu środowiska¹

Położenie

Gmina Gołuchów położona jest w środkowo-południowej części województwa wielkopolskiego,

¹ Opracowano na podstawie *Prognozy oddziaływania na środowisko* wykonanej do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Popówek (obręb Macew), w części dotyczącej obszaru obejmującego teren w obrębie skrzyżowania drogi krajowej nr 12 oraz drogi powiatowej nr 4327P, maj 2011, mgr D. Sowa, Łódź

w powiecie pleszewskim i zajmuje powierzchnię 13 588 ha. To gmina rolnicza charakteryzująca się krajobrazem rolniczym – 80% powierzchni gminy stanowią użytki rolne, typowym dla regionu wielkopolskiego. Tereny zainwestowane to zaledwie 6,92% powierzchni gminy. Przez gminę przebiegają dwie drogi krajowe: nr 11 relacji Poznań - Pleszew - Ostrów Wlkp.- Kępno - Gliwice oraz nr 12 Pleszew - Kalisz – Łódź. Czynniki komunikacyjny oraz położenie przy granicy z miastem Kaliszem wpływają istotnie na rozwój gminy.

Analizowany obszar stanowią fragment miejscowości Popówek o powierzchni ok. 2,3 ha, położony w sąsiedztwie ulicy Przemysłowej (droga powiatowa nr 4327P).

Krajobraz

Przestrzeń gminy pod względem krajobrazowym jest zróżnicowana, co uwarunkowane jest m.in. użytkowaniem gruntów. Wyróżnić tu można cztery charakterystyczne typy krajobrazu:

- jezioro - leśny,
- łąkowy doliny Prosnicy (w wielu miejscach posiadający cechy naturalne),
- rolniczy (analizowany teren),
- zurbanizowany.

Jest to rejon zaliczany do grupy krajobrazów równin peryglacyjnych, wydzielonej ze strefy krajobrazów dolin i równin akumulacyjnych w obrębie krajobrazów nizinnych.

Rzeźba

Wg regionalizacji fizyczno-geograficznej (Kondracki 1998) obszar gminy Gołuchów położony jest na Wysoczyźnie Kaliskiej, w obrębie której można wyróżnić dwie struktury: dolinę Prosnicy i płaską silnie zdenudowaną wysoczyznę morenową rozciętą dolinami Ciemnej, Sobkowiny, Giszki oraz Neru. W ukształtowaniu powierzchni gminy dominują takie jednostki morfologiczne, jak:

- formy plejstocenyjskie akumulacji lodowcowej – reprezentowane przede wszystkim przez płaską (spadki 0 - 5%), zdenudowaną powierzchnię wysoczyzny morenowej, wyniesioną średnio 120 - 130 m n.p.m., porożcinaną połączonymi dolinkami rzek Ciemnej i Giszki i ich dopływów o kierunku z południowego-zachodu na północny-wschód oraz z południa na północ;
- dolina Prosnicy – wyraźnie rysuje się w krajobrazie o średniej szerokości około 1,5 - 2,0 km i zboczach nachylonych 8 - 10%, a miejscami nawet 20 - 40%; w okolicach Kościelnej Wsi i Nowej Wsi na zboczach doliny występują skarpy i rozcięcia erozyjne; dno doliny położone jest na poziomie 100,0 - 95,0 m n.p.m., a górne krawędzie stoku na wysokości 115,0 - 120,0 m n.p.m.; wysokości względne zboczy dochodzą zatem do 20 m;
- lokalnie formy pochodzenia antropogenicznego (wyrobiska, nasypy).

Analizowany obszar wykazuje nachylenie w kierunku południowo-wschodnim i wyniesiony jest ok. 121,25-123,75 m n.p.m. Rzeźba terenu nie stwarza ograniczeń dla rozwoju procesów urbanizacyjnych.

Spadki terenu kształtują się na poziomie 0-2 stopni. Nie występuje zagrożenie osuwaniem się mas ziemnych.

Budowa geologiczna i surowce naturalne

Gmina Gołuchów położona jest w obrębie Monokliny Przedsudeckiej – jednostki geologicznej obejmującej obszar fałdowań paleozoicznych zalegających pod pokrywą skał osadowych wieku mezozoicznego. Marglisto-wapienne serie jury zalegają na głębokości poniżej 200 m. Na nich zalegają utwory trzeciorzędowe występujące w postaci utworów ilastych (tzw. iły poznańskie) z wkładkami piasków i węgla brunatnych. Przykrywają je utwory czwartorzędowe stanowiące powierzchnię warstw utworów geologicznych. Mają one głównie postać plejstocenyjskich glin morenowych oraz piasków i żwirów wodnolodowcowych zalegające do głębokości 60-80 m. Najmłodsze utwory – osady holocenyjskie w postaci mułu, żwirów, piasków, torfów i namulów wypełniają doliny rzeczne.

Utworami odsłaniającymi się na powierzchni analizowanego obszaru są gliny zwałowe.² Są to grunty powstałe na skutek akumulacji lodowcowej o zróżnicowanej miąższości. Konsystencja tego gruntu zmienia się, w zależności od stopnia wilgotności, od plastycznej do półzwałowej. Wysoki stopień plastyczności osiąga warstwa tylko w metrowej strefie sezonowych wahań wilgotności i na kontakcie z okresowymi wodami przypowierzchniowymi. Występują w nich wody porowe oraz cechuje je słaba infiltracja.³

Na podstawie przeprowadzonych w maju 2011 r. badań geotechnicznych (przez L. Satanowskiego) uzyskano następujący profil geotechniczny:⁴

0,00 - 0,30 m p.p.t. – gleba (piasek próchniczny)

0,30 – 1,00 m p.p.t. – piasek drobny

1,00 – 1,50 m p.p.t. – pył piaszczysty p konsystencji plastycznej i twardoplastycznej

1,50 – 3,50 m p.p.t. – glina piaszczysta brązowa o konsystencji twardoplastycznej przewarstwiona miejscami w części stropowej soczewkami nawodnionych piasków

3,50 – 12,0 m p.p.t. – glina piaszczysta szaro-brązowa i szara o konsystencji twardoplastycznej w stropie, a głębiej półzwałowej i zwarte

Najistotniejsze w procesie planowania przestrzennego są warunki budowlane podłoża. Na analizowanym obszarze występują korzystne warunki do zainwestowania. Są to grunty spoiste, twardoplastyczne i nośne, choć nierzadko utrudnienia dla budownictwa mogą stanowić wody porowe, śródglinowe lub wody naglinowe. Nie występują w ich obrębie zjawiska geodynamiczne.

Na analizowanym obszarze nie występują udokumentowane zasoby surowców mineralnych.

Wody powierzchniowe i podziemne

Cały obszar gminy Gołuchów położony jest w dorzeczu Prosnę będącej lewym dopływem Warty – obszar dorzecza Odry. Przez centralną część gminy przepływa rzeka Ciemna, której wody zostały sztucznie spiętrzone tworząc zbiornik retencyjny, który tworzy w swej zlewni stosunki wodne sprzyjające powstaniu określonych biotopów i biocenoz.

Stan zasobów wód powierzchniowych na terenie całej gminy określa się jako niski. Konieczne jest dla poprawy tej sytuacji zwiększenie retencji wód oraz spowolnienie odpływu wód w zlewni Prosnę i jej dopływów.

Sieć rzeczną uzupełniają również urządzenia melioracji wodnych szczegółowych - rowy melioracyjne i sieć drenarska

Na analizowanym obszarze brak jest wód powierzchniowych płynących i stojących. Nie mniej jednak na całym jego obszarze występuje sieć drenarska (z 1974 r.). Konsekwencją prac melioracyjnych jest obniżenie się pierwszego poziomu wód gruntowych oraz przesuszenie tych obszarów w okresie letnim. Wzdłuż drogi powiatowej nr 4327P biegną rowy melioracyjne.⁵

W obrębie gminy Gołuchów Prośna stwarza ryzyko powodzi dla terenów położonych w obrębie dna jej doliny. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią są obecnie w bardzo dużym stopniu wykorzystywane rolniczo w postaci użytków zielonych (głównie łąki) oraz gruntów ornych. Zabudowa zlokalizowana jest nielicznie. Część powierzchni zajmują lasy i zieleń łęgowa. Analizowany obszar leży poza zasięgiem ryzyka powodziowego, bowiem rzeka przepływa w odległości aż 2,5 km od jego wschodnich granic.

² Na podstawie *Szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000 Akusz Skalmierzyce (621)*, Boniecki K., Jeziorski J., 1995, PIG, Warszawa

³ Na podstawie *Objaśnień do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000*, Boniecki K., Jeziorski J., 2000, PIG, Warszawa

⁴ Na podstawie *Raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko*, Asperska M., 2012

⁵ Na podstawie ewidencji Wielkopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu. Rejonowy Oddział w Ostrowie Wielkopolskim - Mapy ewidencyjne w skali 1:5000 - Wieś Macew.

Na terenie gminy Gołuchów wyodrębnione zostały następujące zlewnie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) – rzecznych:⁶

- *Dopływ spod Bielaw* – Nr JCWP PLRW600017184936;
- *Dopływ spod Bogucic* – Nr JCWP PLRW600016184914;
- *Giszka* – Nr JCWP PLRW6000161849329;
- *Kanał Bernardyński* – Nr JCWP PLRW6000018489;
- *Krępica* – Nr JCWP PLRW60001718474;
- *Ner* – Nr JCWP PLRW600017184949;
- *Prosna od Kanału Bernardyńskiego do Dopływu z Piątka Małego* – Nr JCWP PLRW600019184933;
- *Prosna od Ołoboku do ujścia Kanału Bernardyńskiego* – Nr JCWP PLRW60001918479;
- *Trzemna (Ciemna)* – Nr JCWP PLRW600016184929.

Analizowany obszar położony jest w zasięgu jednej zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych - *Prosna od Kanału Bernardyńskiego do Dopływu z Piątka Małego*. Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*⁷ w/w JCWP została ostatecznie zaliczona do silnie zmienionych części wód, a jej stan został oceniony jako zły.

W *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* dla jednolitych części wód powierzchniowych zostały ustalone cele środowiskowe z uwzględnieniem ich aktualnego stanu.⁸ Dla JCWP, w obrębie którego położony jest analizowany obszar ustalono dobry potencjał ekologiczny i dobry stan ekologiczny. Osiągnięcie ich w wyznaczonym czasie jest jednak zagrożone, w związku z tym zostały dopuszczone odstępstwa czasowe. Przedłużenie terminu osiągnięcia celu do 2021 r. wynika przede wszystkim z brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości i konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn⁹ w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych.¹⁰

Na podstawie przeprowadzonego w 2017 r. monitoringu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) rzecznych i uzyskanych wyników badań, dla JCWP w obrębie której leży analizowany obszar - *Prosna od Kanału Bernardyńskiego do Dopływu z Piątka Małego* dokonano następującej klasyfikacji (oceny): umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego oraz zły ogólny stan w/w JCWP.¹¹

Głębokość występowania pierwszego poziomu wodonośnego jest ściśle uzależniona od morfologii terenu i jego budowy geologicznej, a także od zróżnicowania litologicznego osadów. Przebieg hydroizobat obrazujących głębokość od powierzchni terenu do pierwszego zwierciadła wód podziemnych nawiązuje do ukształtowania powierzchni gminy. Najpłytsze występowanie zwierciadła wód – generalnie do 2 m p.p.t. związane jest z osadami holoceniowymi w obrębie den dolin rzecznych. Symetrycznie w stosunku do dolin, ciągną się tereny występowania wód na głębokości 2-5 m i 5-10 m.

Na podstawie badań przeprowadzonych w maju 2011 r. (przez L. Satanowskiego) woda gruntowa występuje w dwóch poziomach wodonośnych:¹²

- pierwszy poziom stanowią wody „podskórne” nawiercone na głębokości 0,90 – 1,00 m p.p.t. w spągu

⁶ Na podstawie warstwy Wód Polskich udostępnianej w ramach geoportalu (dostęp na 22.03.2019 r.)

⁷ Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

⁸ Przy wyznaczaniu celi środowiskowych brano pod uwagę ocenę stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego dokonaną na podstawie dostępnych danych monitoringowych z lat 2010-2012.

⁹ Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.

¹⁰ Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967)

¹¹ Na podstawie *Raportu o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2017, 2018*, WIOŚ Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań

¹² Na podstawie *Raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko*, Asperska M., 2012

powierzchniowej warstwy piasków drobnych – przy stropie słabo przepuszczalnych pyłów piaszczystych;

- drugi poziom stanowi woda występująca pod napięciem hydrostatycznym nawiercona w soczewkach piasków przewarstwiających miejscami stropowa część glin zwałowych na głębokości 2,0 – 2,5 m p.p.t. i stabilizująca się na poziomie w/w wód podskórnych tj. 0,8 – 1,0 m p.p.t.

Ustabilizowany poziom wód gruntowych występuje na głębokości 0,8 – 1,0 m p.p.t.

Wysoczyznowe położenie analizowanego obszaru powoduje, iż na analizowanym obszarze warunki hydrogeologiczne są korzystne dla urbanizacji, choć nierzadko utrudnienia mogą stanowić wody śródglinowe lub naglinowe.

Gmina Gołuchów posiada dość znaczne zasoby wód podziemnych. Wody podziemne obszaru gminy mające znaczenie użytkowe ściśle wiążą się z utworami wieku trzeciorzędowego i czwartorzędowego, a w mniejszym stopniu z utworami wieku górnajurajskiego.

Górnajurajski poziom wodonośny gminy Gołuchów odgrywa rolę podrzędną ze względu na dobrze zawadnione nadległe osady czwartorzędowe bądź czwartorzędowo – trzeciorzędowe. Jego wydajność zależy od stopnia uszczelnienia budujących go skał, bliskiego sąsiedztwa dolin kopalnych oraz kontaktu z czwartorzędownymi utworami wodonośnymi poprzez okna hydrogeologiczne. Jest on drenowany w dolinie Prosny.

Wody poziomu trzeciorzędowego występują w piaskach miocenkich mających postać jednej ciągłej warstwy wodonośnej, obejmującej swym zasięgiem całą gminę Gołuchów. Granicę wschodnią wyznacza Prosna przez którą jest drenowany. Nadmierna eksploatacja spowodowała obniżenie poziomu o 10-40 m.

Wody poziomu czwartorzędowego stanowią główny użytkowy poziom wodonośny gminy. Wyszczególnić można dwie podstawowe warstwy wodonośne:

- ✓ I warstwa wodonośna tzw. gruntowa – wody związane z piaskami i żwirami rzecznyymi w obrębie doliny Prosny, Ciemnej i Neru; charakteryzują się znaczną zmiennością miąższości, parametrów filtracyjnych i warunków zasilania; zasilanie głównie przez infiltracje wód opadowych, które stanowią duże zagrożenie dla jakości wód poziomu gruntowego;
- ✓ II warstwa wodonośna tzw. międzymorenowa – występuje w osadach wodnolodowcowych rozdzielających gliny morenowe; posiada zmienne miąższości oraz napięte zwierciadło wody; zasilanie ma miejsce poprzez słaboprzepuszczalne kompleksy gmin lub z poziomu gruntowego; jest ona drenowana poprzez niskie terasy dolinne Prosny i jej dopływów; cechuje się dużą odpornością na zanieczyszczenia.

Miejscowość Popówek zaopatrywana jest w wodę z ujęcia w Kucharach, odległego około 2 km na południowy-wschód, eksploatującego wody podziemne wieku trzeciorzędowego, którego strefa ochronna wynosi 8,0 m. Analizowany obszar położony jest poza zasięgiem strefy ochronnej żadnego z ujęć wód podziemnych.

Wschodnie krańce gminy leżą w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych utworów czwartorzędowych nr 311 - *Zbiornik rzeki Prosna*, obejmującego kopalną dolinę Prosny. Obecnie w/w posiada udokumentowane warunki hydrogeologiczne oraz zweryfikowane na nowo granice i powierzchnie. Zostało to zobrazowane w *Dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 311 – Zbiornik rzeki Prosna*. Analizowany obszar leży poza zasięgiem w/w GZWP.

Gmina Gołuchów leży w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) PLGW600081. Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych, natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizykochemicznych wód podziemnych. Dla JCWPd, w obrębie którego leży analizowany obszar ustalono dobry stan chemiczny i ilościowy. Nie

ustalono odstępstw.

W 2016 r. została przeprowadzona aktualizacja *Programu wodno-środowiskowego kraju (PWŚK)*, mająca na celu weryfikację stopnia realizacji i skuteczności działań zaplanowanych w zatwierdzonym w 2010 r. PWŚK oraz wskazanie zaktualizowanych działań podstawowych i uzupełniających dla JCWP i JCWPd, których realizacja zapewni osiągnięcie założonych celów środowiskowych.

W 2017 r. na terenie gminy Gołuchów i też powiatu pleszewskiego brak było punktów pomiarowo-kontrolnych sieci monitoringu wód podziemnych.¹³ Nie mniej jednak na terenie gminy był prowadzony monitoring wód podziemnych na obszarach wyznaczonych w latach poprzednich jako szczególnie narażone na zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego - związkami azotu (OSN). Analizowany obszar położony jest w zasięgu OSN w zlewni Giszki, Lipówki, Ołoboku i Trzemnej (Ciemnej). Podobnie jak w latach ubiegłych w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Kucharkach¹⁴ w wyniku czterokrotnie wykonanych badań w 2017 r. stwierdzono zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego na poziomie 53,44 mgNO₃/l.¹⁵

Warunki klimatyczne

Gmina Gołuchów wg Regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza leży w granicach Śląsko-Wielkopolskiego regionu klimatycznego, cechującego się: przewagą wpływów oceanicznych w kształtowaniu klimatu; amplitudami temperatur niższymi od przeciętnych w Polsce; wczesną, ciepłą wiosną i latem; łagodną, krótką zimą z nietrwałą pokrywą śnieżną. Podstawowe parametry klimatyczne mają następujące wartości:

- czas trwania zimy wynosi 65-75 dni, a lata – 90-95 dni;
- średnia temperatura roczna wynosi 8,3°C, a amplituda roczna – 16,5°C; w sezonie grzewczym średnia temperatura wynosi 1,9°C, a w sezonie letnim – 14,9°C;
- średnia miesięczna temperatura powietrza wynosi około 7,7°C; najzimniejszym miesiącem jest luty ze średnią temperaturą (-2,7°C), a najcieplejszym jest miesiąc lipiec ze średnią temperaturą około +17,9°C i średnią maksymalną na poziomie +23,5°C;
- średnia liczba dni gorących (z temperaturą powyżej 25°C) jest 36,6 dni w roku;
- średnia liczba dni mroźnych (z temperaturą maksymalną powyżej 0°C) jest 40 dni w roku;
- średnia liczba dni bardzo mroźnych (z temperaturą maksimum (-10°C)) jest od 2 do 4 dni w roku;
- zależny od temperatury okres wegetacyjny roślin wynosi ok. 220 dni;
- średnia roczna suma opadów atmosferycznych - 506 mm – znacznie poniżej średniej krajowej, sumy maksymalne są o około 20% wyższe, a minimalne aż o 50% niższe od podanej wyżej wartości średniorocznej;
- ok. 60-65% ogólnej sumy opadów przypada na okres wegetacyjny;
- okres zimowy cechuje się małymi opadami, w maju występują posuchy i susze;
- średnia liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 60-80/rok; maksymalne wartości zapasów wody w pokrywie śnieżnej wynoszą 100-150 mm/rok i są jedne z najniższych w Polsce;
- średnie miesięczne zachmurzenie wynosi 5,4-7,8 przy średniej dla całej Polski na poziomie 6,5; w przebiegu rocznym maksimum przypada w listopadzie - grudniu (ca 7,6-7,8), a minimum we wrześniu – 5,4;
- średnia roczna wilgotność względna wynosi 81%, z maksimum w listopadzie – 89% i minimum w czerwcu – 73%, wartości te nie odbiegają znacznie od przeciętnych wartości obserwowanych w kraju;

¹³ Zgodnie z *Oceną jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2018 r. /wg badań PIG/, opublikowaną przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu*

¹⁴ Miejscowość Kucharki oddalona jest około 4 km na południowy-zachód od granic analizowanego obszaru.

¹⁵ Na podstawie *Raportu o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2017, 2018*, WIOŚ Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań

- średnia liczba dni parych wynosi 15-20 dni w ciągu roku;
- średnia liczba dni z mgłą wynosi 40-60 dni w ciągu roku;
- w skali roku przeważają wiatry zachodnie, wiatry z sektora NW i SW stanowią ok. 50% wiatrów w skali roku; wiosną wzrasta udział wiatrów wschodnich, a jesienią i zimą – południowych; najmniej wiatrów wieje z północy;
- przeważają wiatry o niskich prędkościach; średnia liczba dni z wiatrem silnym (minimum 80 m/s) wynosi 0-20 dni w ciągu roku.

Warunki klimatu lokalnego poszczególnych fragmentów gminy charakteryzują wartości niekiedy znacznie zmodyfikowane w stosunku do wyżej przedstawionych, co wynika m.in. z różnic w ukształtowaniu powierzchni terenu, pokryciu roślinnością, zaleganiu wód gruntowych, czy obecności większych powierzchni wodnych. Powierzchnie wysoczyznowe odznaczają się na ogół wyrównanymi warunkami termicznymi, w miarę równomiernym nasłonecznieniem, niedużą wilgotnością i dobrym przewietrzaniem.

Warto tutaj zaznaczyć, iż trzy ostatnie dziesięciolecia wskazują na znaczne zmiany klimatu w Polsce. Obserwowany jest wzrost temperatury powietrza (silniejszy w zimie, a słabszy w lecie) – tendencje spadkowe liczby dni mroźnych i bardzo mroźnych. Z roku na rok sumy opadów odznaczają się znaczną zmiennością – występowaniem bardziej i mniej wilgotnych okresów w krótkich odstępach czasu. Wśród zjawisk termicznych niekorzystnych i uciążliwych dla ludności, środowiska i gospodarki szczególnie dotkliwe są fale upałów.

Ponadto coraz bardziej zauważalne jest nasilenie się ekstremalnych zjawisk pogodowych (nawalne deszcze, powodzie, podtopienia, osunięcia ziemi, fale upałów, susze, trąby powietrzne, osuwiska, itp.), które zmieniają dynamikę cech klimatu w Polsce.

Na większości obszaru Polski nastąpiła zmiana struktury opadów. Zaobserwowano wzrost liczby dni z opadem o dużym natężeniu, szczególnie w południowej części kraju. W części wschodniej wydłuża się zaś okres bezdeszczowy, co staje się przyczyną suszy (w tym hydrogeologicznej).

Obserwuje się coraz częstsze pojawianie się bardzo dużych prędkości wiatrów trwających wiele godzin lub nawet kilka dni. W okresie chłodnej pory roku (X-IV) wyróżnia się wzmożony udział prędkości wiatru w porywach powyżej 17 m/s stanowiących znaczne zagrożenie. W okresie lata (VI-VII) pojawiają się natomiast huraganowe prędkości wiatru.¹⁶

Wg monitoringu zanieczyszczeń gazowych powietrza przeprowadzanego na terenie województwa wielkopolskiego, w 2018 r. na terenie gminy Gołuchów nie doszło do przekroczeń dopuszczalnych wartości stężeń dla SO₂, NO₂, CO i benzenu. W przypadku ozonu poziom docelowy był poniżej poziomu dopuszczalnego, zaś poziom celu długoterminowego został przekroczony na terenie całej gminy.¹⁷

Rolniczy charakter gminy powoduje, iż również zanieczyszczenia pyłowe (24-godzinne stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz średnie dla roku stężenie pyłu PM₁₀ i PM_{2,5}) nie wykazywały ponadnormatywnych stężeń. Również zawartość metali (tj. ołów, arsen, kadm, nikiel) w pyłach zawieszonych PM₁₀ nie przekraczały ustanowionych dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu. Jedynie dla stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyłach PM₁₀ na terenie całej gminy stwierdzono przekroczenie poziomu docelowego.¹⁸

Zgodnie z *Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2018* gmina Gołuchów leży w strefie wielkopolskiej obejmującej województwo wielkopolskie prócz aglomeracji poznańskiej i miasta Kalisza.

¹⁶ Diagnoza na podstawie *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*, 2013, Ministerstwo Środowiska, Warszawa

¹⁷ Zgodnie z *Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2018*, 2019, WIOŚ w Poznaniu, Poznań.

¹⁸ Ibidem

Uwzględniając kryteria określone w celu ochrony zdrowia w 2018 r. strefę wielkopolską ze względu na przekroczenie dopuszczalnego 24-godzinne poziomu stężenia pyłu PM₁₀, średniego rocznego stężenia pyłu PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu zawartego w pyłach PM₁₀ zaliczono do klasy C,¹⁹ co oznacza dla danego zanieczyszczenia konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza. Ponadto w ramach oceny dokonano dodatkowej klasyfikacji dla pyłu PM_{2,5} i ozonu pod kątem osiągnięcia poziomów określonych dla roku 2020 i dla strefy wielkopolskiej wyznaczono odpowiednio klasę C1 i D2.²⁰

W 2017 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwalił Nr XXXIII/853/17 z dnia 24 lipca 2017 r. określił „*Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P*” (Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z 2017 r., poz. 5320), który zawiera m.in. działania naprawcze w obszarach:

- przekroczeń dopuszczalnej częstotliwości przekraczania poziomu dopuszczalnego stężenia 24-godzinnego pyłu zawieszonego PM₁₀ – na terenie gminy Gołuchów obszar przekroczeń w 2015 r. obejmował 0,06 km², a na oddziaływanie narażone było 24 mieszkańców gminy; dominującym źródłem emisji był napływ;
- przekroczeń docelowego stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu – na terenie gminy Gołuchów obszar przekroczeń w 2015 r. obejmował 9,53 km², a na oddziaływanie narażone było 2964 mieszkańców gminy; dominującym źródłem była emisja powierzchniowa;

w szczególności:

- stosowanie w indywidualnych systemach grzewczych nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń, takich jak olej opałowy, gaz;
- stosowanie do celów grzewczych energii elektrycznej oraz odnawialnych źródeł;
- stosowanie wysokosprawnych kotłów przy stosowaniu indywidualnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi;
- zaleca się budowę i rozbudowę sieci ciepłowniczych zapewniających podłączenie nowych użytkowników;
- projektowanie linii zabudowy umożliwiających „przewietrzanie” terenów ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie;
- zwiększanie powierzchni terenów zielonych (nasadzenia drzew i krzewów).

Ze względu na ochronę roślin w strefie wielkopolskiej nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych wartości stężeń dla NO_x, SO₂ i O₃ i nadano jej klasę A.²¹

Warunki glebowe

Konsekwencją rzeźby, budowy geologicznej i stosunków wodnych jest wytworzenie się określonych typów gleb. O charakterze pokrywy glebowej w znacznym stopniu decydują utwory powierzchniowe. Skalą macierzystą są osady plejstocenyjskie w postaci gliny zwałowej.

Na analizowanym obszarze warstwa glebowa ma grubość ok. 1,0 m, a w części północno-wschodniej nawet 1,5 m. Uwzględniając materiał z którego powstaje gleba, na analizowanym obszarze wykształciły się następujące typy gleb:²²

- bielcowe właściwe i pseudobielcowe - wykształcone z piasków gliniastych lekkich miejscami pylastych, glin lekkich i pyłów zwykłych – żyzne gleby należące do IIIa i IVa klasy bonitacyjnej oraz według przydatności rolniczej do kompleksu żyniego bardzo dobrego (4) i żyniego dobrego (5), północno-zachodnia i wschodnia część analizowanego obszaru;

¹⁹ Klasa C może oznaczać jednak np. lokalny problem związany z daną substancją i nie powinna być utożsamiana ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy.

²⁰ Zgodnie z *Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2018, 2019*, WIOŚ w Poznaniu, Poznań

²¹ Ibidem

²² Na podstawie *Mapy glebowo-rolniczej w skali 1:5 000* (obręb Macew) sporządzonej przez Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urzędzeń Rolnych w Poznaniu oraz *Mapy glebowo-rolniczej gminy Gołuchów w skali 1:25 000* opracowanej przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy, 2006, Puławy.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości
Popówek w rejonie ulicy Przemysłowej

- czarne ziemie zdegradowane i gleby szare - wykształcone z glin lekkich i piasków gliniastych lekkich – żyzne gleby należące do IVa i IVb klasy bonitacyjnej oraz według przydatności rolniczej do kompleksu żyniego dobrego (5), południowo-wschodnia część analizowanego obszaru;
- brunatne wyługowane i brunatne kwaśne - wykształcone z glin lekkich i piasków słabogliniastych – słabe gleby należące do V klasy bonitacyjnej oraz według przydatności rolniczej do kompleksu żyniego słabego (6), zachodnia część analizowanego obszaru.

Tabela 2 Struktura jakości gleb wg klas bonitacyjnych oraz użytków na analizowanym obszarze

Oznaczenie użytku i klasy gleby	Użytek	Powierzchnia [m2]	Udział [%]
RIIIa	grunty orne	8940	39,05
RIVa		3361	14,68
RIVb		3021	13,19
RV		7574	33,08
		22896	100

Źródło: opracowanie własne na mapy zasadniczej stanowiącej podkład projektu planu

W wyniku działalności człowieka dotychczas jedynie południowo-zachodnia część pokrywy glebowej analizowanego obszaru uległa zniszczeniu. W wyniku prowadzenia prac ziemnych doszło do przemieszania poziomów genetycznych gleb, czy nawet usunięcia poziomu próchnicznego. Powyższe warunkowane jest głównie tym, iż duży udział w powierzchni terenu badań stanowią grunty IIIa klasy bonitacyjnej, które są chronione prawem szczebla krajowego²³ przed zmianą ich przeznaczenia na cele nierolnicze. Ponadto dla analizowanego obszaru obowiązuje prawo miejscowe - uchwała Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku, które obszar w granicach zasięgu gleby IIIa klasy bonitacyjnej wyłączył z możliwości urbanizacji i zachował w dotychczasowym rolniczym użytkowaniu bez prawa do zabudowy.

Docelowo jednak pokrywa glebowa gruntów rolnych przedmiotowego terenu w przyszłości przekształci się w tereny zurbanizowane, bowiem gmina przystąpiła do zmiany obowiązującego prawa miejscowego. Inicjatorem zmiany jest właściciel działki, bowiem funkcjonujący obecnie zakład całkowicie wykorzystał już prawne możliwości inwestycyjne działki będącej przedmiotem zmiany obowiązującego prawa miejscowego i w chwili obecnej realizacja kolejnego etapu budowy i rozbudowy istniejącego zakładu nie jest po prostu możliwa. Ponadto istniejące przesyłowe sieci infrastruktury technicznej znacząco uniemożliwiają rozbudowę w kierunku zachodnim na działce nr ewid. 883/1 (gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200) oraz w kierunku południowo-wschodnim na działce nr ewid. 418/3 (rurociąg paliwowy dalekosiężny (ze światłowodem)).

Wg waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej (IUNG 1979) gmina Gołuchów odznacza się wysokim wskaźnikiem bonitacji na poziomie 73,9 pkt (przy średniej krajowej 65,3 pkt.) w skali 100-punktowej.

Na terenie powiatu pleszewskiego, w obrębie którego leży gmina Gołuchów nie ma wyznaczonych punktów pomiarowo-kontrolnych monitoringu jakości gleb.²⁴

Szata roślinna

Według podziału geobotanicznego Polski (Szafer, 1978) gmina Gołuchów leży w granicach państwa Holarktyka - obszaru Eurosyberyjskiego - prowincji Środkowo-Europejskiej Nizowo-Wyżynnej - działu Bałtyckiego - poddziału Pasa Wyżyn Środkowych.

²³ Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1161)

²⁴ Zgodnie z Raportem z III etapu realizacji zamówienia „Monitoring chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2015-2017”, 2017, Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa, Państwowy Instytut Badawczy w Puławach

Na obszarze dzisiejszej gminy, tak jak i na terenach sąsiednich, w związku z historycznie i przyrodniczo uwarunkowanym rozwojem rolnictwa, pierwotna roślinność uległa prawie całkowitej zmianie (znaczące przeobrażenia antropogeniczne). Miejsce lasów zajęły pola uprawne, a na części obszaru zabudowa. Roślinność naturalna została prawie całkowicie zastąpiona przez roślinność synantropijną.

Potencjalną roślinnością naturalną na terenie gminy Gołuchów jest: łąg jesionowo-olszowy (*Circaeo-Alnetum*), łąg jesionowo-wiązowy (*Ficario-Ulmetum*), grąd przytuliowy (*Galio Sylvatici-Carpinetum*) postać uboga, grąd przytuliowy (*Galio Sylvatici-Carpinetum*) postać żyzna, bór mieszany sosnowo-dębowy (*Pino-Quercetum*) postać sucha.²⁵

Roślinność rzeczywistą gminy Gołuchów stanowią przede wszystkim zbiorowiska o subatlantyckim i subkontynentalnym typie ogólnego zasięgu. Ponadto występują zbiorowiska subborealne i submediterrańskie. W znacznym stopniu są to zbiorowiska antropogeniczne. Tylko część zbiorowisk zachowała dotychczas charakter naturalny (zbiorowiska leśne, wodne i bagienne). Wśród antropogenicznych największe obszary zajmują zespoły segetalne i ruderalne.²⁶

Analizowany obszar nadal w znacznej części pozostaje aktywny przyrodniczo, nie mniej jednak należy podkreślić, iż występujące w jego obrębie zbiorowiska roślinne mają charakter głównie antropogeniczny. Jest to obszar, który pozostaje pod wpływem działalności człowieka i cechuje go rosnąca presja urbanizacyjna. Największe przekształcenia występuje obecnie jedynie w części południowo-zachodniej, czyli w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zurbanizowanych (fot. 1).

Fot. 1 Użytkowanie południowo-zachodniej części analizowanego obszaru

Źródło: zasoby Pracowni Planowania Przestrzennego T. Brzozowska – stan na 20.03.2019 r.

Pozostały teren nadal wprawdzie jest wolny od naniesień kubaturowych - odłogowane pole uprawne (fot. 2), nie mniej jednak jest to rezerwa terenowa pod rozbudowę sąsiedniej zabudowy, która nie może być przekształcona w tereny zurbanizowane w świetle obowiązującego prawa miejscowego – uchwała Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku.

²⁵ Zgodnie z *Inwentaryzacją przyrodniczą gminy Gołuchów*, 1995, Pracownia Dokumentacji Ekologicznych (M. Mielcarek, J. Borysiak, J. Cielewicz, M. Kasprówicz, M. Kupczyk, Z. Ziętkowiak, Poznań.

²⁶ Ibidem

Fot. 2 tereny aktywne przyrodniczo – odłogowane pole uprawne stanowiące rezerwę terenową dla sąsiedniej zabudowy
Źródło: zasoby Pracowni Planowania Przestrzennego T. Brzozowska – stan na 16.04.2019 r.

Ze względu na sytuację prawnowłasnościową analizowany teren wykazuje przede wszystkim związki z obszarami zurbanizowanymi – z zabudową produkcyjno-usługową stanowiącą bezpośrednie sąsiedztwo od zachodu. Teren badań i działka nr ewid. 883/1 bezpośrednio przylegająca od zachodu stanowią jedną inwestycję funkcjonalno-przestrzenną (fot. 3).

Fot. 3 Powiązania urbanistyczne analizowanego obszaru z bezpośrednim zachodnim sąsiedztwem - jedna inwestycja funkcjonalna

Źródło: zasoby Pracowni Planowania Przestrzennego T. Brzozowska – stan na 20.03.2019 r.

Zatem w związku z działalnością antropogeniczną doszło do znacznego zniekształcenia środowiska roślinnego w stosunku do stanu naturalnego. Na obszarze badań reprezentantem szaty roślinnej jest przede wszystkim zieleń niska – zieleń antropogenna charakterystyczna dla terenów rolniczych i zurbanizowanych (fot. 4). Brak zieleni wysokiej.

Grupą wykazującą silną ekspansję na całym omawianym obszarze są zbiorowiska antropogeniczne - rośliny synantropijne tj. związane działalnością człowieka.

Terenom użytkowanym rolniczo towarzyszą zbiorowiska roślin segetalnych. Ich zróżnicowanie jest związane z wilgotnością i żyznością siedlisk oraz ze stopniem intensywności produkcji rolnej.

Na terenie gminy Gołuchów w zasiewach zbożowych powszechnie można spotkać zespół wiki czteronasiennej *Vicietum tetraspermae*, a w jego płatach liczne archeofity (miotłę zbożową (*Apera spica-venti*), rdest powojowy (*Polygonum convolvulus*), sporka polnego (*Spergula arvensis*)). W zasiewach zbóż jarych powszechnie wykształca się zespół komosy białej i ognichy (*Chenopodio-Sinapidetum*) – zasiewy zbóż jarych.²⁷

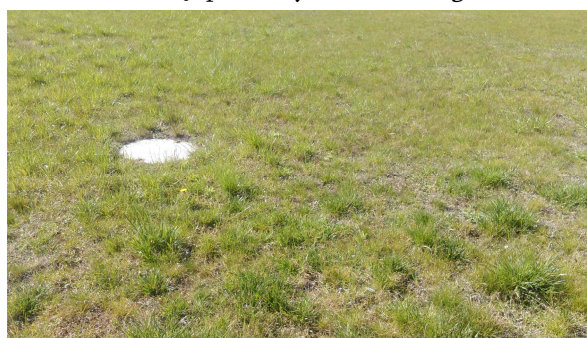
Roślinność ruderalna, rosnąca w miejscach silnie przekształconych przez człowieka, na glebach bogatych w związki fosforowe i azotowe, towarzyszy osadnictwu wiejskiemu i szlakom komunikacyjnym, miejscom wydeptywanym (ścieżkom). Są to bardzo zróżnicowane zbiorowiska roślinności zielnej, roślin jednorocznych i szczególnie bylin, zmienne pod względem wysokości roślin, zwarcia, pokrycia gleby,

²⁷ Ibidem

tworzenia darni i innych cech.

Na terenie gminy Gołuchów na roślinność ruderalną składają się wybitnie synantropijne pionierskie ugrupowania roślin jednorocznych z klasy *Stellarietea mediae*, wieloletnich, nitrofilnych bylin z klasy *Artemisietea* oraz ruderalne postacie niektórych seminaturalnych zbiorowisk antropogenicznych. Zbiorowiskiem z klasy *Stellarietea mediae* pospolicie wykształcającym się na terenie gminy Gołuchów jest zespół ładu zaniedbanego *Urtico-Malvetum*. Trwalszą roślinność ruderalną, rozpowszechnioną na terenie gminy reprezentowały: *Convolvulo-Agropyretum* (zespół perzu właściwego), *Convolvulo-Brometum inermis* (zespół stokłosa bezostnej), *Leonuro-Ballotetum* (zespół serdecznika pospolitego i mierznicy czarnej), *Urtico-Artemisietum* (zespół bylicy piołunu). Miejsca zruderalizowane o charakterze wydepczyskowym pozbawione roślinności wtórnie porastają ugrupowania z klasy *Polygono-Poetea* (zespół rdestu ptasiego) i *Polygono-Matricarietum* (zespół rumianku bezpłomieniowego).²⁸

Pod wpływem deptania na ścieżkach i drogach gruntowych rozwijają się fitocenozy dywanowe. Na terenie gminy Gołuchów bardzo pospolitym tego typu zbiorowiskiem są spodzichy *Lolio-Plantaginietum*.

Fot. 4 Roślinność synantropijna – roślinność ruderalna w granicach analizowanego obszaru

Źródło: zasoby Pracowni Planowania Przestrzennego T. Brzozowska – stan na 16.04.2019 r.

Uwzględniając powyższe oraz obecne użytkowanie należy stwierdzić, iż w granicach analizowanego obszaru nie występują rośliny i grzyby objęte ochroną gatunkową wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 r., poz. 1409) i w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 r., poz. 1408).

Uwzględniając potencjalną roślinność naturalną oraz formy użytkowania ziemi na terenie gminy można wyodrębnić cztery typy krajobrazów roślinnych:

- krajobraz łąkowy; polno-łąkowy;
- krajobraz łąkowy z udziałem siedlisk łąkowych; leśny z ekosystemem jeziornym, łąkami i polami;
- krajobraz łąkowy z udziałem siedlisk łąkowych; osadniczo-polny z udziałem łąk – analizowany obszar, gdzie udział roślinności naturalnej i seminaturalnej ograniczony został do dolin rzecznych;
- krajobraz łąkowo-borowy, boru mieszanego; leśno – osadniczo – polny z udziałem łąk.

Świat zwierząt

Występowanie zwierząt ściśle związane jest ze zbiorowiskami roślinnymi, w których znajdują pożywienie i schronienie. Zatem w związku ze zmianami szaty roślinnej (wylesienia, procesy urbanizacyjne) zniszczone zostały naturalne siedliska i biotopy. Bogate siedliska roślinne są potencjalnym miejscem występowania zróżnicowanej fauny drobnych ssaków, motyli i chrząszczy.

Obszar gminy Gołuchów, z wyjątkiem Arboretum Gołuchowskiego, nie była przedmiotem systematycznych badań faunistycznych. W 1995 r. przeprowadzono waloryzację gminy pod kątem występowania fauny (badaniami objęto ptaki i gromadę kregowców uznaną za wskaźnikową). Środowisko

²⁸ Ibidem

pól uprawnych pod względem awifaunistycznym jest bardzo ubogie. W ich obrębie spotyka się głównie drobne ptaki wróblowate.²⁹

Analizowany obszar nie należy do obszarów cennych faunistycznie. Faunę reprezentuje przede wszystkim fauna siedlisk lądowych w postaci drobnej fauny (szczególnie gryzonie, powszechnie występujące ptaki i owady) charakterystycznej dla terenów zurbanizowanych i terenów rolniczych. Jej bogactwo zależy od stopnia mozaikowatości terenu oraz intensywności prowadzonej na tych obszarach działalności antropogenicznej.

Uwzględniając powyższe oraz obecne częściowe rolnicze użytkowanie należy stwierdzić, iż w granicach analizowanego obszaru nie występują zwierzęta objęte ochroną gatunkową wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 r., poz. 2183).

Na analizowanym obszarze brak gatunków z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.07.1992, str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunków zagrożonych wyginięciem (w tym znajdujące się na regionalnej czerwonej liście) lub rzadkich.

Prawne formy ochrony przyrody oraz obszar Natura 2000

Na terenie gminy dotychczas powołano następujące formy ochrony przyrody: obszar chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne, pomniki przyrody. Ponadto zgodnie z przeprowadzoną w 1995 r. inwentaryzacją przyrodniczą gminy Gołuchów na jej terenie stwierdzono występowanie gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową w myśl polskiego prawodawstwa – rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów.

Analizowany obszar położony jest poza granicami obszarów objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 ze zmianami). Nie mniej na uwagę zasługuje fakt, iż ok. 200 m na zachód od analizowanego obszaru zachodnią granicą drogi krajowej nr 12 przebiega granica Obszaru Chronionego Krajobrazu „*Dolina rzeki Ciemnej*”. W obrębie analizowanego obszaru nie występują stanowiska gatunków roślin, zwierząt i grzybów prawnie chronionych.³⁰

Analizowany teren nie jest położony na obszarze NATURA 2000. Najbliżej położonym, względem granic analizowanego terenu, obszarem Natura 2000 jest obszar mający znaczenie dla Wspólnoty *Dolina Śwędry* PLH300034 oddalony o ok. 12 km na południowy-wschód.

Powiązanie ekologiczne

Analizowany obszary leży poza głównymi strukturami systemu ekologicznego gminy. Cechują go wyższe wysokości bezwzględne w stosunku do dolin. Ze względu na brak dolin rzecznych w granicach opracowania brak wyraźnych powiązań ekologicznych (dna dolin rzecznych odległe ok. 2-4 km). Tereny aktywne przyrodniczo nieużytek rolniczy nie przedstawiający dużej wartości przyrodniczej, wykazujący powiązania urbanistyczne z bezpośrednim sąsiedztwem.

Warto podkreślić, iż wzdłuż południowej granicy analizowanego obszaru (wzdłuż drogi powiatowej nr 4327P) przebiega rów melioracyjny, który nie ma jednak bezpośredniego powiązania z Prosną (przepływa w odległości ok. 2,5 km od jego wschodnich granic. Ponadto droga powiatowa stanowiąca bezpośrednią granicę od południa jest fizyczną barierą w zapewnieniu powiązań ekologicznych.

²⁹ Zgodnie z „Inwentaryzacją przyrodniczą gminy Gołuchów”, 1995, Pracownia Dokumentacji Ekologicznych (M. Mielcarek, J. Borysiak, J. Cielewicz, M. Kasprówicz, M. Kupczyk, Z. Ziętkowiak, Poznań.

³⁰ „Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Gołuchów”, 1995, Pracownia Dokumentacji Ekologicznych (M. Mielcarek, J. Borysiak, J. Cielewicz, M. Kasprówicz, M. Kupczyk, Z. Ziętkowiak, Poznań.

2.2 Charakterystyka istniejącego stanu zagospodarowania

Zagospodarowanie

Obszar objęty opracowaniem swoim zasięgiem obejmuje jedynie jedną działkę o nr ewid. 418/3 położoną przy drodze powiatowej nr 4327P. Cechuje go umiarkowany stopień zainwestowania, bowiem zainwestowanie koncentruje się w części południowo-zachodniej (fot. 1). Nie mniej jednak charakteryzuje się on dużą presją urbanistyczną. Jest to rezerwa terenowa pod rozbudowę sąsiedniej zabudowy produkcyjno-usługowej zlokalizowanej na działce nr ewid. 883/1 – Teknia Kalisz Sp. z o.o. (produkcja sprzętu motoryzacyjnego). Analizowany teren (działka nr ewid. 418/3) łącznie z bezpośrednio przyległą od zachodu działką nr ewid. 883/1 objęty jest bowiem decyzją ustalającą środowiskowe uwarunkowania zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie hali produkcyjno-magazynowej wraz z częścią socjalno-biurową (decyzja znak RG-OŚ.6220.1.9.2011 z 19.09.2012 r.). Już obecnie zachodnia część obszaru badań wykazuje związki funkcjonalno-przestrzenne z bezpośrednim zachodnim sąsiedztwem (fot. 2).

Ze względu na sytuację prawnowłasnościową analizowany teren wykazuje przede wszystkim związki z obszarami zurbanizowanymi – z zabudową produkcyjno-usługową stanowiącą bezpośrednie sąsiedztwo od zachodu. Teren badań i działka nr ewid. 883/1 bezpośrednio przylegająca od zachodu stanowi własność jednego inwestora i jedną inwestycję funkcjonalno-przestrzenną (fot. 2).

Znacząca powierzchnia analizowanego obszaru to nadal rolniczy nieużytek, który nie może przekształcić się w tereny zurbanizowane w myśl obowiązującego prawa miejscowego (uchwała Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku).

Charakter i położenie analizowanego obszaru powoduje, iż jest on wyposażony niemalże we wszystkie media infrastruktury technicznej, tj.: sieć wodociągową, kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz energii elektroenergetycznej niskiego napięcia i gazową. Przez południowo-wschodnią część przebiega rurociąg paliwowy dalekosiężny (ze światłowodem).

Charakterystyka sąsiedztwa

Bezpośrednie sąsiedztwo analizowanego obszaru stanowią zarówno tereny aktywne przyrodniczo, jak i zurbanizowane. Od zachodu bezpośrednio graniczy z zabudową produkcyjno-usługową (fot. 5), z którą ma bezpośrednie funkcjonalne powiązania (fot. 3).

Fot. 5 Bezpośrednie sąsiedztwo od zachodu - zabudowa produkcyjno-usługowa (widok w kierunku północnym i północno-wschodnim)

Źródło: zasoby Pracowni Planowania Przestrzennego T. Brzozowska – stan na 20.03.2019 r.

Wzdłuż południowej granicy przebiega droga powiatowa nr 4327P, za którą zlokalizowana jest również funkcja produkcyjno-usługowa (fot. 6).

Fot. 6 Bezpośrednie sąsiedztwo od południa - zabudowa produkcyjno-usługowa (widok w kierunku południowo-wschodnim)

Źródło: zasoby Pracowni Planowania Przestrzennego T. Brzozowska – stan na 20.03.2019 r.

Od północy (fot. 7) i wschodu analizowany teren graniczy z terenami aktywnymi przyrodniczo pozostającymi w rolniczym użytkowaniu.

Fot. 7 Bezpośrednie sąsiedztwo od północy – tereny rolnicze (widok w kierunku południowym)

Źródło: zasoby Pracowni Planowania Przestrzennego T. Brzozowska – stan na 20.03.2019 r.

2.3 Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Analiza zmieniającego się w czasie środowiska ukazująca prawdopodobną zmianę obecnego stanu środowiska w przypadku realizacji projektu planu lub bez niego jest decydująca by zrozumieć, jak projekt planu może wpłynąć na to środowisko.

Jednym z zadań planów miejscowych jest zaprojektowanie przestrzeni, w której zachowane są walory przyrodnicze i krajobrazowe danego obszaru przy jednoczesnym stworzeniu jak najdogodniejszych warunków bytowania zamieszkującej go ludności. W stanie istniejącym południowo-zachodnia powierzchnia terenu objętego niniejszą Prognozą uległa urbanizacji (tereny zurbanizowane i uszczelnione). Pozostała, znacząca część nadal wolna jest od naniesień kubaturowych, pozostając aktywna przyrodniczo

(pole uprawne niewykorzystywane rolniczo stanowiące rezerwę terenową pod rozbudowę sąsiedniej zabudowy). Nie mniej jednak obszar badań cechuje duża presja inwestycyjna człowieka, czego potwierdzeniem jest obecnie opracowywany projekt planu.

W przypadku braku realizacji projektu planu, środowisko nie pozostanie na obecnym poziomie funkcjonowania. Będzie nadal poddawane działaniu zarówno procesów naturalnych jak i antropogenicznych.

Gospodarowanie przestrzenią odbywać się będzie na podstawie obowiązującego prawa miejscowego – uchwała Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku, zgodnie z którym:

- północno-wschodnia część w zasięgu gleby IIIa klasy bonitacyjnej chronionej prawem przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze została całkowicie wyłączona z możliwości urbanizacji - zachowanie w dotychczasowym rolniczym użytkowaniu bez prawa do zabudowy;
- pozostała część terenu badań została przeznaczona do urbanizacji – pod zabudowę produkcyjną, składy i magazyny.

Istniejący stan środowiska analizowanego terenu uległ już częściowym zmianom w zakresie kubaturowym - głównie południowo-zachodnia część. Powyższe wiązało się z(e): uszczelnieniem powierzchni, zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej poprzez zajęcie zabudową i zagospodarowaniem, zmniejszeniem powierzchni obszarów otwartych, unieczynnieniem gleby, uszczelnieniem terenu i wzrostem odpływu powierzchniowego, wzrostem źródeł zanieczyszczeń środowiska, wytwarzaniem odpadów i ścieków, zmianą krajobrazu. W przypadku braku realizacji projektu planu południowo-zachodnia część analizowanego obszaru pozostanie w dotychczasowym przeznaczeniu. Są to tereny już częściowo zainwestowane, a realizowany projekt planu adaptuje stan istniejący stwarzając również dodatkowo możliwość dalszego rozwoju i rozbudowy obiektów istniejących.

Sytuacja wygląda inaczej w przypadku północno-wschodniej części analizowanego obszaru. Jest to teren nadal niezainwestowany, który obecnie nie jest już użytkowany rolniczo. Brak realizacji projektu planu spowoduje, iż utrzyma on swoją dotychczasową funkcję rolną i nie powstaną w jego obrębie obiekty kubaturowe o funkcji produkcyjnej, składowej i magazynowej. Nie mniej jednak nie pozostanie on na obecnym poziomie funkcjonowania. Nadal będzie on poddawany procesom naturalnym, będzie podlegać naturalnej sukcesji, szczególnie ekspansywnymi gatunkami pospolitymi, co ma znamiona tendencji zmian pozytywnych w odniesieniu do obecnego stanu środowiska. Brak realizacji projektu planu prawdopodobnie nie spowoduje również tendencji zmian negatywnych wynikających z urbanizacji, tj.: zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, unieczynnienia gleby pod zabudowę i zainwestowanie, uszczelnienia powierzchni terenu i wzrostu odpływu powierzchniowego, wzrostu źródeł zanieczyszczeń środowiska, wytwarzania odpadów i ścieków. Ponadto na uwagę zasługuje fakt, iż brak realizacji projektu planu nie spowoduje wyłączenia z produkcji rolniczej gruntów rolnych stanowiących użytki rolne IIIa klasy bonitacyjnej i przeznaczenia ich na cele nierolnicze. Zgodnie z polskim prawodawstwem powyższe może mieć miejsce jedynie na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.³¹

Można zatem stwierdzić z dużym stopniem prawdopodobieństwa, iż brak realizacji projektu planu nie spowoduje tendencji zmian pozytywnych ani negatywnych w odniesieniu do znaczącej powierzchni analizowanego terenu. Generalnie pozostanie on na obecnym poziomie funkcjonowania. W oparciu o obowiązujące prawo miejscowe (uchwała Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku) na działce o nr ewid. 883/1 i części działki nr ewid. 418/3 powstał zakład produkcyjny Teknia Kalisz Sp. z o.o produkujący komponenty dla przemysłu motoryzacyjnego i metalowego. Zakład bardzo dobrze funkcjonuje na tym terenie od kilku lat i potrzebuje dokonać rozbudowy hali produkcyjno-magazynowej. Nie mniej jednak już całkowicie wykorzystał prawne możliwości inwestycyjne działki będącej przedmiotem zmiany obowiązującego prawa miejscowego i w chwili obecnej realizacja kolejnego etapu budowy i rozbudowy istniejącego zakładu nie jest możliwa. Dodatkowo istniejące przesyłowe sieci infrastruktury technicznej znacząco uniemożliwiają rozbudowę w kierunku zachodnim na działce nr ewid. 883/1 (gazociąg

³¹ ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1161)

wysokiego ciśnienia DN 200) oraz w kierunku południowo-wschodnim na działce nr ewid. 418/3 (rurociąg paliwowy dalekosiężny (ze światłowodem)).

Powyższe ograniczenia i potrzeby inwestycyjne właściciela działki, będącej przedmiotem opracowania, zrodziły konieczność zmian w obowiązującym dotychczas prawie miejscowym. Właściciel działki będącej przedmiotem opracowania wystąpił z wnioskiem o zmianę obowiązującego prawa miejscowego szczególnie w zakresie przeznaczenia, bowiem jego ustalenia w istotny sposób ograniczają możliwość rozbudowy i rozwoju dotychczasowego sposobu użytkowania.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA

Zasadnicze problemy w zakresie środowiska przedmiotowego obszaru dotyczą:

- kumulacji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego – obszar objęty opracowaniem obejmuje jedynie jedną działkę w Popówku stanowiącą z sąsiednią od zachodu działką jedną inwestycję funkcjonalno-przestrzenną (Teknia Kalisz Sp. z o.o. - produkcja sprzętu motoryzacyjnego) położoną w bezpośrednim sąsiedztwie drogi powiatowej nr 4327P i w niedalekiej odległości od drogi krajowej nr 12 (przebiega ona ok. 250 m na zachód od granic terenu badań); nakładają się tutaj emisje komunikacyjne oraz z rolnictwa (wpływ terenów sąsiednich);

źródłem uciążliwości w zakresie zanieczyszczenia powietrza na omawianym terenie są emisje komunikacyjne (znaczący udział w emisjach dwutlenku siarki i azotu, tlenku węgla, lotnych związków organicznych, pyłów zawieszonych, ołowiu); ranga sąsiednich ciągów komunikacyjnych (droga powiatowa i krajowa) powoduje, iż emisje komunikacyjne mają duży wpływ na jakość powietrza analizowanego obszaru; ponadto ze względu na fakt, iż bezpośrednie sąsiedztwo stanowią tereny użytkowane rolniczo, o stanie jakości powietrza decydują również emisje pochodzące z rolnictwa – emisje amoniaku, kompostowanie, emisja produktów rozkładu materii organicznej, zanieczyszczenia powstające podczas użytkowania pojazdów i maszyn rolniczych, rozpylane pestycydy i cząstki nawozów sztucznych;

brak zwartego zainwestowania oraz sąsiedztwo w postaci terenów otwartych powoduje, że nie ma tu uciążliwości w zakresie zanieczyszczenia powietrza w postaci tzw. „niskich emisji” pochodzących ze spalania paliw stałych, głównie węgla, na potrzeby grzewcze budynków szczególnie w sezonie grzewczym; potrzeby energetyczne sąsiedniej zabudowy zaspokajane są głównie z sieci gazowej ułożonej w drodze powiatowej nr 4327P, ekologicznie czystszy nośnik energii (niż np. węgiel kamienny będący emitorem znacznej ilości zanieczyszczeń podczas spalania);

wg monitoringu zanieczyszczeń powietrza przeprowadzanego na terenie województwa wielkopolskiego w 2018 r. na terenie gminy Gołuchów nie doszło do przekroczenia dopuszczalnych wartości stężeń zanieczyszczeń gazowych takich jak: SO₂, NO₂, CO, benzen, O₃ (poziom docelowy); zanieczyszczeń pyłowych takich jak 24-godzinne stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀, stężenie średnie dla roku dla pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} oraz zawartości metali (tj. ołów, arsen, kadm, nikiel) w pyłe PM₁₀; przekroczenie poziomu docelowego stwierdzono jedynie dla poziomu celu długoterminowego O₃, oraz zawartego w pyłe PM₁₀ benzo(a)pirenu;³²

zgodnie z *Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2018* gmina Gołuchów leży w strefie wielkopolskiej obejmującej województwo wielkopolskie prócz aglomeracji poznańskiej i miasta Kalisza; uwzględniając kryteria określone w celu ochrony zdrowia ze względu na przekroczenie dopuszczalnego 24-godzinnego poziomu stężenia pyłu PM₁₀, średniego rocznego stężenia pyłu PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀ zaliczono do klasy C; ponadto w ramach oceny dokonano dodatkowej klasyfikacji dla pyłu PM_{2,5} i ozonu pod kątem osiągnięcia poziomów określonych dla roku 2020 i zaliczono ją odpowiednio do klasy C1 i D2; ze względu na

³² Zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2018”, 2019, WIOŚ w Poznaniu.

ochronę roślin w strefie wielkopolskiej nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych wartości stężeń dla NO_x, SO₂ i O₃ i nadano jej klasę A;³³

- uciążliwości akustycznej – ze względu na powszechność występowania, znaczny zasięg oddziaływania oraz liczbę narażonej ludności podstawowym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska są hałasy komunikacyjne; na analizowanym obszarze głównym źródłem zagrożeń akustycznych jest droga powiatowa nr 4327P stanowiąca bezpośrednie sąsiedztwo od południa; ponadto na badany teren oddziałuje droga krajowa nr 12 znacząco obciążona ruchem, w tym tranzytowym;³⁴ drugim ważnym źródłem kształtującym klimat akustyczny na terenie badań jest zabudowa i ruch w obrębie analizowanego obszaru i jego bezpośredniego zachodniego sąsiedztwa – zabudowa produkcyjno-usługowa; zatem dla istniejącej funkcji, która nie jest zaliczana do funkcji chronionych akustycznie w/w ciągu komunikacyjne nie powinny stanowić znaczącej uciążliwości i powodować przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu;
- zanieczyszczenia wód podziemnych – analizowany obszar położony jest w zasięgu OSN w zlewni Giszki, Lipówki, Ołoboku i Trzemnej (Ciemnej); podobnie jak w latach ubiegłych w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Kucharkach³⁵ w wyniku czterokrotnie wykonanych badań w 2017 r. stwierdzono zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego na poziomie 53,44 mgNO₃/l;³⁶ brak zagrożenia dla wód podziemnych ze strony gospodarki wodno-ściekowej, bowiem analizowany obszar wyposażony jest w kanalizację sanitarną i deszczową;
- zanieczyszczenia gleb – możemy się spodziewać zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi (głównie ołowiem) wzdłuż drogi powiatowej nr 4327P stanowiącej bezpośrednie sąsiedztwo od południa oraz w południowo-zachodniej części w obrębie terenu zainwestowanego;
na terenie powiatu pleszewskiego (w tym gmina Gołuchów) nie ma wyznaczonych punktów pomiarowo-kontrolnych monitoringu jakości gleb;³⁷
- degradacji gleb – w wyniku zainwestowania południowo-zachodnia część pokrywy glebowej uległa uszczelnieniu i zniszczeniu; w wyniku prowadzenia prac ziemnych doszło do przemieszania poziomów genetycznych gleb, czy nawet usunięcia poziomu próchnicznego; modyfikacje głównie dotyczą: struktury gleby, zawartości próchnicy, odczynu, składu mechanicznego i chemicznego, właściwości fizycznych; zasięg gleby IIIa klasy bonitacyjnej chronionej prawem przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze uchwałą Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku została całkowicie wyłączona z możliwości urbanizacji.

Charakter i położenie analizowanego obszaru powoduje, iż obiektem wpływającym na stan jego środowiska jest również inwestycja zlokalizowana na terenie działki nr ewid. 883/1 i 418/3, dla której została przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko, w ramach której został opracowany *Raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko* (Asperska M., 2012) oraz wydana decyzja ustalająca środowiskowe uwarunkowania zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie hali produkcyjno-magazynowej wraz z częścią socjalno-biurową (decyzja z 18.09.2012 r. znak RG-OŚ.6220.1.9.2011). Jest to przedsięwzięcie, które nie jest zaliczane do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 2 lutego 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016,

³³ Ibidem

³⁴ Natężenie ruchu drogowego (ŚDR – średni dobowy ruch) w 2015 r. na drodze krajowej nr 12 na odcinku Pleszew – Kalisz w 2015 r. wg pomiaru przez GDDKiA wynosiło 10 120 pojazdów silnikowych na dobę i ma tendencję wzrostową – dla porównania w 2010 r. wynosiło 8902 pojazdów silnikowych na dobę.

³⁵ Miejscowość Kucharka oddalona jest około 4 km na południowy-zachód od granic analizowanego obszaru.

³⁶ Na podstawie *Raportu o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2017, 2018*, WIOŚ Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań

³⁷ Zgodnie z *Raportem z III etapu realizacji zamówienia „Monitoring chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2015-2017”*, 2017, Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa, Państwowy Instytut Badawczy w Puławach

poz. 138). Ponadto zgodnie z *Raportem...* powyższa inwestycja będzie w następujący sposób oddziaływać na środowisko:

- nie zakłóci gospodarki wodno-ściekowej;
- prowadzona selektywna gospodarka odpadami nie spowoduje zanieczyszczenia środowiska;
- nie spowoduje zagrożenia środowiska i ludzi ponadnormatywnym hałasem (normy środowiskowe na terenach z zabudową mieszkaniową zostaną zachowane);
- nie spowoduje przekroczenia wartości dopuszczalnych i odniesienia w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza (zakład spełnia obowiązujące standardy jakości powietrza);
- budowa przedsięwzięcia nie wymagała wycięcia żadnego drzewa i krzewu;
- nie zniszczy żadnych siedlisk ptaków, bowiem brak ich na terenie inwestycji;
- nie ma wpływu na przelatujące ptaki;
- nie spowoduje zachwiania integralności sieci Natura 2000 i przerwania korytarzy ekologicznych;
- nie zaburzy warunków hydrogeologicznych, tym samym nie spowoduje zmian w strukturze i składzie siedlisk przyrodniczych;
- nie zachwieje równowagi w środowisku;
- nie będzie mieć wpływu na gatunki i siedliska, dla ochrony których zostały wyznaczone obszarowe formy ochrony przyrody, w tym Obszar Chronionego Krajobrazu „*Dolina rzeki Ciemnej*”;
- nie będzie zatem potrzeby przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej.

Z *Raportu...* również wynika, iż zakład miał być zaprojektowany biorąc pod uwagę aspekty środowiskowe, z naciskiem na energooszczędność, szczelność układów wentylacji miejsc narażonych na pylenie, zainstalowanie filtrów ograniczających emisję do powietrza oraz niskoemisyjne paliwa grzewcze. Ponadto w *Raporcie...* wykazano, iż inwestycja nie spowoduje naruszenia standardów jakości środowiska.

4. PROJEKTOWANE ZAGOSPODAROWANIE – analiza i ocena oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko

4.1 Cele ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu

W projekcie planu przyjęto ustalenia z zakresu ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu mające na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania środowiska miejscowości Popówek i jej zrównoważony rozwój. Dla terenu przeznaczonego pod zabudowę produkcyjną, składów i magazynów (P) projekt planu ustala:

1. zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska z wyłączeniem inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej;
2. zakaz budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych - zakładów o zwiększonym ryzyku lub zakładów o dużym ryzyku;
3. zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków bytowych i przemysłowych do ziemi oraz tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników na ścieki;
4. zakaz lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności produkcyjnej i usługowej mogącej powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości standardów jakości środowiska określonych w aktualnym prawodawstwie z zakresu ochrony środowiska;
5. nakaz zagospodarowania powierzchni działki budowlanej w sposób zabezpieczający sąsiednie nieruchomości oraz drogi przed spływem wód opadowych i roztopowych;
6. zakaz podwyższania terenu, poprzez nawiezenie gruntu, gruzu i tym podobne;
7. nakaz ogrzewania pomieszczeń przy zastosowaniu paliw i technologii zapewniających zachowanie standardów emisyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska;

8. dopuszcza możliwość stosowania odnawialnych źródeł energii o mocy do 100kW, wykorzystujących energię słońca, wód geotermalnych i inną, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie wyposażenia przedmiotowego obszaru w infrastrukturę techniczną projekt planu nakazuje stosowanie indywidualnych źródeł ciepła (w tym lokalnych kotłowni) wykorzystujących urządzenia lub instalacje zapewniające spełnienie standardów emisyjnych określonych w przepisach odrębnych. Do celów grzewczych i gospodarczych ustala zaopatrzenie w gaz z istniejącej lub rozbudowywanej sieci gazowej średniego ciśnienia. Dopuszcza możliwość pozyskiwania energii i ciepłej wody użytkowej z odnawialnych źródeł energii o mocy do 100kW (w przypadku elektrowni wiatrowych o mocy jak dla mikroinstalacji). Powstające ścieki bytowe należy obowiązkowo odprowadzać jedynie w systemie kanalizacji zbiorczej, poprzez istniejącą sieć kanalizacyjną. Nie dopuszcza rozwiązań indywidualnych w postaci zbiorników bezodpływowych jako rozwiązań tymczasowych. Na odpływach wód opadowych i roztopowych ze szczelnie utwardzonych placów postojowych i manewrowych oraz parkingów nakazuje instalowanie separatorów substancji ropopochodnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Realizacja powyższych zapisów projektu planu korzystnie wpłynie na stan powietrza oraz stosunki gruntowo-wodne analizowanego obszaru.

Teren P pozostaje w zasięgu oddziaływania istniejących urządzeń drenarskich powiązanych z rowem melioracyjnym przebiegającym częściowo w granicach analizowanego terenu wzdłuż jego południowej granicy. Są to obiekty podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych (*Prawo wodne*) – urządzenia melioracji wodnych szczegółowych figurujące w ewidencji WZMiUW (drenowania). Projekt planu ustala obowiązek rozwiązania ewentualnych kolizji z istniejącym drenażem w sposób zapewniający jego dalsze prawidłowe funkcjonowanie – zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów odrębnych z zakresu prawa wodnego.

4.2 Opis projektowanego zagospodarowania

W projekcie planu miejscowego składającego się z części opisowej (tekst projektu planu – uchwały Rady Gminy) oraz graficznej (rysunku projektu planu w skali 1:1000) określono:

- przeznaczenie podstawowe i przeznaczenie uzupełniające terenów określone liniami rozgraniczającymi tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu;
- zasady zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie przepisów szczególnych;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu;
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym:
 - ✓ maksymalną i minimalną intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej,
 - ✓ minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej,
 - ✓ gabaryty obiektów w tym maksymalną wysokość zabudowy,
 - ✓ minimalną liczbę miejsc do parkowania, w tym miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową i sposób ich realizacji,
 - ✓ linie zabudowy;
- zasady obsługi w zakresie komunikacji, rozbudowy systemu komunikacyjnego, wskaźniki w zakresie komunikacji dotyczące miejsc parkingowych;
- zasady obsługi w zakresie wyposażenia w infrastrukturę techniczną oraz zasady adaptacji, rozbudowy i budowy systemów infrastrukturalnych;

- stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę za wzrost wartości nieruchomości spowodowany uchwaleniem niniejszego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie ustala:

- granic i sposobów zagospodarowania terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych;
- granic i sposobów zagospodarowania krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym i planie zagospodarowania przestrzennego województwa;
- zasad ochrony krajobrazów kulturowych;
- zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości oraz granic obszarów objętych scaleniem i podziałem nieruchomości;
- wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
- sposobów i terminów tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

Projekt planu wyodrębnia tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania przestrzennego wyznaczone liniami rozgraniczającymi, oznaczone na rysunku projektu planu symbolami, dla których ustala następujące przeznaczenie terenu:

- teren zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów; z dopuszczalnym przeznaczeniem uzupełniającym w postaci: obiektów usługowych; zabudowy o funkcji administracyjno – biurowej; wolnostojących budynków towarzyszących dla zapewnienia ochrony obiektów o przeznaczeniu podstawowym; miejsc składowania odpadów nietoksycznych i złomu metali – związanych z prowadzoną działalnością produkcyjną; dróg wewnętrznych; parkingów; stacji transformatorowych; przepompowni ścieków; innych obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej – oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **P**;
- teren drogi zbiorczej – w granicach terenu badań projekt planu wyznacza pas terenu o szerokości 2,5 m na docelowe poszerzenie istniejącego pasa drogowego do parametrów drogi zbiorczej zgodnych z przepisami odrębnymi – oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **KDZ** (droga powiatowa nr 4327P).

Projekt planu znaczącą powierzchnię przeznaczają do zabudowy w postaci zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów. Wąski pas terenu wzdłuż południowej granicy, przeznaczają pod teren komunikacji publicznej. Nie wyznaczają terenów wyłączonych z możliwości urbanizacyjnych.

Dla terenu, w obrębie którego dopuszczono możliwość zabudowy – teren P projekt planu określił:

- przeznaczenie terenu – podstawowe i dopuszczalne przeznaczenie uzupełniające;
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu;
- zasady zagospodarowania obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów (*Prawo wodne*) – ze względu na występowanie istniejących szczegółowych urządzeń melioracji wodnych (punkt 4.1 Prognozy);
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu (pkt. 4.1. Prognozy);
- parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu projekt planu ustala:

- wyznacza strefę bezpieczeństwa od dalekosiężnego rurociągu przesyłowego DN 400 Płock-Ostrów Wielkopolski o szerokości 30,0 m (po 15,0 m od osi rurociągu na obie strony); zabudowa i zagospodarowanie terenu podlega ograniczeniom wynikającym z przepisów odrębnych obowiązujących w zakresie bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie;

- planowane obiekty budowlane z zakresu infrastruktury technicznej o wysokości równej lub wyższej niż 50,0 m podlegają uprzednim zgłoszeniom w myśl przepisów odrębnych z zakresu prawa lotniczego.

W zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego projekt planu określa nieprzekraczalne linie zabudowy zgodnie z rysunkiem projektu planu, które nie obowiązują w przypadku lokalizacji budynków towarzyszących, służących zapewnieniu ochrony obiektów o przeznaczeniu podstawowym oraz obiektów, urządzeń i sieci infrastruktury technicznej. Określa sposób realizacji przeznaczenia uzupełniającego (jako samodzielne obiekty budowlane lub w wydzielonych pomieszczeniach w budynkach o przeznaczeniu podstawowym).

Na szczególną uwagę zasługuje ustalenie realizacji wzdłuż drogi powiatowej nr 4327P i południowej granicy obszaru P pasa zieleni wysokiej (drzew) i średniowysokiej (krzewów) o szerokości minimum 5,0 m w postaci nasadzeń roślinnych z 50% udziałem zieleni zimozielonej pełniących funkcję izolacji optycznej z uwzględnieniem zasad zagospodarowania strefy bezpieczeństwa od dalekosiężnego rurociągu przesyłowego DN 400.

W celu zapewnienia ładu przestrzennego, określone zostały zasady (parametry i wskaźniki) kształtujące bryłę budynku oraz wskaźniki zagospodarowania terenu. Projekt planu ustala maksymalne wysokości i liczbę kondygnacji nadziemnych dla nowo projektowanych budynków o przeznaczeniu podstawowym i uzupełniającym oraz obiektów wieżowych, części budynków produkcyjnych wyższych ze względu na technologię produkcji i masztów.

W celu wpisania nowej zabudowy w krajobraz i utrzymania ładu przestrzennego projekt planu nie zezwala na stosowanie jaskrawych kolorów w elewacjach budynków, z wyjątkiem zgodnych ze znakami inwestora oraz okładzin z tworzyw sztucznych (typu siding). Projekt planu określa kąt nachylenia oraz liczbę połaci dachowych.

W zakresie zagospodarowania terenów przeznaczonych do zabudowy projekt planu ustala wskaźniki zagospodarowania działek tj. minimalną i maksymalną intensywność zabudowy, maksymalną powierzchnię zabudowy i minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej.

W zakresie obsługi komunikacyjnej analizowanego terenu projekt planu ustala ją poprzez drogę powiatową nr 4327P stanowiącą bezpośrednią granicę od południa, powiązaną z drogą krajową nr 12 poprzez skrzyżowanie. Projekt planu południowe krańce przeznacza pod teren drogi publicznej – wyznacza tylko północną linię rozgraniczającą drogi zbiorczej. Określa wskaźniki miejsc postojowych dla samochodów.

Projekt planu zawiera szczegółowe ustalenia w zakresie wyposażenia analizowanego terenu w infrastrukturę techniczną. Zawiera szczegółowe ustalenia w zakresie:

1) zaopatrzenia w wodę:

- a) obowiązek zaopatrzenia terenów w wodę do celów bytowych z gminnej sieci wodociągowej, w oparciu o sieć istniejącą i projektowaną rozbudowę sieci wodociągowej stosownie do potrzeb lokalnych – zgodnie z przepisami odrębnymi;
- b) przy rozbudowie i budowie wodociągów obowiązek uwzględnienia wymagań z dziedziny przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego, w szczególności dotyczących lokalizacji hydrantów oraz przygotowania awaryjnych ujęć wody do wykorzystania w sytuacjach szczególnych;
- c) w przypadku niewystarczającej przepustowości sieci wodociągowej dopuszcza się uzupełnienie zapotrzebowania na wodę z ujęć indywidualnych – zgodnie z przepisami odrębnymi;
- d) dopuszcza możliwość uzupełnienia zapotrzebowania na wodę do celów przeciwpożarowych ze źródeł lokalnych w tym z lokalnych zbiorników retencyjnych, w oparciu o przepisy odrębne.

2) odprowadzenia ścieków:

- a) ustala obowiązek odprowadzania ścieków w systemie kanalizacji zbiorczej, poprzez istniejącą sieć kanalizacyjną;
 - b) w przypadku wytwarzania ścieków przemysłowych (technologicznych), nakazuje podczyszczać te ścieki zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi, określającymi warunki wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych i precyzującymi sposoby realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych;
 - c) ustala zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków bytowych i przemysłowych do rowów przydrożnych i ziemi oraz utrzymywania otwartych kanałów ściekowych.
- 3) odprowadzenia wód opadowych i roztopowych:
- a) ustala odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z terenów dróg, terenów produkcyjnych, składów i magazynów do istniejącej sieci kanalizacji deszczowej;
 - b) dopuszcza możliwość odprowadzania nadmiaru wód opadowych i roztopowych przez infiltrację powierzchniową i podziemną: do ziemi – na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych, lokalnych zbiorników retencyjnych, zwłaszcza dla gromadzenia wód opadowych do celów przeciwpożarowych;
 - c) dopuszcza inne rozwiązania zgodne z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska i prawa wodnego;
 - d) ustala obowiązek instalowania separatorów substancji ropopochodnych na odpływach wód opadowych i roztopowych ze szczególnie utwardzonych placów postojowych i manewrowych, parkingów, zgodnie z przepisami odrębnymi.
 - e) ustala obowiązek kształtowania powierzchni działek budowlanych w sposób zabezpieczający sąsiednie nieruchomości i drogi przed spływem wód opadowych i roztopowych;
- 4) zaopatrzenia w energię elektryczną:
- a) ustala istniejącą sieć średniego napięcia SN15kV i niskiego napięcia 0,4kV jako podstawowe źródła energii elektrycznej;
 - b) ustala zasilanie w energię elektryczną odbiorców w zabudowie produkcyjnej, składów i magazynów z sieci średniego i niskiego napięcia;
 - c) bezpośrednia dostawa energii elektrycznej do poszczególnych odbiorców poprzez przyłącza elektroenergetyczne niskiego napięcia;
 - d) ustala lokalizowanie nowych stacji transformatorowych SN/nn poza liniami rozgraniczającymi ulic na wydzielonych działkach budowlanych o powierzchni nie większej niż 100m² z bezpośrednim dostępem do dróg publicznych w formie naziemnej, wewnętrznej lub na słupowej;
 - e) w celu poprawienia bilansu zapotrzebowania na energię elektryczną dopuszcza możliwość indywidualnego pozyskiwania energii elektrycznej – zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym ze źródeł odnawialnych o mocy do 100 kW, a w przypadku elektrowni wiatrowych jak dla mikroinstalacji.
- 5) zaopatrzenia w gaz:
- a) zaopatrzenie w gaz do celów gospodarczych i grzewczych z istniejącej lub rozbudowywanej sieci gazowej średniego ciśnienia;
 - b) rozbudowę sieci i urządzeń infrastruktury gazowej oraz przyłączy indywidualnych należy prowadzić na warunkach określonych przepisach odrębnych.
- 6) zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych i ciepłej wody użytkowej:
- a) ustala zaopatrzenie w energię cieplną z lokalnych kotłowni wolnostojących lub wbudowanych w obiekty produkcyjne, składów i magazynów;
 - b) ustala obowiązek stosowania indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących urządzenia lub instalacje zapewniające spełnienie standardów emisyjnych określonych w przepisach odrębnych;
 - c) dopuszcza możliwość pozyskiwania energii oraz ciepłej wody użytkowej z odnawialnych źródeł

energii o mocy do 100 kW, a w przypadku elektrowni wiatrowych jak dla mikroinstalacji, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

7) zaopatrzenia w sygnał telekomunikacyjny:

- a) ustala utrzymanie istniejących sieci i urządzeń łączności i zaspokojenie potrzeb odbiorców w zakresie telekomunikacji, w tym łączności alarmowej – w oparciu o istniejącą infrastrukturę teletechniczną;
- b) dopuszcza możliwość rozbudowy istniejącej sieci telekomunikacyjnej i teleinformatycznej, realizację nowych obiektów z zakresu łączności, w tym łączności alarmowej – zgodnie z przepisami odrębnymi.

8) gospodarki odpadami – ustala obowiązek postępowania z odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi – zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami.

4.3 Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych projektu planu

Zgodność z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska

Ustalenia projektu planu respektują wymogi określone w przepisach ogólnych i szczegółowych z zakresu ochrony środowiska. Szczegółowy wykaz aktów prawnych uwzględnionych przy tworzeniu projektu planu zawiera p. 1.5 Prognozy.

Projekt planu nie wyznacza obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych, które podlegają ochronie na podstawie odrębnych przepisów. Nie wyznacza również terenów górniczych.

W granicach obszaru objętego ustaleniami projektu planu nie występują żadne prawne formy ochrony przyrody. Nie mniej na uwagę zasługuje fakt, iż ok. 200 m na zachód od analizowanego obszaru zachodnią granicą drogi krajowej nr 12 przebiega granica Obszaru Chronionego Krajobrazu „*Dolina rzeki Ciemnej*”. W obrębie analizowanego obszaru nie występują stanowiska gatunków roślin, zwierząt i grzybów prawnie chronionych.³⁸ Przedmiotowy obszar nie leży w obrębie obszaru NATURA 2000.

Z przepisów art. 113 ust. 2 pkt. 1 i art. 114 ustawy *Prawo ochrony środowiska* wynika potrzeba określenia w planie miejscowym, które z wyznaczonych projektem planu terenów podlegają ochronie akustycznej. Wyznaczony w projekcie planu teren do zabudowy nie należy, w myśl aktualnie obowiązującego prawa z zakresu ochrony środowiska, do takich terenów. Wręcz przeciwnie, jest to teren zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów, który sam może być źródłem uciążliwości dla sąsiednich terenów, w tym uciążliwości akustycznej. Nie mniej jednak projekt planu zakazuje lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności produkcyjnej i usługowej mogącej powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości standardów jakości środowiska określonych w aktualnym prawodawstwie z zakresu ochrony środowiska.

Ponadto w celu zminimalizowania ewentualnej uciążliwości projektowanych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych projekt planu w obrębie terenu P wzdłuż drogi powiatowej nr 4327P i południowej granicy terenu ustala realizację pasa zieleni wysokiej (drzew) i średniowysokiej (krzewów) o szerokości minimum 5,0 m z 50% udziałem zieleni zimozielonej pełniących funkcję izolacji optycznej.

Ochrona na podstawie przepisów odrębnych

Projekt planu uwzględnia tereny podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych.

Istotnym elementem ustaleń projektu planu są zapisy z zakresu zagospodarowania obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów (*Prawo wodne*), ze względu na znajdujące się na terenie opracowania istniejące urządzenia melioracji wodnych (drenowania) powiązane z rowem

³⁸ „*Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Gołuchów*”, 1995, Pracownia Dokumentacji Ekologicznych (M. Mielcarek, J. Borysiak, J. Cielewicz, M. Kasprończak, M. Kupczyk, Z. Ziętkowiak, Poznań).

melioracyjnym przebiegającym częściowo w granicach analizowanego terenu wzdłuż jego południowej granicy.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu ewentualne kolizje z istniejącym drenażem należy obowiązkowo rozwiązać w sposób zapewniający jego dalsze prawidłowe funkcjonowanie, zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów odrębnych z zakresu prawa wodnego.

Ochrona różnorodności biologicznej

Obszar objęty opracowaniem swoim zasięgiem obejmuje jedynie jedną działkę o nr ewid. 418/3 położoną przy drodze powiatowej nr 4327P. Należy do terenów zainwestowanych w umiarkowanym stopniu, które koncentruje się w części południowo-zachodniej (fot. 1). Nie mniej jednak charakteryzuje się on dużą presją urbanistyczną.

Ze względu na sytuację prawno-własnościową zachodnia część obszaru badań wykazuje związki funkcjonalno-przestrzenne z bezpośrednim zachodnim sąsiedztwem - z obszarami zurbanizowanymi (zabudowa produkcyjno-usługowa). Teren badań i działka nr ewid. 883/1 bezpośrednio przylegająca od zachodu stanowią bowiem własność jednego inwestora i jedną inwestycję funkcjonalno-przestrzenną (fot. 3). Objęte są łącznie jedną decyzją ustalającą środowiskowe uwarunkowania zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie hali produkcyjno-magazynowej wraz z częścią socjalno-biurową (decyzja znak RG-OŚ.6220.1.9.2011 z 19.09.2012 r.).

Pozostały teren nadal wprawdzie jest wolny od naniesień kubaturowych - odłogowane pole uprawne (fot. 2), nie mniej jednak jest to rezerwa terenowa pod rozbudowę sąsiedniej zabudowy produkcyjno-usługowej zlokalizowanej na działce nr ewid. 883/1 – Teknia Kalisz Sp. z o.o. (produkcja sprzętu motoryzacyjnego), która nie może przekształcić się w tereny zurbanizowane w myśl obowiązującego prawa miejscowego (uchwała Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku).

Zatem znacząca część obszaru badań pozostaje aktywna przyrodniczo, nie mniej jednak występujące w jego obrębie zbiorowiska roślinne mają charakter antropogeniczny (doszło do znacznego zniekształcenia środowiska roślinnego w stosunku do stanu naturalnego). Na obszarze badań reprezentantem szaty roślinnej jest przede wszystkim zieleń niska – zieleń antropogenna charakterystyczna dla terenów rolniczych i zurbanizowanych. Brak zieleni wysokiej. Grupą wykazującą silną ekspansję są przede wszystkim rośliny synantropijne tj. związane działalnością człowieka.

Bezpośrednie sąsiedztwo obszaru stanowią zarówno tereny otwarte użytkowane rolniczo (północ i wschód), jak też tereny zurbanizowane w postaci zabudowy produkcyjnej (zachód i południe za drogą powiatową nr 4327P).

W wyniku realizacji projektu planu nastąpi przede wszystkim zmiana na części analizowanego terenu dotychczasowej ustalonej prawnie³⁹ funkcji oraz dalsze przekształcanie powierzchni analizowanego obszaru w tereny zabudowane i zainwestowane. Powierzchnia terenów aktywnych biologicznie w stosunku do stanu istniejącego ulegnie zatem dalszemu zmniejszaniu. Istotne jest zatem pozostawienie jak największej powierzchni terenów aktywnych przyrodniczo. Realizacji tego założenia służą zapisy projektu planu określające minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnych wskazany do zachowania. Projekt planu dla terenu przeznaczonego pod zabudowę – teren P ustalił minimalną wartość powierzchni biologicznie czynnej na poziomie **20%** powierzchni działki budowlanej.

Projekt planu nie wyznacza terenów nieinwestycyjnych, wyłączonych z możliwości zabudowy. Jedynie w obrębie terenu P wzdłuż drogi powiatowej nr 4327P i południowej granicy terenu ustala realizację pasa zieleni wysokiej i średniowysokiej o szerokości minimum 5,0 m i w postaci nasadzeń roślinnych.

Warto jednak zaznaczyć, iż obecna zieleń w obrębie analizowanego obszaru nie ma już charakteru zieleni naturalnej. W związku z działalnością antropogeniczną doszło do znacznego zniekształcenia środowiska roślinnego w stosunku do stanu naturalnego.

³⁹ uchwała Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku

Projekt planu nie odnosi się do świata zwierzęcego, należy jednak założyć, iż w granicach obszaru objętego projektem planu rozwój świata zwierzęcego jest znacznie ograniczony.

Realizacja projektu planu będzie skutkowałą wyłączeniem z produkcji rolnej całej powierzchni gruntów rolnych IIIa klasy bonitacyjnej występujących w granicach analizowanego obszaru (północno-wschodnia jego część) i stanowiących 39,05% jego powierzchni. W projekcie planu grunty rolne IIIa klasy bonitacyjnej o powierzchni 8940 m² zostały przeznaczone pod zabudowę – teren P – zabudowa produkcyjna, składów i magazynów.

Nie mniej jednak należy tutaj zaznaczyć, iż możliwość przeznaczenia gruntów rolnych IIIa klasy bonitacyjnej na cele budowlane wymaga uzyskania opinii właściwej izby rolniczej oraz zgody marszałka województwa i ostatecznie zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Ponadto obecny etap (projekt planu) to jedynie wskazanie przeznaczenia terenu. Nie ma jeszcze miejsca przesądzenia, jaka inwestycja zostanie zrealizowana i gdzie. Określać to będzie m.in. projekt zagospodarowania terenu realizowany na kolejnym etapie – pozwolenie na budowę (gdy analizowany projekt będzie już prawem miejscowym obowiązującym). Wtedy też nastąpi rzeczywiste wyłączenie z produkcji rolnej.

Wart uwagi jest również fakt, iż obowiązujące prawo miejscowe (uchwała Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku) obszar w granicach zasięgu gleby IIIa klasy bonitacyjnej wyłączył z możliwości urbanizacji i zachował w dotychczasowym rolniczym użytkowaniu bez prawa do zabudowy. Nie mniej jednak funkcjonujący obecnie zakład całkowicie wykorzystał już prawne możliwości inwestycyjne działki będącej przedmiotem zmiany obowiązującego prawa miejscowego i w chwili obecnej realizacja kolejnego etapu budowy i rozbudowy istniejącego zakładu nie jest po prostu możliwa. Ponadto istniejące przesyłowe sieci infrastruktury technicznej znacząco uniemożliwiają rozbudowę w kierunku zachodnim na działce nr ewid. 883/1 (gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200) oraz w kierunku południowo-wschodnim na działce nr ewid. 418/3 (rurociąg paliwowy dalekosiężny (ze światłowodem)). Zatem w związku z powyższym właściciel działki wystąpił z wnioskiem o zmianę obowiązującego prawa miejscowego.

Proporcja terenów o różnych formach użytkowania

Na obszarze objętym opracowaniem proporcje pomiędzy terenami aktywnymi biologicznie a zabudowanymi są już w chwili obecnej mało korzystne dla terenów czynnych przyrodniczo.

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne mają przede wszystkim na celu rozszerzenie możliwości inwestycyjnych w kierunku północno-wschodnim, gdzie występują gleby IIIa klasy bonitacyjnej. Przyczyni się to do dalszego przekształcania analizowanego obszaru w tereny zainwestowane i uszczelnianie powierzchni. Wszystkie tereny wyznaczone w projekcie planu będą terenami zabudowanymi.

Wpłynie to na zachwianie dotychczasowych proporcji pomiędzy terenami zurbanizowanymi a terenami czynnymi przyrodniczo na niekorzyść terenów aktywnych biologicznie. Ustalony przez projekt planu obowiązek zachowania minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej na nowo wyznaczonym terenie przeznaczonym do zabudowy nie zrekompensuje utraconej powierzchni aktywnej biologicznie.

Na obszarze objętym opracowaniem można wyróżnić teren zabudowy oraz teren pod układ komunikacyjny. Brak jest terenów wyłączonych z zabudowy.

4.4 Ocena warunków zagospodarowania terenu określonych w projekcie planu wynikających z potrzeb ochrony środowiska

W projekcie planu dla terenów, w obrębie których może być lokalizowana zabudowa, określono parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym: linie zabudowy, gabaryty obiektów (m.in. maksymalną wysokość budynku, liczbę kondygnacji nadziemnych), minimalny procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej, maksymalną powierzchnię zabudowy działki

budowlanej, minimalną i maksymalną intensywność zabudowy mające na celu kształtowanie projektowanej zabudowy w sposób planowy i racjonalny.

Z punktu widzenia nowo planowanych inwestycji projekt planu na terenie przeznaczonym do urbanizacji - pod zabudowę produkcyjną, składów, magazynów zakazuje lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska z wyłączeniem inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej.

Dopuszcza możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych na podstawie przepisów odrębnych.

Zapisy projektu planu w zakresie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko nie naruszają istniejącego sposobu zagospodarowania. Analizowany teren (działka nr ewi. 418/3) łącznie z bezpośrednio przyległą od zachodu działką nr ewid. 883/1 objęty jest decyzją ustalającą środowiskowe uwarunkowania zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie hali produkcyjno-magazynowej wraz z częścią socjalno-biurową (decyzja znak RG-OŚ.6220.1.9.2011 z 19.09.2012 r.). Obecnie na działce nr ewid. 883/1 i częściowo na działce nr ewid. 418/3 zlokalizowana jest zabudowa produkcyjno-usługowa - Teknia Kalisz Sp. z o.o. (produkcja sprzętu motoryzacyjnego).

W związku z powyższym można z dość dużym prawdopodobieństwem stwierdzić, iż w przyszłości w granicach analizowanego obszaru mogą pojawić się następujące przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko:

- a) zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa wraz z towarzyszącą infrastrukturą o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5 ha;
- b) garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,2 ha.

Jednocześnie należy podkreślić, iż w obrębie terenu P projekt planu nie zezwala na lokalizację zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi a w szczególności stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych - zakładów o zwiększonym ryzyku lub zakładów o dużym ryzyku.

Ponadto zakazuje lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności produkcyjnej i usługowej mogącej powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości standardów jakości środowiska określonych w aktualnym prawodawstwie z zakresu ochrony środowiska.

W celu zachowania odpowiednich proporcji pomiędzy powierzchnią zabudowy a powierzchnią aktywną przyrodniczo projekt planu wprowadza obowiązek zachowania na terenach przeznaczonych pod zabudowę (teren P) minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej. Ze względu na jego niską wartość na poziomie 20% powierzchni działki budowlanej można przypuszczać, iż zapis ten może nie zapobiec zbyt dużemu uszczelnieniu obszarów przeznaczonych do zainwestowania. Projekt planu nie wskazuje jakie formy zieleni są preferowane lub zalecane. Dla poprawy walorów krajobrazowych wskazane byłoby określenie udziału zieleni wysokiej w powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej.

Warto podkreślić, iż projekt planu w obrębie terenu P wzdłuż drogi powiatowej nr 4327P i południowej granicy terenu ustala realizację pasa zieleni wysokiej (drzew) i średniowysokiej (krzewów) o szerokości minimum 5,0 m, w postaci nasadzeń roślinnych i z 50% udziałem zieleni zimozielonej pełniących funkcję izolacji optycznej. Powyższe ustalenie projektu planu wpisuje się w działanie naprawcze ustalone w „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P”⁴⁰ dla obszarów przekroczeń dopuszczalnej częstotliwości przekraczania poziomu dopuszczalnego stężenia 24 godzinnego pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz docelowego stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu – tj. zwiększanie powierzchni terenów zielonych (nasadzenia drzew i krzewów).

W myśl przepisów art. 113 ust. 2 pkt. 1 i art. 114 ustawy *Prawo ochrony środowiska* wyznaczony w projekcie planu teren P nie należy do terenów podlegających ochronie akustycznej. Wręcz przeciwnie,

⁴⁰ Przyjęta uchwałą Nr XXXIII/853/17 z dnia 24 lipca 2017 r. (Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z 2017 r., poz. 5320).

sam może być źródłem uciążliwości dla sąsiednich terenów, w tym uciążliwości akustycznej. Nie mniej jednak projekt planu zakazuje lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności produkcyjnej i usługowej mogącej powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości standardów jakości środowiska określonych w aktualnym prawodawstwie z zakresu ochrony środowiska, w tym standardów akustycznych.

Dotrzymanie standardów akustycznych na terenach chronionych akustycznie będzie zależało również od jej odległości od źródła zagrożenia, jak też stosowanych technologii (np. sprzyjające środowisku - obniżające hałas przemysłowy).

Projekt planu zawiera zapisy mające na celu ochronę warunków gruntowych i wodnych. Zakazuje wprowadzania nieoczyszczonych ścieków bytowych i przemysłowych do rowów przydrożnych i ziemi oraz tworzenia i utrzymywania otwartych kanałów i zbiorników na ścieki. Powstające ścieki bytowe należy odprowadzać jedynie w systemie kanalizacji zbiorczej, poprzez istniejącą sieć kanalizacyjną. Rozwiązania indywidualne w postaci zbiorników bezodpływowych nie zostały dopuszczone jako rozwiązanie tymczasowe.

Polskie prawodawstwo szczegółowo określa wymagania jakości ścieków oczyszczonych wprowadzanych do wód i do ziemi. Sprawę tę reguluje m.in. *prawo wodne* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2268) oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. *w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1800). W celu spełnienia wymogów zapisanych w przepisach szczególnych z zakresu gospodarki wodno-ściekowej obowiązujących na szczeblu krajowym projekt planu ustalił obowiązek podczyszczania ścieków przemysłowych (technologicznych) zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi określającymi warunki wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych i precyzującymi obowiązki dostawców ścieków przemysłowych.

Zapis projektu planu odnoszący się do obowiązku instalowania separatorów substancji ropopochodnych na odpływach wód opadowych i roztopowych ze szczelnie utwardzonych placów postojowych i manewrowych oraz parkingów, również ma za zadanie ochrony warunków gruntowo-wodnych.

Projekt planu nakazuje, by powierzchnie działek budowlanych zagospodarować w sposób zabezpieczający sąsiednie nieruchomości i drogi przed spływem wód opadowych i roztopowych. Nie zezwala na podwyższenie terenu poprzez nawiezenie gruntu, gruzu i tym podobne.

Ponadto projekt planu chroni istniejące urządzenia melioracji wodnych (drenowanie) powiązane z rowem melioracyjnym przebiegającym częściowo w granicach analizowanego terenu wzdłuż jego południowej granicy. Wprowadza obowiązek rozwiązania ewentualnych kolizji z istniejącym drenażem w sposób zapewniający jego dalsze prawidłowe funkcjonowanie, zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów odrębnych z zakresu prawa wodnego.

Uwzględniając powyższe należy stwierdzić, iż realizacja ustaleń projektu planu bezpośrednio i pośrednio odnoszących się do problematyki wodnej nie powinna skutkować nie osiągnięciem celi środowiskowych ustalonych w „*Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*” dla jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych. Czyli:

- osiągnięciem i utrzymaniu dobrego stanu/potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych;
- osiągnięciem i utrzymaniu dobrego stanu chemicznego i ilościowego wód podziemnych.

Analizując ustalenia projektu planu z zakresu gospodarki wodno-ściekowej mają raczej wymiar pro-środowiskowy i przyczynią się w przyszłości do poprawy stanu istniejącego. Projekt planu ustala m.in.:

- zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków bytowych i przemysłowych do rowów przydrożnych i ziemi oraz tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników i kanałów na ścieki;
- obowiązek podczyszczania wytwarzanych ścieków przemysłowych (technologicznych) zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi określającymi warunki wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych i precyzującymi obowiązki dostawców ścieków przemysłowych;

- obowiązek odprowadzania ścieków w systemie kanalizacji zbiorczej, poprzez istniejącą sieć kanalizacyjną;
- nie dopuszczenie atestowanych, szczelnych zbiorników bezodpływowych jako rozwiązań tymczasowych;
- obowiązek instalowania separatorów substancji ropopochodnych na odpływach wód opadowych i roztopowych ze szczelnie utwardzonych placów postojowych i manewrowych oraz parkingów, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z terenów dróg, terenów produkcyjnych, składów i magazynów do istniejącej sieci kanalizacji deszczowej.

Wprawdzie ustalenia projektu planu dopuszczają w terenie P przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w tym również na środowisko wodne. Nie mniej jednak jednocześnie zakazują lokalizacji obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności produkcyjnej i usługowej mogącej powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości standardów jakości środowiska określonych w aktualnym prawodawstwie z zakresu ochrony środowiska, w tym z zakresu zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych.

Projekt planu zawiera ustalenia z zakresu zaopatrzenia w wodę z zasobów podziemnych. Do celów bytowych będzie się ono generalnie odbywać z istniejącej gminnej sieci wodociągowej. Ponadto projekt planu dopuszcza możliwość uzupełnienia zapotrzebowania w wodę z indywidualnego ujęcia wody, ale tylko w przypadku niewystarczającej przepustowości sieci wodociągowej.

W chwili obecnej analizowany obszar wyposażony jest niemalże we wszystkie media infrastruktury technicznej, tj.: sieć wodociągową, kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz energii elektroenergetycznej niskiego napięcia i gazową, które będą rozbudowywane stosownie do potrzeb lokalnych.

Zakazane jest pozyskiwanie energii cieplnej w sposób mogący znacząco oddziaływać na środowisko. Projekt planu nakazuje ogrzewanie pomieszczeń przy zastosowaniu paliw i technologii zapewniających zachowanie standardów emisyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska. Dodatkowo wprowadza obowiązek stosowania indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących urządzenia lub instalacje zapewniające spełnienie standardów emisyjnych określonych w przepisach odrębnych.

Ponadto projekt planu dopuszcza możliwość stosowania odnawialnych źródeł energii (energia słońca, wód geotermalnych, inne) o mocy do 100kW, a w przypadku elektrowni wiatrowych - jak dla mikroinstalacji, na zasadach określonych w przepisach odrębnych. W granicach projektu planu nie wyznaczono obszarów, na których będą rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. Zatem będą to źródła energii o małej mocy nie skutkujące znaczącym oddziaływaniem na środowisko.

Powyższe ustalenia projektu planu wpisują się w działania naprawcze ustalone w „*Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P⁴¹* dla obszarów przekroczeń dopuszczalnej częstotliwości przekraczania poziomu dopuszczalnego stężenia 24 godzinnego pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz docelowego stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu, które dotyczyły m.in.:

- stosowania w indywidualnych systemach grzewczych nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń, takich jak olej opałowy, gaz;
- stosowania do celów grzewczych energii elektrycznej oraz odnawialnych źródeł;
- stosowania wysokosprawnych kotłów przy stosowaniu indywidualnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi.

Z powstającymi odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi należy postępować zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami.

Ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej zawarte w projekcie planie mają na celu minimalizację negatywnych skutków funkcjonowania obiektów w obrębie terenów przeznaczonych do

⁴¹ Przyjęta uchwałą Nr XXXIII/853/17 z dnia 24 lipca 2017 r. (Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z 2017 r., poz. 5320) Nr XXXIX/769/13 z dnia 25 listopada 2013 r. (Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z 2013 r., poz. 7401).

urbanizacji. Wymagane planem zapewnienie projektowanej zabudowie dostępności do wszystkich sieci infrastruktury technicznej gwarantuje brak uciążliwości związanych z jej funkcjonowaniem.

4.5 Ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych dla projektu mpzp oraz sposobów ich uwzględnienia i innych problemów środowiska

Główne zobowiązania międzynarodowe Polski w dziedzinie ochrony środowiska wynikają z jej członkostwa w Unii Europejskiej. Dokumenty programowe UE wprowadzające koncepcję trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zasady ochrony środowiska do polityk krajowych to m.in.: Agenda 21; Strategia Lizbońska (obowiązywała do 2010 r.); „Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu; Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.: *„Dobrze żyć w granicach naszej planety”*; Strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020.

Zobowiązania Polski w zakresie ochrony środowiska wynikają także z ratyfikowanych konwencji międzynarodowych m.in.: Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego; Konwencja z Espoo o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym; Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Nowego Yorku; Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro; Protokół z Kioto do ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu; Europejska Konwencja Krajobrazowa we Florencji; Konwencja z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska.

Polska jako członek Unii Europejskiej, jest zobowiązana do implementacji całego prawodawstwa unijnego do krajowego systemu prawnego. Dyrektywy Unii Europejskiej, które są sukcesywnie wdrażane do polskiego prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska to m.in. dyrektywa: 2001/42/WE; 2000/60/WE; 2006/118/WE; 2001/81/WE; 96/62/WE; 2008/50/WE; 2009/28/WE; 2002/49/WE; 2008/98/WE; 2004/35/WE; 2003/4/WE; 2003/35/WE.

Najważniejszym dokumentem prawnym w Polsce jest *Konstytucja Rzeczypospolitej Polski*, która w artykule piątym uznaje zrównoważony rozwój jako zasadę, którą kierować powinno się Państwo.

Podstawowym dokumentem programowym na szczeblu krajowym w zakresie ochrony środowiska jest uchwalona w 2001 roku *„II Polityka Ekologiczna Państwa”*. Jej głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, przy założeniu, że skuteczna regulacja i reglamentacja korzystania ze środowiska nie dopuści do powstania zagrożeń dla jakości i trwałości zasobów przyrodniczych. Zakłada ona, że niepodważalnym kryterium obowiązującym na każdym, także lokalnym, szczeblu jej realizacji jest człowiek, jego zdrowie oraz komfort środowiska, w którym żyje i pracuje.

Dokumentem strategicznym wskazującym na główne wyzwania i najważniejsze priorytety polityki ekologicznej RP była *Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* (M. P Nr 34, poz. 501). Główne cele to m.in. udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska poprzez podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody, poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Podstawową zasadą realizacji polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju zakładająca jakość życia na poziomie, na jaki pozwala obecny rozwój cywilizacyjny, bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie.

Należy podkreślić, iż powyższy dokument określał kierunki działań w latach 2009 – 2012 oraz cele środowiskowe do 2016 r. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 ze zmianami) polityka ochrony środowiska prowadzona jest na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, tj. strategii rozwoju, dokumenty programowe, programy operacyjne, programy rozwoju (Dz. U. z 2018 r., poz. 1307).

W zakresie gospodarki przestrzennej zasadniczym dokumentem na szczeblu krajowym jest „*Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*”, która wśród podstawowych celów wymienia kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski. Pożądanymi cechami polskiej przestrzeni będzie: konkurencyjność i innowacyjność, spójność wewnętrzna, bogactwo i różnorodność biologiczna, bezpieczeństwo oraz ład przestrzenny. Polityka przestrzennego zagospodarowania kraju powinna sprostać zaspokojeniu bieżących potrzeb rozwojowych społeczeństwa w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych i społecznych oraz umożliwiać dalszy rozwój społeczno-gospodarczy w oparciu o zachowane w dobrym stanie zasoby naturalne, kulturowe i lokalne walory środowiska. Rozwój społeczno-gospodarczy należy racjonalnie powiązać z ochroną zasobów wodnych i ich dostępnością.

W projekcie planu priorytetowe cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu wspólnotowym, rządowym i samorządowym zostały uwzględnione i zawarte w treści poprzez odpowiednie sformułowania i zapisy. W sensie pozytywnym to:

1. Ustalenie szczegółowych wytycznych dla ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu - realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020* (ustala powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej oraz jej odtworzenie; utrzymanie i wzmocnienie funkcji ekosystemów oraz odbudowa już zdegradowanych);
 - b) Krajowym – ustawa *Prawo ochrony środowiska* (ustala, iż polityka ochrony środowiska prowadzona jest na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych).
2. Wprowadzenie ograniczeń wykorzystania intensywności wykorzystania terenu oraz ustalenie minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Międzynarodowym - Konwencja *o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro* (1992);
 - b) Wspólnotowym – *Strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020* (ustala powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej oraz jej odtworzenie; utrzymanie i wzmocnienie funkcji ekosystemów oraz odbudowa już zdegradowanych);
 - c) Krajowym - *Konstytucja Rzeczypospolitej Polski* (w artykule piątym uznaje zrównoważony rozwój jako zasadę, którą kierować powinno się Państwo); „*Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*” (ochrona różnorodności biologicznej).
3. Ustalenie zakazu na terenie przeznaczonym pod zabudowę realizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.*: „*Dobrze żyć w granicach naszej planety*” (propagowanie gospodarki niskoemisyjnej).
4. Wprowadzenie zakazu lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności produkcyjnej i usługowej mogącej powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości standardów jakości środowiska – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.*: „*Dobrze żyć w granicach naszej planety*” (propagowanie gospodarki niskoemisyjnej);
 - b) Krajowym – *II Polityka Ekologiczna Państwa* (zapewnienie poprawy jakości powietrza; uzyskanie bezpiecznych wskaźników emisyjnych).
5. Wprowadzenie konieczności zapewnienia dalszego prawidłowego funkcjonowania istniejących urządzeń melioracji wodnych (drenowanie) na terenach przyległych oraz utrzymania ich przez właścicieli działek budowlanych w dobrym stanie technicznym (naprawa i konserwacja nie rzadziej niż raz w roku) – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:

- a) Wspólnotowym - *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE* (zmniejszenie skutków powodzi i suszy).
- 6. Ustalenie zakazu wprowadzania nieoczyszczonych ścieków bytowych i przemysłowych do rowów przydrożnych i ziemi oraz tworzenia i utrzymywania otwartych zbiorników i kanałów na ścieki – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE* (zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych); *Dyrektywa 2006/118/WE* (ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem);
 - b) Krajowym – *II Polityka Ekologiczna Państwa* (ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem).
- 7. Wprowadzenie obowiązku podczyszczania wytwarzanych ścieków przemysłowych (technologicznych) do parametrów określonych w przepisach odrębnych - realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE* (zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych); *Dyrektywa 2006/118/WE* (ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem);
 - b) Krajowym – *II Polityka Ekologiczna Państwa* (ograniczanie ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych do wód z przemysłu).
- 8. Wprowadzenie obowiązku odprowadzania ścieków jedynie w systemie kanalizacji zbiorczej poprzez istniejącą sieć kanalizacyjną. Brak dopuszczenia rozwiązań tymczasowych – stosownie do potrzeb lokalnych, zgodnie z przepisami odrębnymi - realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE* (zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych); *Dyrektywa 2006/118/WE* (ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem);
 - b) Krajowym – *II Polityka Ekologiczna Państwa* (sanityzacja terenów w zabudowie rozproszonej).
- 9. Wprowadzenie obowiązku instalowania separatorów substancji ropopochodnych na odpływach wód opadowych i roztopowych ze szczerlnie utwardzonych placów postojowych i manewrowych oraz parkingów – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE* (zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych); *Dyrektywa 2006/118/WE* (ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem);
 - b) Krajowym – *II Polityka Ekologiczna Państwa* (ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem).
- 10. Wprowadzenie obowiązku postępowania z odpadami, w tym z odpadami niebezpiecznymi, zgodnie z przepisami z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami - realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.: „Dobrze żyć w granicach naszej planety”* (postuluje ochronę przed negatywnym wpływem wytwarzania odpadów, zamiana odpadów na zasoby); *Dyrektywa 2008/98/WE* (eliminacja wytwarzania odpadów oraz wykorzystywanie odpadów jako zasobów);
 - b) Krajowym – *II Polityka Ekologiczna Państwa* (selektywne zbieranie odpadów komunalnych).
- 11. Ustalenie zaopatrzenia w wodę do celów bytowych z gminnej sieci wodociągowej oraz dopuszczenie możliwości uzupełnienia zapotrzebowania w wodę z ujęć indywidualnych (w przypadku niewystarczającej przepustowości sieci wodociągowej) - realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
 - a) Wspólnotowym – *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE* (zaspokojenie zapotrzebowania na wodę ludności, rolnictwa i przemysłu).
- 12. Wprowadzenie obowiązku stosowania indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących urządzenia lub instalacje oraz paliw grzewczych i technologii zapewniających zachowanie standardów emisyjnych – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:

- a) Międzynarodowym - Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Nowego Yorku - (1992); Protokół z Kioto do ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (1997);
 - b) Wspólnotowym - *Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.: „Dobrze żyć w granicach naszej planety”* (łagodzenie zmian klimatu, propagowanie gospodarki niskoemisyjnej);
 - c) Krajowym - *II Polityka Ekologiczna Państwa* (likwidacja zanieczyszczeń u źródła).
13. Dopuszczenie możliwości pozyskiwania energii oraz ciepłej wody użytkowej z odnawialnych źródeł energii (tj. energii słońca, wód geotermalnych i inne) na zasadach określonych w przepisach odrębnych – realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
- a) Międzynarodowym - Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Nowego Yorku - (1992); Protokół z Kioto do ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (1997);
 - b) Wspólnotowym - *Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.: „Dobrze żyć w granicach naszej planety”* (łagodzenie zmian klimatu, propagowanie gospodarki niskoemisyjnej);
 - c) Krajowym - *II Polityka Ekologiczna Państwa* (likwidacja zanieczyszczeń u źródła); *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030* (dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu poprzez m.in. zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich).
14. Ustalenie zaopatrzenia w gaz do celów gospodarczych i grzewczych z istniejącej lub rozbudowywanej sieci gazowej średniego ciśnienia - realizacja celu ustanowionego na szczeblu:
- a) Międzynarodowym - Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Nowego Yorku - (1992); Protokół z Kioto do ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (1997);
 - b) Wspólnotowym - *Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska do 2020 r.: „Dobrze żyć w granicach naszej planety”* (łagodzenie zmian klimatu, propagowanie gospodarki niskoemisyjnej);
 - c) Krajowym - *II Polityka Ekologiczna Państwa* (likwidacja zanieczyszczeń u źródła).

Zgodnie z dokumentem szczebla krajowego jakim jest „*Poradnik przygotowania inwestycji...*” do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko należy włączyć problematykę dotyczącą zmian klimatu z elementami różnorodności biologicznej, która powinna być dostosowana do specyficznego kontekstu planu/programu. W SOOŚ należy uwzględnić nie tylko wpływ planu/programu na klimat i zmiany klimatu, ale również oddziaływanie zmieniających się warunków klimatycznych na plan/program oraz wynikające z tego długofalowe zagrożenia możliwości jego realizacji.

Zatem w prognozie oddziaływania na środowisko należy przeprowadzić analizę odporności ustaleń projektu dokumentu na zmiany klimatu ze szczególnym uwzględnieniem klęsk żywiołowych, jak i analizę oddziaływania zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia projektowanego dokumentu. Powyższa analiza powinna również uwzględniać wpływ projektu planu na różnorodność biologiczną i inne elementy środowiska.

Konieczność uwzględniania łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do jego zmian w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko uwarunkowana jest obserwowanymi w ostatnich dziesięcioleciach skutkami zmian klimatu – wzrost temperatury, większa częstotliwość i skala ekstremalnych zjawisk pogodowych.

1. Łagodzenie zmian klimatu – należy przez to rozumieć, taki sposób planowania, który nie przyczynia się do pogłębiania zmian klimatu; badając czy projekt planu miejscowego nie będzie przyczyniać się do pogłębiania zmian klimatu uwzględniono w nim następujące elementy:

- bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowane przez m.in. technologie, sposób ogrzewania;

- bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowane przez działania towarzyszące m.in.: wytwarzanie odpadów, gospodarka odpadami, wylesianie;
 - bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowane przez transport towarzyszący (transport materiałów na etapie budowy i eksploatacji np. transport towarów, odpadów, podróże osób);
 - działania skutkujące pochłanianiem gazów cieplarnianych, np. zalesianie, zmiana sposobu użytkowania terenu, ochrona terenów zielonych i podmokłych;
 - działania skutkujące zmniejszeniem emisji gazów cieplarnianych np. nowoczesne technologie, korzystanie z odnawialnych źródeł energii, wykorzystanie materiałów budowlanych pochodzących z recyklingu;
 - pośrednie emisje gazów cieplarnianych związane z zapotrzebowaniem na energię, np. związane ze stosowaną technologią, oświetlenie, zastosowanie naturalnej izolacji, okien na południe, pasywnej wentylacji czy elementów energochłonnych.
2. Adaptacje do zmian klimatu - należy przez to rozumieć taki sposób planowania, aby było ono optymalnie przystosowane do postępujących zmian klimatu, jak również by nie powodowało zwiększenia wrażliwości elementów środowiska na zmiany klimatu; tworząc projekt planu miejscowego należy rozważyć ewentualne inwestycje na danym terenie, realizowane zgodnie z zapisami projektu planu oraz respektować potencjalne klęski żywiołowe, związane ze zmianami klimatu takie jak:
- powodzie – poprzez np.: lokalizację, konstrukcję, możliwość awaryjnego zasilania w energię i wodę;
 - pożary – poprzez np.: konstrukcję, zagospodarowanie terenu, systemy awaryjne, ognioodporne materiały budowlane, drogi ewakuacyjne;
 - fale upałów – poprzez np.: konstrukcję, zagospodarowanie terenu – zacienianie, dachy pokryte roślinnością, klimatyzację, ochronę przeciwpożarową, retencję wody, minimalizowanie zjawiska miejskich wysp ciepła, emisje lotnych związków organicznych i tlenków azotu, rodzaj i kolor materiałów budowlanych;
 - susze – poprzez np.: systemy oszczędzania wody, gromadzenie wód opadowych i roztopowych, przygotowanie na zwiększone zapotrzebowanie na wodę, ochronę przeciwpożarową, ochronę krajobrazu (ochrona zieleni), zachowanie ciągłości siedlisk, wpływ na warstwy wodonośne, instalacje oczyszczania ścieków umożliwiającą odzysk wody, zamknięty obieg wody technologicznej;
 - nawałne deszcze i burze – poprzez np.: konstrukcję, odprowadzanie wody, wpływ na retencję wody, stopień izolacji terenu, zagospodarowanie terenu (zalesianie, tereny zielone), awaryjne zasilanie, ochronę przed podtopieniami (lokalizacja), piorunochrony, ryzyko wycieku zanieczyszczeń, zasuwy burzowe, właściwe odwodnienie terenu, drogi ewakuacyjne;
 - silne wiatry – poprzez np.: konstrukcję, ryzyko przewrócenia obiektów w sąsiedztwie np. drzew, awaryjne zasilanie;
 - katastrofalne opady śniegu - poprzez np.: konstrukcję (stabilność i wytrzymałość), awaryjne zasilanie, eksploatację (np. usuwanie śniegu);
 - fale mrozu – poprzez np.: konstrukcję, awaryjne zasilanie, materiały budowlane odporne na niskie temperatury, ochrona przed szkodami wywołanymi zamarzaniem i odmarzaniem (wodociągi, drogi).

Wszystkie aspekty i problemy wyżej wymienione były szczegółowo analizowane przez projektanta planu miejscowego i zostały uwzględnione w zapisach projektu planu. Ponadto projekt planu uwzględnia zapisy „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może narzucać konkretnych rozwiązań technologicznych, nie mniej jednak pozwala ograniczyć czy nawet uniknąć kosztów i ryzyka wynikających z zaniechania działań na rzecz adaptacji do zmian klimatu.

Do ustaleń projektu planu oraz rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych wpisujących się

w łagodzenie zmian klimatu oraz adaptacje do nich należy wymienić:

- nakaz zachowania minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej;
- realizację pasa zieleni wysokiej i średniowysokiej w obrębie terenu P (wzdłuż drogi powiatowej nr 4327P i południowej jego granicy) o szerokości minimum 5,0 m, w postaci nasadzeń roślinnych i z 50% udziałem zieleni zimozielonej;
- zakaz lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności produkcyjnej i usługowej mogącej powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości standardów jakości środowiska określonych w aktualnym prawodawstwie z zakresu ochrony środowiska (w tym dotyczących zanieczyszczeń powietrza);
- nakaz zagospodarowania powierzchni działki budowlanej w sposób zabezpieczający sąsiednie nieruchomości i drogi przed spływem powierzchniowym wód opadowych i roztopowych;
- zakaz podwyższania terenu;
- zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków bytowych i przemysłowych do ziemi i rowów przydrożnych oraz tworzenia i utrzymywania otwartych kanałów i zbiorników na ścieki;
- obowiązek podczyszczania wytwarzanych ścieków przemysłowych (technologicznych) zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi;
- obowiązek instalowania separatorów substancji ropopochodnych na odpływach wód opadowych i roztopowych ze szczelnie utwardzonych placów postojowych i manewrowych oraz parkingów, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- ustalenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenów dróg, terenów produkcyjnych, składów i magazynów do istniejącej sieci kanalizacji deszczowej;
- dopuszczenie możliwości odprowadzania nadmiaru wód opadowych i roztopowych przez infiltrację powierzchniową i podziemną do ziemi (na własny teren nieutwardzony), do dołów chłonnych, lokalnych zbiorników retencyjnych, zwłaszcza w celu gromadzenia wód opadowych do celów przeciwpożarowych;
- nakaz ogrzewania pomieszczeń paliwem i technologią zapewniającymi zachowanie standardów emisyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska;
- dopuszczenie możliwości stosowania odnawialnych źródeł energii (energia słońca, wód geotermalnych, inna) o mocy do 100 kW a w przypadku elektrowni wiatrowych - jak dla mikroinstalacji;
- ustalenie zaopatrzenia w gaz do celów gospodarczych i grzewczych istniejącej lub rozbudowywanej sieci.

Wyżej wyartykułowane zapisy projektu planu uwzględniają wymienione w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (2013) działania polityki przestrzennej biorące pod uwagę konsekwencje zmian klimatu. Zapisy projektu planu z zakresu zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania wód opadowych i roztopowych wpisują się w działania priorytetowe p.n. Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody. Ponadto zapisy z zakresu zaopatrzenia w ciepło oraz z zakresu gospodarki odpadami noszą znamiona działań łagodzących zmiany klimatu – bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych nie powinny występować. Zapisy eliminujące odprowadzanie ścieków do ziemi pozytywnie wpłyną na warunki gruntowo-wodne analizowanego obszaru (w tym na stan jakościowy warstwy wodonośnej). Obowiązek zachowania minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej oraz realizacji strefy zieleni wpisują się w działania ochrony zieleni i bioróżnorodności analizowanego obszaru.

Analizowany projekt planu zatem zawiera zapisy i określa działania, które wpisują się w planowanie zapewniające zrównoważone wykorzystanie terenu oraz optymalnie przystosowane do postępujących zmian klimatu.

Warto również wspomnieć, iż gmina Gołuchów wchodzi w skład Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej utworzonej w dniu 19 lutego 2008 r. (podstawą było podpisanie porozumienia o współpracy pomiędzy samorządami Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej. Aglomeracja będzie realizowała Strategię Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla jej rozwoju, która została opracowana w 2014 r. Jako główny cel wyznacza: „*Aglomeracja Kalisko-Ostrowska będzie ważnym biegunem wzrostu i rozwoju województwa wielkopolskiego, która przy współpracy jednostek samorządu terytorialnego oraz dzięki wykorzystaniu posiadanego kapitału społecznego rozwiąże istniejące problemy społeczno-gospodarcze i stworzy trwałe podstawy zrównoważonego rozwoju*”. Będzie on wdrażany m.in. poprzez priorytet Przyjazne środowisko realizowanego w działaniach:

- poprawa efektywności energetycznej budynków z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii;
- promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich obszarów rodzajów terytoriów;
- udoskonalenie infrastruktury służącej poprawie efektywności gospodarki wodnej;
- inwestowanie w sektor gospodarki odpadami;
- ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby.

Ustalenia projektu planu realizują działania z zakresu promowania strategii niskoemisyjnych oraz poprawy efektywności energetycznej budynków z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.

4.6 Ocena wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko, na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000⁴² oraz zdrowie ludzi

Projektowane w projekcie planu zagospodarowanie będzie się wiązało z następującymi zjawiskami:

- wprowadzeniem gazów lub pyłów do powietrza – w projekcie planu ustalono, zakaz lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności produkcyjnej i usługowej mogącej powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości standardów jakości środowiska (m.in. dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń gazowych i pyłowych w powietrzu); emitorem zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do atmosfery będą indywidualni wytwórcy ciepła na własne potrzeby (budynki produkcyjno-magazynowe, usługowe, administracyjno-biurowe, socjalne); nie powinny one jednak stwarzać w omawianym zakresie dużych uciążliwości, gdyż w zakresie zaopatrzenia w ciepło projekt planu nakazuje stosowanie indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących urządzenia lub instalacje oraz paliw i technologii zapewniających zachowanie standardów emisyjnych; dopuszcza również możliwość zaopatrzenia w ciepło energią pozyskiwaną ze źródeł odnawialnych (w szczególności energii słońca, wód geotermalnych); będą to oczywiście źródła o małej mocy do 100 kW, a więc nieuciążliwe, które nie tylko nie spowodują znaczących zmian w stanie powietrza, ale wręcz wpłyną na poprawę jego jakości; wyklucza tym samym stosowanie paliw, w tym m.in. węgla, koksu, których spalanie powoduje emisję do powietrza szkodliwych zanieczyszczeń i w konsekwencji powstawania w sezonie grzewczym tzw. „niskiej emisji”; należy jednak zaznaczyć, iż już obecnie analizowany obszar ma możliwość zaopatrzenia w gaz do celów gospodarczych i grzewczych z istniejącej lub rozbudowywanej sieci gazowej średniego ciśnienia ułożonej w pasie drogi powiatowej nr 4327P (ul. Przemysłowej) stanowiącej granicę od południa;

ważnym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza będą również tereny komunikacyjne (środki transportu); głównym źródłem uciążliwości w zakresie zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego nadal pozostanie droga powiatowa nr 4327P stanowiącej sąsiedztwo od południa; wpływ ma również krajowa nr 12 przebiegająca ok. 250 m na zachód od terenu badań; to ważny ciąg komunikacyjny w kraju znacząco obciążony ruchem komunikacyjnym (w tym tranzytowym); należy tutaj również podkreślić, iż projekt planu pod teren komunikacji publicznej wyznacza jedynie wąski pas terenu wzdłuż południowej granicy o szerokości 2,5 m na docelowe poszerzenie istniejącego pasa drogowego drogi powiatowej nr 4327P; zatem nie będą miały zmiany w rozmieszczeniu źródeł emisji

⁴² Celem Natura 2000 jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków (przedmioty ochrony), które uważa się za cenne i zagrożone w skali całej Europy.

komunikacyjnych; dodatkowo realizacja ustaleń projektu planu spowoduje wzrost emisji gazów i pyłów związanych z eksploatacją pojazdów samochodowych w stosunku do stanu obecnego; realizacja ustaleń projektu planu spowoduje wzrost emisji gazów i pyłów związanych z eksploatacją pojazdów samochodowych w stosunku do stanu obecnego; projekt planu umożliwia przekształcanie całego analizowanego obszaru w tereny zainwestowane (pod zabudowę produkcyjną, składów i magazynów z dopuszczoną zabudową usługową), co bezpośrednio wiąże się ze wzrostem lokalnego natężenia ruchu samochodowego - zwiększy się liczba użytkowników analizowanego terenu będących źródłem hałasu i emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego; w celu minimalizacji rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń z terenów przeznaczonych pod zabudowę mogącą stanowić uciążliwość dla środowiska w tym aspekcie projekt planu wzdłuż drogi powiatowej nr 4327P i południowej granicy terenu P ustala realizację pasa zieleni wysokiej i średniowysokiej o szerokości minimum 5,0 m, w postaci nasadzeń roślinnych i z 50% udziałem zieleni zimozielonej;

jednym z czynników rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń jest częstotliwość i prędkość napływających mas powietrza (wiatrów), gdyż skuteczne przewietrzenie terenów, na którym gromadzą się zanieczyszczenia ogranicza możliwość zaistnienia w powietrzu przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń;

- wprowadzaniem ścieków do wód lub ziemi – w ramach obszaru objętego projektem uchwały obowiązuje zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków bytowych i przemysłowych do rowów przydrożnych i do ziemi oraz tworzenia i utrzymywania otwartych kanałów i zbiorników na ścieki; powstające ścieki bytowe obowiązkowo będą odprowadzane jedynie w systemie kanalizacji zbiorczej, poprzez istniejącą sieć kanalizacyjną; atestowane, szczelne zbiorniki bezodpływowe, z wywozem zgromadzonych nieczystości do punktu zlewnego nie zostały dopuszczone jako rozwiązanie tymczasowe;

zgodnie z ustaleniami projektu planu na odpływach wód opadowych i roztopowych ze szczególnie utwardzonych placów postojowych i manewrowych oraz parkingów należy obowiązkowo lokalizować separatory substancji ropopochodnych (zgodnie z przepisami odrębnymi);

na etapie projektu planu nie jest możliwe określenie ilości odprowadzanych ścieków z omawianego obszaru, wielkość ta jest bowiem uzależniona od przebiegu i natężenia procesów urbanizacyjnych;

- zmianą warunków hydrogeologicznych – dalsza urbanizacja analizowanego terenu poprzez rozszerzenie możliwości wprowadzania nowej zabudowy w kierunku północno-wschodnim przyczyni się do dalszej zmiany warunków gruntowo-wodnych; może dojść do obniżenia się zwierciadła wód podziemnych; zabudowa znacznej części terenu ogranicza bowiem możliwość zasilania wód gruntowych, i jednocześnie zmienia spływ powierzchniowy; ma miejsce przyspieszenie i zwiększenie spływu wód opadowych i roztopowych, w związku ze zmianą pokrycia terenu i uszczelnieniem znacznej części podłoża - stosowanie nieprzepuszczalnych nawierzchni, utrudniających wsiąkanie wód w głąb podłoża; niewielka powierzchnia terenu badań – skala jednej działki powoduje, iż powyższe oddziaływania nie powinny stanowić dużego zagrożenia;

nie mniej jednak projekt planu zawiera rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko gruntowo-wodne wśród których warto wymienić:

- nakaz zachowania minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej;
- ustalenie maksymalnej powierzchni zabudowy działki budowlanej;
- ustalenie realizacji pasa zieleni wysokiej i średniowysokiej w obrębie terenu P (wzdłuż drogi powiatowej nr 4327P i południowej jego granicy) o szerokości minimum 5,0 m, w postaci nasadzeń roślinnych i z 50% udziałem zieleni zimozielonej;
- dopuszczenie możliwości odprowadzania nadmiaru wód opadowych i roztopowych przez infiltrację powierzchniową i podziemną do ziemi (na własny teren nieutwardzony), do dołów

chłonnych lub lokalnych zbiorników retencyjnych, zwłaszcza dla gromadzenia wód opadowych do celów przeciwpożarowych;

- wykorzystywaniem zasobów środowiska – na obszarze objętym opracowaniem nie występują złoża surowców mineralnych; projekt planu nie wyznacza żadnych terenów, na których dopuszczalna jest eksploatacja surowców;
- przekształceniem naturalnego ukształtowania terenu i pokrywy glebowej – głównym sposobem ingerencji w istniejącą rzeźbę i pokrywę glebową będzie zabudowa, między innymi na skutek robót koniecznych do posadowienia budynku; posadowienie nowej zabudowy nie powinno wymagać jednak naruszenia w istotny sposób istniejącej rzeźby terenu; przewiduje się zniszczenie wierzchniej warstwy gleby wynikające z konieczności dostosowania podłoża do budowy nowych obiektów kubaturowych; realizacja projektu planu będzie skutkowałą wyłączeniem z produkcji rolnej całej powierzchni gruntów rolnych IIIa klasy bonitacyjnej występujących w granicach analizowanego obszaru (północno-wschodnia jego część) i stanowiących 39,05% jego powierzchni; grunty rolne IIIa klasy bonitacyjnej o powierzchni 8940 m² zostały przeznaczone pod zabudowę – teren P – zabudowa produkcyjna, składów i magazynów;
- zanieczyszczeniem gleby lub ziemi – możemy spodziewać się zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi (głównie ołowiem) wzdłuż istniejącego układu komunikacyjnego tworzonego przez istniejącą drogę powiatową 4327P stanowiącą bezpośrednie sąsiedztwo od południa; ponadto uciążliwość będą stwarzać dopuszczone parkingi, drogi wewnętrzne oraz ruch komunikacyjny w obrębie terenu zabudowy;
na obszarze objętym projektem planu nie przewiduje się lokalizacji obiektów, których funkcjonowanie mogłoby przy respektowaniu jego wytycznych powodować zanieczyszczenie gleby lub ziemi, niemniej jednak największe zagrożenie w tym względzie niesie wyznaczone przeznaczenie pod zabudowę produkcyjną, magazynów i składów; projekt planu zawiera jednak liczne zapisy mające na celu zniwelować jej uciążliwość na poszczególne elementy środowiska; zgodnie z jego ustaleniami na odpływach wód opadowych i roztopowych ze ściśle utwardzonych placów (postojowych, manewrowych) i parkingów nakazuje lokalizację separatorów substancji ropopochodnych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- emitowaniem hałasu – realizacja ustaleń projektu planu wiąże się z powstaniem nowych komunikacyjnych źródeł uciążliwości akustycznych – droga wewnętrzna, parkingi, place manewrowe i postojowe; dodatkowo znacznym źródłem hałasu będą również auta użytkowników terenu jak też hałas przemysłowy; realizacja projektu planu wiąże się bowiem ze znaczącym poszerzeniem strefy do urbanizacji – przeznaczenie niemalże całego terenu pod zabudowę produkcyjną, składów i magazynów; rozpatrując bezpośrednie sąsiedztwo analizowanego obszaru należy stwierdzić, iż od południa analizowany obszar graniczy i będzie graniczył z drogą powiatową nr 4327P powiązanej poprzez skrzyżowanie z drogą krajową nr 12 przebiegającą w odległości ok. 250 m na zachód i znacząco obciążonej ruchem (w tym tranzytowym);⁴³ zostało to między innymi zobrazowane na rysunku Prognozy; ponadto źródłem hałasu będą auta użytkowników terenu;
w stanie istniejącym analizowany teren od zachodu i południa sąsiaduje z zabudową o funkcji produkcyjno-usługowej, czyli tożsamą z proponowaną w analizowanym projekcie planu, która nie podlega ochronie akustycznej; od północy i wschodu bezpośrednio graniczy z terenami otwartymi pozostającymi w rolniczym użytkowaniu; zabudowa chroniona akustycznie najbliższej zlokalizowana jest w odległości ok. 120 m na zachód;

⁴³ Natężenie ruchu drogowego (ŚDR – średni dobowy ruch) w 2015 r. na drodze krajowej nr 12 na odcinku Pleszew – Kalisz w 2015 r. wg pomiaru przez GDDKiA wynosiło 10 120 pojazdów silnikowych na dobę i ma tendencję wzrostową – dla porównania w 2010 r. wynosiło 8902 pojazdów silnikowych na dobę.

w obowiązującym Studium... (uchwała Nr V/50/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 30.03.2011 r.) bliskie sąsiedztwo ze wszystkich stron świata zostało przeznaczone pod tereny zabudowy usługowej, produkcyjnej, składów i magazynów, czyli łącznie co w analizowanym projekcie planu;

na obecnym etapie nie można dokładnie określić wielkości oddziaływania akustycznego, brak możliwości stwierdzenia, czy zaprojektowane rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne doprowadzą do przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, zależne jest to bowiem od wielu czynników i uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, między innymi od intensywności procesów urbanizacyjnych;

nie mniej jednak należy tutaj zaznaczyć, iż analizowany projekt planu zawiera rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne mające na celu zmniejszenie uciążliwości projektowanych terenów przeznaczonych pod zabudowę na tereny sąsiednie; na całym analizowanym obszarze zakazana jest lokalizacja obiektów i urządzeń oraz prowadzenie działalności produkcyjnej i usługowej mogącej powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości standardów jakości środowiska, w tym dotyczące emisji hałasu, wibracji;

- wytwarzaniem odpadów – realizacja projektu planu spowoduje pojawienie się kolejnych obiektów kubaturowych oraz użytkowników terenu będących źródłem wzrostu ilości wytwarzanych odpadów oraz powstawania nowego typu odpadów (w tym niebezpiecznych); plan zagospodarowania przestrzennego wskazuje rodzaj przeznaczenia terenu, nie przesądza natomiast o lokalizacji konkretnych obiektów; na obecnym etapie nie można dokładnie określić ilości i rodzaju powstających odpadów, których wielkość zależna jest od liczby użytkowników danego obszaru;

projekt planu nakazuje postępować z powstającymi odpadami, w tym z odpadami niebezpiecznymi, zgodnie z przepisami z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami;

- emitowaniem pól elektromagnetycznych – brak emitatorów pól elektromagnetycznych w ramach obszaru objętego opracowaniem; realizacja projektu planu może wiązać się z postaniem punktowych emitatorów, bowiem dopuszczona zastała możliwość lokalizacji nowych stacji transformatorowych SN/nn na wydzielonych działkach budowlanych (poza liniami rozgraniczającymi dróg) z bezpośrednim dostępem do dróg publicznych;

- zmianą szaty roślinnej – wraz ze zmianą użytkowania terenu, dalszej degradacji ulegnie i tak już silnie poddana działaniom człowieka powierzchnia biologicznie czynna analizowanego obszaru; w wyniku realizacji projektu planu nastąpią przede wszystkim negatywne zmiany, bowiem zaledwie 20% powierzchni działki budowlanej w obrębie terenu przeznaczonego do zabudowy pozostanie aktywna biologicznie; należy jednak podkreślić, iż obecna zieleń w obrębie analizowanego obszaru nie ma już charakteru zieleni naturalnej; w związku z działalnością antropogeniczną doszło bowiem do znacznego zniekształcenia środowiska roślinnego w stosunku do stanu naturalnego;

pozytywnym aspektem jest ustalenie realizacji pasa zieleni wysokiej i średniowysokiej w obrębie terenu P (wzdłuż drogi powiatowej nr 4327P i południowej jego granicy) o szerokości minimum 5,0 m, w postaci nasadzeń roślinnych i z 50% udziałem zieleni zimozielonej;

- ryzykiem wystąpienia poważnych awarii – ustalenia projektu planu nie przewidują lokalizacji żadnych nowych obiektów mogących stanowić ryzyko wystąpienia poważnych awarii; w obrębie terenu 1PU i 2PU wręcz zakazuje budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, w szczególności stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych – zakładów o zwiększonym ryzyku lub zakładów o dużym ryzyku; największe zagrożenie może stanowić przebiegający przez analizowany obszar rurociąg paliwowy dalekosiężny służący do transportu ropy naftowej i produktów naftowych o średnicy 400 mm z Płocka do Ostrowa Wlkp.

Wpływ ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na poszczególne elementy środowiska oraz na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000:

- powietrze: największy wpływ na jakość powietrza będzie miała emisja gazów i pyłów do powietrza pochodząca z kilku źródeł – realizacja zabudowy i użytkowanie zabudowy produkcyjnej, usługowej, magazynowej, składowej oraz ruch kołowy na sąsiadujących trasach komunikacyjnych i w obrębie analizowanego obszaru; dlatego bardzo korzystnym zapisem projektu planu jest nakaz stosowania indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących urządzenia lub instalacje oraz paliw i technologii zapewniających zachowanie standardów emisyjnych; stan sanitarny powietrza zależeć więc będzie wyłącznie od przestrzegania przez przyszłych użytkowników analizowanego terenu w/w wymogu oraz przepisów z zakresu ochrony środowiska (ochrony powietrza), jak również od napływu zanieczyszczeń z zewnątrz;
- klimat: przyjęte w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne mają na celu zmianę dotychczasowej funkcji terenu badań – z nieużytku rolniczego na uszczelnione tereny zabudowy; powyższe wiąże się z takimi zmianami jak: wyższe temperatury minimalne powietrza na skutek wyzwalania sztucznego ciepła do atmosfery, zmodyfikowane przez układ zabudowy kierunki i prędkości wiatru, mniejsza wilgotność (wzmożenie parowania, spływ wody opadowej po sztucznych powierzchniach); nie mniej jednak sąsiedztwo terenów rolnych i otwartych od północy i wschodu będzie korzystnie wpływać na warunki bioklimatyczne analizowanego obszaru; ponadto niewielka powierzchnia analizowanego obszaru (zaledwie ok. 2,3 ha) powoduje iż ustalenia projektu planu nie będą miały wpływu na znaczącą modyfikację klimatu (w tym mikroklimatu szczególnie w aspekcie jego warunków termicznych, anemometrycznych i wilgotnościowych);
- wody powierzchniowe i podziemne: realizacja projektu planu nie będzie miała wpływu na ustalone cele środowiskowe dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) i wód podziemnych (JCWPd); w obrębie analizowanego obszaru brak jest wód powierzchniowych, a rzeka JCWP w obrębie której jest położony (tj. Prosna) przepływa w znacznej odległości od granic przedmiotowego terenu; należy zaznaczyć, iż w przypadku JCWP, w obrębie której zlokalizowany jest analizowany obszar, ryzyko nie osiągnięcia celów środowiskowych jest duże; dlatego też dopuszczono derogacje (odstępstwa) czasowe od osiągnięcia celów środowiskowych, m.in. ze względu na brak technicznych możliwości zastosowania w celu poprawy stanu JCWP; ze względu na nieznaczną powierzchnię analizowanego obszaru nie można jednoznacznie przesądzić, iż realizacja ustaleń projektu planu może spowodować nie osiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „*Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*”; należy jednak tutaj podkreślić, iż projekt planu zawiera liczne zapisy mające na celu zminimalizowanie kolizji jakie mogą zaistnieć przy jego realizacji, pod warunkiem oczywiście respektowania ich przez użytkowników terenów;

projekt planu zawiera między innymi liczne zapisy mające na celu ochronę jego środowiska gruntowo-wodnego; jego realizacja nie spowoduje pogorszenia stanu wód, bowiem zaproponowane w projekcie planu rozwiązania w zakresie gospodarki ściekowej należą do bezpiecznych ekologicznie; zakazuje wprowadzania nieoczyszczonych ścieków bytowych i przemysłowych do rowów przydrożnych i do ziemi oraz tworzenia i utrzymywania otwartych kanałów i zbiorników na ścieki; powstające ścieki bytowe należy odprowadzać jedynie w systemie kanalizacji zbiorczej, poprzez istniejącą sieć kanalizacyjną; atestowane, szczelne zbiorniki bezodpływowe nie zostały dopuszczone jako rozwiązanie tymczasowe;

ponadto projekt planu chroni grunty zmeliorowane (drenowanie) powiązane z rowem melioracyjnym przebiegającym częściowo w granicach analizowanego terenu wzdłuż jego południowej granicy przed ich nieprawidłowym funkcjonowaniem; ponadto nakazuje utrzymanie ich w dobrym stanie technicznym;

realizacja ustaleń projektu planu może nieznacznie wpłynąć na ilościowe zasoby wód podziemnych, bowiem pobór wody z własnego ujęcia wód podziemnych jest jednym z możliwych rozwiązań zapatrzenia w wodę dopuszczonych uchwałą; nie mniej jednak projekt planu jako podstawowe źródło zaopatrzenia w wodę do celów bytowych ustala gminą sieć wodociągową; możliwość eksploatacji wód podziemnych z ujęć indywidualnych dopuszcza jedynie w przypadku niewystarczającej przepustowości sieci wodociągowej oraz w celu uzupełnienia zapotrzebowania na wodę; ponadto należy jednak

pamiętać, iż zasady i warunki poboru określa pozwolenie wodnoprawne; zatem realizacja ustaleń projektu planu nie powinna skutkować skumulowanym znaczącym oddziaływaniem na zasoby ilościowe wód podziemnych;

zabudowa oraz tereny utwardzone (w tym tereny komunikacyjne) ograniczają możliwość zasilania wód gruntowych, jednocześnie przyczyniając się do zwiększenia przepływu w okolicznych ciekach i rowach melioracyjnych; w wyniku realizacji projektu planu udział terenów zabudowy do terenów użytkowanych przyrodniczo znacząco wzrośnie; nie mniej niewielka powierzchnia analizowanego obszaru (skala jednej działki) pozwala przypuszczać, iż nie powinno nastąpić poważne zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego; ponadto projekt planu na odpływach wód opadowych i roztopowych pochodzących z terenów stwarzających zagrożenie nakazuje instalowanie separatorów substancji ropopochodnych (zgodnie z przepisami odrębnymi);

przy respektowaniu wytycznych projektu planu nie powinno nastąpić jednak pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych;

- powierzchnię ziemi i gleby: roboty budowlane związane z lokalizacją nowej zabudowy i terenów komunikacyjnych spowodują naruszenie istniejącej powierzchni glebowej (pod budynkami, parkingami, placami postojowymi i manewrowymi, drogami), a tym samym ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej oraz zmniejszenie powierzchni produkcyjnej gleb; skutkiem tych działań może być: usunięcie gleby na powierzchni przeznaczonej pod budynek lub ciąg komunikacyjny, zmianę cech fizycznych gleby lub powstanie gruntów nasypowych;

realizacja projektu planu wiąże się z wyłączeniem z produkcji rolnej gleb chronionych prawnie przed ich zmianą na cele nierolnicze; cała powierzchnia gruntów rolnych IIIa klasy bonitacyjnej (8940 m²) występujących w granicach analizowanego obszaru (północno-wschodnia jego część) i stanowiących 39,05% zostały przeznaczone pod zabudowę – teren P – zabudowa produkcyjna, składów i magazynów;

- rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczna: zakłada się, że potencjalne zmniejszenie bioróżnorodności jest proporcjonalne do zróżnicowania i zagęszczenia gatunków roślin i zwierząt oraz powierzchni terenów zabudowy;

realizacja projektu planu niesie negatywne zmiany dla florystycznej i faunistycznej bioróżnorodności analizowanego obszaru; wiąże się ona przede wszystkim ze zmianą funkcji na znaczącej powierzchni analizowanego obszaru, tj. z przeznaczeniem pod zabudowę i tereny komunikacyjne całej jego powierzchni;

częściową formą rekompensaty powyższych strat będzie ustalony procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej; nie mniej jednak ze względu na niski poziom – 20% w powierzchni działki budowlanej jedynie częściowo zrekompensuje on utraconą powierzchnię aktywną przyrodniczo oraz bioróżnorodność florystyczną i faunistyczną; ponadto indywidualni użytkownicy terenów będą wprowadzać roślinność jako towarzyszącą zabudowie; zatem zostanie ona ukształtowana w oparciu o gatunki roślin ozdobnych i obcych, często inwazyjnych, które stanowią zagrożenie dla rodzimej flory; należy jednak tutaj zaznaczyć, iż zieleni w obrębie analizowanego obszaru w znacznym stopniu została zniekształcona w stosunku do stanu naturalnego (rolniczy nieużytek);

przekształcenie analizowanego obszaru w teren zurbanizowany oraz antropogeniczne ukształtowanie roślinności spowoduje, że charakterystyczną fauną analizowanego obszaru będzie drobna fauna charakterystyczna dla terenów zurbanizowanych;

pozytywnym ustaleniem projektu planu zarówno dla flory jak i fauny jest wprowadzenie obowiązku realizacji pasa zieleni wysokiej i średniowysokiej w obrębie terenu P (wzdłuż drogi powiatowej nr 4327P i południowej jego granicy) o szerokości minimum 5,0 m, w postaci nasadzeń roślinnych i z 50% udziałem zieleni zimozielonej (oczywiście z uwzględnieniem zasad zagospodarowania strefy bezpieczeństwa od dalekosiężnego rurociągu przesyłowego DN 400);

- klimat akustyczny: na analizowanym obszarze nie występują i nie będą nadal występować budynki sklasyfikowane jako tereny podlegające ochronie akustycznej; klimat akustyczny na analizowanym obszarze będzie kształtowany przede wszystkim przez technologie i rozwiązania zastosowane w obrębie projektowanych zakładów produkcyjnych, magazynowych, składowych i usługowych oraz sąsiadujące ciągi komunikacyjne; wzdłuż południowej granicy analizowanego obszaru przebiega droga powiatowa nr 4327P; ponadto w jego granicach może być odczuwalna uciążliwość drogi krajowej nr 12, która przebiega w odległości ok. 250 m na zachód od granic przedmiotu badań; zatem ruch komunikacyjny w obrębie terenu badań oraz w bezpośrednim i bliskim jego sąsiedztwie stanie się najważniejszym emitorem hałasu;
- krajobraz: ze względu na obecny charakter i położenie analizowanego obszaru realizacja projektu planu będzie wiązała się ze zmianą krajobrazu – pojawi się przede wszystkim wielkopowierzchniowa i wysoka zabudowa produkcyjna, magazynowa, składowa i usługowa, która wpłynie na odbiór przestrzeni; zmiana krajobrazu uzależniona będzie od sposobu zabudowy i zagospodarowania analizowanego obszaru; nie mniej jednak skala opracowania obszaru badań (jedna działka) oraz jego bezpośrednie sąsiedztwo (tożsama funkcja produkcyjna, magazynowa, składowa i usługowa) pozwala przypuszczać, iż zmiana funkcji z dotychczasowej rolniczej na zurbanizowaną nie będzie miała znaczącego wpływu na odbiór przestrzeni; będzie bowiem miała miejsce rozszerzenie przestrzenne dotychczasowej funkcji;

warto zaznaczyć, iż dla harmonijnego wpisania nowej zabudowy w krajobraz projekt planu określa zasady kompozycji i kształtowania projektowanej zabudowy (np. w zakresie wysokości budynków, ich wykończenia, warunków lokalizacji); zakazuje stosowania jaskrawych kolorów w elewacjach budynków z wyjątkiem kolorów zgodnych ze standardami kolorystycznymi przyjętymi w znakach firmowych inwestora;

zatem realizacja ustaleń projektu planu i zmiany, które wynikają głównie z procesów gospodarczych nie stoją w sprzeczności z potrzebą ochrony krajobrazu oraz konieczności prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu w myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r., Nr 14, poz. 98);

- zasoby naturalne: realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie negatywnie na zasoby naturalne;
- zdrowie ludzi: dopuszczenie możliwości realizacji nowych funkcji na analizowanym terenie znacząco zwiększy zasięg uciążliwości z tym związany (m.in. emisje zanieczyszczeń powietrza, emisje hałasu, wibracji, wytwarzanie ścieków i odpadów, zwiększenie ilości odprowadzanych wód opadowych i roztopowych);

uwzględniając powyższe oraz oceniając przewidywane oddziaływanie na ludzi, na uwagę zasługuje fakt, iż zabudowa chroniona akustycznie najbliższej zlokalizowana jest w odległości ok. 120 m na zachód; realizacja znacząco zwiększy zasięg emisji zanieczyszczeń powietrza oraz emisji hałasu, zaś bezpośrednie bliskie sąsiedztwo w postaci zabudowy produkcyjnej pozwala wysnuć wniosek, iż może dojść do skumulowanego oddziaływania planowanej funkcji produkcyjnej i istniejącej funkcji tożsamej; nie mniej jednak:

- po pierwsze obie funkcje, zarówno planowana jak i istniejąca, są realizowane w ramach rozbudowy istniejącego jednego zakładu produkcyjnego Teknia Kalisz sp. z o.o (produkcja komponentów dla przemysłu motoryzacyjnego i metalowego) - jedna inwestycja funkcjonalna;
- po drugie z *Raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko* (Asperska M., 2012) sporządzonego dla w/w istniejącego zakładu wynika, iż powyższa inwestycja będzie w następujący sposób oddziaływać na środowisko:
 - o nie spowoduje zagrożenia środowiska i ludzi ponadnormatywnym hałasem (normy środowiskowe na terenach z zabudową mieszkaniową zostaną zachowane);
 - o nie spowoduje przekroczenia wartości dopuszczalnych i odniesienia w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza (zakład spełnia obowiązujące standardy jakości powietrza);

- o nie będzie potrzeby przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej;
- z *Raportu...* również wynika, iż zakład miał być zaprojektowany biorąc pod uwagę aspekty środowiskowe, z naciskiem na energooszczędność, szczelność układów wentylacji miejsc narażonych na pylenie, zainstalowanie filtrów ograniczających emisję do powietrza oraz niskoemisyjne paliwa grzewcze. Ponadto w *Raporcie...* wykazano, iż inwestycja nie spowoduje naruszenia standardów jakości środowiska.
- po trzecie projekt planu zawiera rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnego oddziaływania jego realizacji na stan sanitarny powietrza i środowisko akustyczne, wśród których warto wymienić:
 - o zakaz lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności produkcyjnej i usługowej mogącej powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości standardów jakości środowiska określonych w aktualnym prawodawstwie z zakresu ochrony środowiska (w tym dotyczących zanieczyszczeń powietrza, emisji hałasu i wibracji);
 - o nakaz ogrzewania pomieszczeń paliwem i technologią zapewniającymi zachowanie standardów emisyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska;
 - o dopuszczenie możliwości stosowania odnawialnych źródeł energii (energia słońca, wód geotermalnych, inna) o mocy do 100 kW a w przypadku elektrowni wiatrowych - jak dla mikroinstalacji;
 - o ustalenie zaopatrzenia w gaz do celów gospodarczych i grzewczych istniejącej lub rozbudowywanej sieci

uwzględniając powyższe należy stwierdzić, iż realizacja projektu planu nie powinna w znaczącym stopniu pogorszyć istniejący stan sanitarny powietrza oraz klimat akustyczny i tym samym nie powinna stwarzać uciążliwości dla ludzi (zabudowa chroniona akustycznie najbliżej zlokalizowana jest w odległości ok. 120 m na zachód od granic analizowanego obszaru);

bardzo korzystnym zapisem jest ustalenie realizacji pasa zieleni wysokiej i średniowysokiej w obrębie terenu P (wzdłuż drogi powiatowej nr 4327P i południowej jego granicy) o szerokości minimum 5,0 m, w postaci nasadzeń roślinnych i z 50% udziałem zieleni zimozielonej;

pozytywne jest również wyznaczenie strefy bezpieczeństwa od przesyłowej sieci infrastruktury technicznej ze szczególnymi warunkami zagospodarowania i ograniczeniami w jej użytkowaniu;

użytkowanie poszczególnych terenów w sposób określony projektem planu nie powinno skutkować negatywnym wpływem na zdrowie użytkowników terenu;

- dobra materialne: w wyniku realizacji ustaleń projektu planu nastąpi poprawa jakości i wartości dóbr materialnych - nastąpi wzrost wartości nieruchomości gruntowych wskutek rozszerzenia możliwości inwestycyjnych.

Realizacja ustaleń projektu planu nie powinna negatywnie oddziaływać na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000. Najbliżej położonym, względem granic analizowanego terenu, obszarem Natura 2000 jest obszar mający znaczenie dla Wspólnoty – Dolina Śwędrni PLH300034 oddalony o ok. 12,0 km na południowy-wschód.

Ponadto projekt planu ustala zasady ochrony środowiska i przyrody, przy respektowaniu których nastąpi wyeliminowanie bądź ograniczenie negatywnego oddziaływania w wyniku realizacji ustaleń projektu planu (pkt. 4.1. Prognozy).

Wyznaczony w projekcie planu teren P w myśl przepisów art. 113 ust. 2 pkt. 1 i art. 114 ustawy *Prawo ochrony środowiska* nie należy do terenów podlegających ochronie akustycznej. Wręcz przeciwnie jest to teren zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów, który sam może być źródłem uciążliwości dla sąsiednich terenów, w tym uciążliwości akustycznej. Nie mniej jednak projekt planu zakazuje lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności produkcyjnej i usługowej mogącej powodować

przekroczenie dopuszczalnych wielkości standardów jakości środowiska określonych w aktualnym prawodawstwie z zakresu ochrony środowiska, w tym standardów akustycznych.

Dotrzymanie standardów akustycznych na terenach chronionych akustycznie będzie zależało również od jej odległości od źródła zagrożenia, jak też stosowanych technologii (np. sprzyjające środowisku - obniżające hałas przemysłowy).

Na etapie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przy braku informacji o planowanych przedsięwzięciach, nie da się określić, jakie przedsięwzięcia zostaną zrealizowane i czy będą to przedsięwzięcia, których oddziaływanie na środowisko będzie znaczące w rozumieniu obowiązujących przepisów. Określenie oddziaływań jest zatem niepełne i ma charakter ogólny.

Oddziaływania będą występowały w fazie budowy poszczególnych obiektów, ich eksploatacji i likwidacji, a ich natężenie będzie zróżnicowane.

Faza budowy związana jest z krótkotrwałym okresem korzystania ze środowiska, który wiąże się przede wszystkim z przygotowaniem terenu do rozpoczęcia planowanego przedsięwzięcia i zabezpieczeniem terenu budowy. Prowadzone podczas budowy prace mają charakter okresowy i nie wpływają na stan środowiska, ponieważ wszystkie oddziaływania mają charakter odwracalny.

Faza eksploatacji będzie związana z określonym korzystaniem ze środowiska, z oddziaływaniem na niego poprzez:

- emisje zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego,
- emisje hałasu i wibracji,
- wytwarzanie odpadów (w tym niebezpiecznych),
- pobór wody,
- pobór energii,
- powstawanie ścieków bytowych i przemysłowych (technologicznych),
- powstawanie wód opadowych i roztopowych.

Intensywność poszczególnych rodzajów oddziaływań będzie zróżnicowana, w zależności od zastosowanych rozwiązań techniczno – technologicznych i organizacyjnych.

Podczas fazy likwidacji należy uwzględnić stopień degradacji terenu związanego z działalnością projektowanego zamierzenia inwestycyjnego. Realizacja inwestycji wiąże się bowiem z wprowadzeniem elementów trwale ingerujących w środowisko, dlatego też jego likwidacja spowoduje konieczność prowadzenia działań naprawczych. Może zajść potrzeba podejmowania prac rekultywacyjnych przywracających stan środowiska do stanu pierwotnego bądź wykorzystania istniejących budynków i obiektów infrastruktury technicznej, po adaptacji, do innych celów działalności gospodarczej. Ważnym elementem na etapie likwidacji będzie przeprowadzenie badań stanu wierzchniej warstwy terenu. Prace rozbiórkowe i rekultywacyjne mogą stać się źródłem niezorganizowanej emisji pyłów do powietrza.

Dla potrzeb niniejszej Prognozy, przeanalizowano możliwe oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko w podziale na oddziaływania:

- bezpośrednie – zmniejszenie powierzchni obszarów rolniczych; mechaniczne przekształcenie pokrywy glebowo-roślinnej pod budynkami i terenami komunikacyjnymi w wyniku technicznej zabudowy powierzchni ziemi (w tym gleb prawnie chronionych przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze); emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza; znaczny wzrost emisji hałasu i wibracji; wzrost ilości wytwarzanych odpadów i ścieków; wzrost ilości odprowadzanych wód opadowych i roztopowych ze szczelnych powierzchni;
- pośrednie – uszczelnienie powierzchni; wzrost źródeł zanieczyszczeń środowiska; ryzyko wystąpienia wypadków i awarii;
- wtórne – eksploatacja pojazdów samochodowych jest źródłem emisji gazów obniżających odczyn opadów atmosferycznych (kwaśne deszcze), na których oddziaływanie narażone są gleby oraz

roślinność; zwiększenie spływu powierzchniowego wód opadowych i roztopowych w obrębie uszczelnionych powierzchni;

- skumulowane – na analizowanym terenie na skutek lokalizacji obiektów o różnych funkcjach (zabudowa produkcyjna, magazynowa, składowa, usługowa, drogi, parkingi, place manewrowe i postojowe) będą kumulowały się różnego rodzaju zanieczyszczenia – emisje pyłowe i gazowe do atmosfery (w tym emisje komunikacyjne, emisja punktowa); ścieki (przemysłowe (technologiczne) i bytowe); wody opadowe i roztopowe; odpady (w tym niebezpieczne); emisje i hałas komunikacyjny; wibracje;
- krótkoterminowe – emisja hałasu budowlanego; zanieczyszczenia powietrza w fazie budowy; odpady budowlane; ryzyko wystąpienia wypadków w fazie budowy; fragmentaryczne zakłócenie funkcjonowania środowiska w trakcie prowadzenia robót budowlanych;
- długoterminowe – uszczelnienie powierzchni; zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej poprzez zajęcie zabudową, zagospodarowaniem i terenami komunikacyjnymi; zmniejszenie powierzchni obszarów rolniczych; wzrost źródeł zanieczyszczeń środowiska; wzrost ilości wytwarzanych odpadów i ścieków (spowodowany wzrostem ilości użytkowników terenów); wzrost ilości odprowadzanych wód opadowych i roztopowych ze szczelnych powierzchni; emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza;
- stałe – zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej przez zabudowę, zagospodarowanie i tereny komunikacyjne; zmniejszenie powierzchni obszarów rolniczych (w tym chronionych prawnie przed zmianą na cele nierolnicze); uszczelnienie powierzchni; wzrost źródeł zanieczyszczeń środowiska; fragmentaryczna zmiana krajobrazu; wzrost ilości wytwarzanych odpadów i ścieków; wzrost ilości odprowadzanych wód opadowych i roztopowych ze szczelnych powierzchni;
- chwilowe – ryzyko wystąpienia wypadków w fazie budowy; powstawanie odpadów budowlanych; emisje hałasu i zanieczyszczeń pyłowo-gazowych do powietrza powodowane pracą sprzętu budowlanego występujące w fazie budowy obiektów; oddziaływania występujące przy zmianie emisji normalnej lub w stanach awaryjnych.

Realizacja projektu planu może również powodować, w aspekcie negatywnym:

1. Trwałe zmniejszenie powierzchni gruntów rolniczych, w tym chronionych prawnie przed zmianą ich na cele nierolnicze, z tytułu realizacji zabudowy produkcyjnej, magazynowej, składowej i usługowej.
2. Wyłączenie z produkcji rolnej całej powierzchni gruntów rolnych IIIa klasy bonitacyjnej występujących w granicach analizowanego obszaru i przeznaczenie ich pod zabudowę produkcyjną, składów, magazynów i usługową (teren P).
3. Tymczasowe naruszenie istniejących drenaży przy realizacji podziemnych sieci uzbrojenia, terenów komunikacyjnych i obiektów kubaturowych.
4. Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej z tytułu zajęcia części gruntów dotychczas aktywnych przyrodniczo pod tereny zabudowy i komunikacyjne.
5. Zmniejszenie powierzchni nieutwardzonej na korzyść powierzchni utwardzonej i uszczelnionej występujących w obrębie obszarów zurbanizowanych.

Możliwe oddziaływania, w tym również negatywne, nie powinny mieć znaczącego wpływu na cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000. W wyniku realizacji ustaleń projektu planu wprowadzie wzrośnie liczba źródeł zanieczyszczeń środowiska, nie mniej jednak ze względu na zasięg terenu badań (skala zaledwie jednej działki) ich oddziaływanie będzie lokalne.

Ponadto projekt planu zawiera zapisy, które mają zminimalizować ewentualne negatywne skutki funkcjonowania projektowanej zabudowy dopuszczalnej w obrębie terenów przeznaczonych do urbanizacji. M.in. wprowadza zakaz lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności produkcyjnej i usługowej mogącej powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości standardów jakości środowiska. W zakresie ogrzewania lokalnego projekt planu nakazuje stosowanie indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących urządzenia lub instalacje oraz paliw i technologii zapewniających zachowanie

standardów emisyjnych. Dopuszcza również możliwość zaopatrzenia w ciepło energią pozyskiwaną ze źródeł odnawialnych o małej mocy.

4.7 Możliwość ograniczenia negatywnego oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko

Zmiany jakie wprowadza projekt planu w stosunku do istniejącego stanu użytkowania terenów dotyczą przede wszystkim rozszerzenia dotychczasowych możliwości inwestycyjnych w kierunku północno-wschodnim, gdzie występują gleby IIIa klasy bonitacyjnej oraz przekształcenia całej powierzchni analizowanego obszaru w tereny zainwestowane i komunikacyjne.

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne mają przede wszystkim na celu zmianę dotychczasowej ustalonej prawnie funkcji (uchwała Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku) z rolniczej na urbanizacyjną oraz dalsze przekształcanie powierzchni analizowanego obszaru w tereny zabudowane i zainwestowane. Obowiązujące prawo miejscowe obszar w granicach zasięgu gleby IIIa klasy bonitacyjnej wyłączył z możliwości urbanizacji zachowując w dotychczasowym rolniczym użytkowaniu bez prawa do zabudowy. Analizowany projekt planu będzie zaś skutkował wyłączeniem z produkcji rolnej całej powierzchni gruntów rolnych IIIa klasy bonitacyjnej występujących w granicach analizowanego obszaru (39,05% jego powierzchni) i przeznaczeniem ich pod zabudowę produkcyjną, składów i magazynów (teren P).⁴⁴

Zatem projekt planu nie tylko podtrzymuje obowiązujące prawo miejscowe do przekształcania części obszaru badań w kierunku urbanizacyjnym, jak również poszerza strefę urbanizacji w kierunku północno-wschodnim. Powierzchnia terenów aktywnych biologicznie w stosunku do stanu istniejącego ulegnie znaczącemu zmniejszeniu, bowiem zaproponowane w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne przyczynią się do dalszego przekształcania analizowanego obszaru w tereny zainwestowane i uszczelniania powierzchni. Wszystkie tereny wyznaczone w projekcie planu będą terenami zabudowanymi.

Korzystnym rozwiązaniem funkcjonalno-przestrzennym jest ustalenie realizacji pasa zieleni wysokiej (drzew) i średniowysokiej (krzewów) w obrębie terenu P (wzdłuż drogi powiatowej nr 4327P i południowej jego granicy) o szerokości minimum 5,0 m, w postaci nasadzeń roślinnych i z 50% udziałem zieleni zimozielonej.

Realizacja stref zieleni izolacyjnej jest jednym z możliwych do zastosowania rozwiązań mających na celu ograniczenie uciążliwości hałasu i emisji zanieczyszczeń. Zaleca się stosowanie ciągów roślinności wielowarstwowej o nieregularnym układzie drzew i krzewów, z dużym udziałem gatunków zimozielonych. Przy doborze gatunków należy brać pod uwagę ich odporność na warunki presji antropogenicznej. Zaleca się wyprzedzające w stosunku do rozpoczęcia prac budowlanych wprowadzenie nasadzeń, przy czym dla osiągnięcia szybszych efektów materiał nasadzeniowy powinien mieć ok. 1 m wysokości. Prawdopodobnie ukształtowana strefa zieleni izolacyjnej skutecznie zatrzymuje znaczną część zanieczyszczeń powietrza oraz łagodzi skutki uciążliwości powodowane hałasem. Spełnia również funkcję izolacji optycznej.

Projekt planu, do którego ustaleń odnosi się niniejsze opracowanie, zawiera zapisy, które mają na celu zminimalizowanie kolizji jakie mogą zaistnieć przy urbanizacji przedmiotowego terenu. Warunkiem niezbędnym dla spełnienia przyjętych w projekcie planu założeń środowiskowych jest ich respektowanie przez użytkowników terenów.

Ustalenia projektu planu w odniesieniu do zasad użytkowania poszczególnych terenów m.in. mają na celu ochronę warunków środowiskowych analizowanego obszaru oraz ludzi.

Istotny wpływ na zagospodarowanie terenu badań mają również określone w projekcie planu zasady wyposażenia go w infrastrukturę techniczną. Systematyzują one działalność gospodarczą oraz urbanizację w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, zaopatrzenia w gaz oraz energię elektryczną, gospodarki odpadami

⁴⁴ Możliwość przeznaczenia gruntów rolnych IIIa klasy bonitacyjnej na cele budowlane wymaga uzyskania opinii właściwej izby rolniczej oraz zgody marszałka województwa i ostatecznie zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.

oraz określają ogólne warunki korzystania ze środowiska. Ich respektowanie zapewni prawidłowe funkcjonowanie analizowanego obszaru. Do rozwiązań pro środowiskowych należy zaliczyć:

- zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków bytowych i przemysłowych do ziemi i rowów przydrożnych oraz tworzenia i utrzymywania otwartych kanałów i zbiorników na ścieki;
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej poprzez dopuszczenie odprowadzania ścieków jedynie w systemie kanalizacji zbiorczej poprzez istniejącą sieć kanalizacyjną; brak zezwolenia na rozwiązania tymczasowe w postaci atestowanych, szczelnych zbiorników bezodpływowych;
- wprowadzenie obowiązku podczyszczania wytwarzanych ścieków przemysłowych (technologicznych) przed wprowadzeniem ich do urządzeń kanalizacyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- wprowadzenie obowiązku instalowania separatorów ropopochodnych na odpływach wód opadowych i roztopowych ze szczelnie utwardzonych placów postojowych, manewrowych i parkingów, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- ustalenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenów dróg, terenów produkcyjnych, składów i magazynów do istniejącej sieci kanalizacji deszczowej;
- nakaz stosowania indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących urządzenia lub instalacje oraz paliw i technologii zapewniających zachowanie standardów emisyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska;
- dopuszczenie możliwości stosowania odnawialnych źródeł energii (energia słońca, wód geotermalnych, inna) o mocy do 100 kW, a w przypadku elektrowni wiatrowych - jak dla mikroinstalacji;
- ustalenie istniejącej lub rozbudowywanej sieci gazowej średniego ciśnienia jako źródła do celów gospodarczych i grzewczych;
- ustalenie obowiązku postępowania z powstającymi odpadami, w tym z odpadami niebezpiecznymi, zgodnie z przepisami z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami.

Do zapisów oddziałujących korzystnie na środowisko oraz mogących ograniczyć negatywny wpływ na środowisko należy zaliczyć ustalenie minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej.

Proponowane rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne w zakresie zabudowy i zagospodarowania będą niosły ze sobą negatywne oddziaływanie na środowisko – teren zabudowy produkcyjnej, magazynów, składów, usługowej. Projekt planu zawiera jednak szereg zapisów, które mają na celu ograniczyć uciążliwość tych terenów dla środowiska, w tym dla sąsiedniej zabudowy zagrodowej. Ponadto na etapie obecnie opracowywanej Prognozy, w świetle dostępnych materiałów, nie jest możliwe określenie całkowitej ilości i pełnego rozmiaru konsekwencji, jakie może spowodować urbanizacja analizowanego obszaru. Oddziaływanie poszczególnych terenów będzie zależeć w dużym stopniu od przyjętych rozwiązań technologicznych.

Negatywne oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko będzie się przejawiało przede wszystkim: zmniejszeniem obszarów rolniczych i tym samym powierzchni biologicznie czynnej poprzez zajęcie zabudową i terenami komunikacyjnymi; unieczynnieniem gleby pod zabudową i terenami komunikacyjnymi (w tym gleb prawnie chronionych przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze); uszczelnieniem terenu; wzrostem ilości odpadów i wytwarzanych ścieków bytowych i przemysłowych (technologicznych); powstawaniem odpadów niebezpiecznych; zwiększeniem spływu powierzchniowego wód opadowych i roztopowych w obrębie uszczelnionych powierzchni; wzrostem poziomu hałasu (komunikacyjnego i przemysłowego) i wibracji; emisją zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza atmosferycznego.

Uciążliwości jakie powstaną w wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie powinny znacząco wpłynąć na znaczne pogorszenie się walorów środowiska w skali miejscowości, przy założeniu, iż ustalenia uchwały będą respektowane przez użytkowników terenów. W/w negatywne oddziaływania ustaleń

projektu planu nie powinny mieć również znaczącego wpływu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

Ze względów sanitarnych zaleca się zadarnianie wszystkich wolnych od zabudowy i komunikacji powierzchni. Trawniki spełniają podstawową rolę sanitarno-higieniczną wychwytyjąc zanieczyszczenia, a sedymentacja pyłu na trawnikach przeciwdziała ich wtórnemu unoszeniu i przenikaniu do gleb.

Ponadto ze względów ekologicznych, ekonomicznych, społecznych oraz estetycznych sugeruje się sadzenie drzew w przestrzeniach wolnych od zabudowy. Poprawiają one jakość powietrza, ponieważ pomagają ochłodzić i odświeżyć powietrze, którym oddychamy. Mają bezpośredni wpływ na zanieczyszczenia powietrza, gdyż liście drzew zatrzymują kurz (pyły) oraz pomagają usuwać z atmosfery toksyczne substancje. Stanowią bufor chroniący przed hałasem. Drzewo ma również istotny, pozytywny wpływ na psychikę i samopoczucie człowieka. Przede wszystkim drzewa wzbogacają bioróżnorodność środowiska.

W celu złączenia zaproponowanych w projekcie planu ustaleń wskazuje się następujące propozycje rozwiązań:

- zachowanie możliwie największej powierzchni terenu biologicznie czynnego z roślinnością trwałą (drzewa i krzewy);
- stosowanie do utwardzania powierzchni materiałów przepuszczalnych;
- wyposażenie terenów w nieuciążliwe dla środowiska urządzenia i instalacje grzewcze zapewniające spełnienie standardów emisyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- stosowanie przez użytkowników poszczególnych terenów paliw zapewniających spełnienie standardów emisyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi.

4.8 Rozwiązania alternatywne dla projektu planu

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenów, sposobu ich zagospodarowania, warunków dla nowej zabudowy oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej wskazują nowe możliwości dalszego rozwoju miejscowości Popówek w oparciu o istniejące uwarunkowania.

Wyznaczony w projekcie planu teren zabudowy w postaci zabudowy produkcyjnej, składów, magazynów i usługowej stanowią kontynuację zapisów obowiązującego „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołuchów*”, które analizowany teren przeznacza do urbanizacji – zabudowa usługowa, produkcyjna, magazynów i składów (U/P).

Należy zaznaczyć, iż dla analizowanego obszaru w chwili obecnej obowiązuje już prawo miejscowe - uchwała Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku, zgodnie z którym:

- północno-wschodnia część w zasięgu gleby IIIa klasy bonitacyjnej chronionej prawem przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze została całkowicie wyłączona z możliwości urbanizacji - zachowanie w dotychczasowym rolniczym użytkowaniu bez prawa do zabudowy;
- pozostała część terenu badań została przeznaczona do urbanizacji – pod zabudowę produkcyjną, składy i magazyny.

Zatem brak realizacji projektu planu nie wpłynie na pozostawienie analizowanego obszaru w stanie niezmienionym, który w przeszłości został poddany działaniom antropogenicznym człowieka. W oparciu o obowiązujące prawo miejscowe (uchwała Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku) na działce o nr ewid. 883/1 i części działki nr ewid. 418/3 powstał zakład produkcyjny Teknia Kalisz sp. z o.o. produkujący komponenty dla przemysłu motoryzacyjnego i metalowego. Zakład bardzo dobrze funkcjonuje na tym terenie od kilku lat i potrzebuje dokonać rozbudowy hali produkcyjno-magazynowej. Nie mniej jednak już całkowicie wykorzystał prawne możliwości inwestycyjne działki będącej przedmiotem zmiany obowiązującego prawa miejscowego i w chwili obecnej realizacja kolejnego etapu budowy i rozbudowy istniejącego zakładu nie jest po prostu możliwa. Dodatkowo istniejące przesyłowe sieci infrastruktury technicznej znacząco uniemożliwiają rozbudowę w kierunku zachodnim na działce nr ewid.

883/1 (gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200) oraz w kierunku południowo-wschodnim na działce nr ewid. 418/3 (rurociąg paliwowy dalekosiężny (ze światłowodem)).

Dlatego też powyższe ograniczenia i potrzeby inwestycyjne właściciela działki, będącej przedmiotem opracowania, zrodziły konieczność zmian w obowiązującym dotychczas prawie miejscowym. Właściciel działki będącej przedmiotem opracowania wystąpił z wnioskiem o zmianę obowiązującego prawa miejscowego szczególnie w zakresie przeznaczenia, bowiem jego ustalenia w istotny sposób ograniczają możliwość rozbudowy i rozwoju dotychczasowego sposobu użytkowania.

Opracowywany projekt miejscowego planu jest wynikiem potrzeb inwestycyjnych oraz konsekwencją ograniczeń obowiązującego dotychczas planu miejscowego. Jednocześnie stanowi gwarancję, iż urbanizacja przedmiotowego terenu będzie następowała w sposób planowy i racjonalny. Projekt planu zawiera bowiem wiele zapisów prośrodowiskowych z zakresu wyposażenia analizowanego obszaru w infrastrukturę techniczną oraz ustala szczegółowe zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

4.9 Przewidywane metody analizy realizacji projektowanego dokumentu

Projekt planu został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami ochrony środowiska.

Realizacja ustaleń projektu planu wymaga kontroli i oceny jakości poszczególnych elementów środowiska. Do kontrolowania i egzekwowania przestrzegania przepisów ochrony środowiska niezbędna jest wiarygodna wiedza o stanie środowiska, która jest zapewniana w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W miarę potrzeb możliwe jest tworzenie lokalnych sieci monitoringu zapewniających śledzenie i kontrolowanie najbardziej szkodliwych punktowych lub obszarowych źródeł zanieczyszczenia i ich wpływu na środowisko lokalne.

Proponuje się dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu są następujące:

- ocena projektowanego oddziaływania oraz skuteczności przewidywanych w ustaleniach projektu planu działań zapobiegających, ograniczających, kompensujących negatywne oddziaływanie na środowisko;
- analiza i ocena stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, a także innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji, np.:
 - ✓ ocena stanu sanitarnego i jakości powietrza,
 - ✓ ocena jakości wód,
 - ✓ ocena jakości gleby i ziemi,
 - ✓ ocena warunków i jakości klimatu akustycznego,
 - ✓ ocena poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku,
 - ✓ ocena gospodarki odpadami,

wykonywane raz na rok.

Monitorowanie i ocena realizacji planowanej zabudowy wymaga określenia podstawowych grup wskaźników. Mogą być one sporządzane w kategoriach dotyczących presji na środowisko czy w kontekście zachowania zrównoważonego, ładu przestrzennego. Proponuje się następujące wskaźników służących analizie jakości środowiska:

- jakość wody w sieci wodociągowej (klasa);
- wielkość poboru i jakość wód podziemnych;
- ilość i jakość ścieków odprowadzanych z analizowanego obszaru;
- ilość wód opadowych i roztopowych odprowadzanych z analizowanego obszaru;
- jakość gleb;
- jakość (zanieczyszczenie) powietrza;

- ilościowa i jakościowa ewidencja odpadów - poziom odzysku odpadów zbieranych selektywnie w stosunku do całkowitej ilości tych odpadów zawartych w odpadach komunalnych (%), udział odpadów niebezpiecznych;
- udział poszczególnych form użytkowania gruntu w stosunku do całkowitej powierzchni analizowanego obszaru (%);
- jakości powierzchni biologicznej – m.in. liczba nasadzeń drzew na analizowanym terenie (szt.), liczby wyciętych/posadzonych drzew, powierzchni wyciętych/posadzonych krzewów;
- jakość klimatu akustycznego (dB) – uciążliwość akustyczna istniejących ciągów komunikacyjnych na podstawie pomiarów zarządcy drogi lub WIOŚ (dB);
- sprawność i stan techniczny urządzeń zapewniający bezawaryjną pracę instalacji.

Za monitoring poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialny jest przede wszystkim Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Dane z zakresu ochrony przyrody zapewniają zaś Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska i Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych. Jednostkami wspomagającymi zapewniającymi informacje są m.in. urzędy wojewódzkie, starostwa powiatowe, zarządy dróg, instytucje związane z gospodarką wodną (m.in. RZGW, IMGW) i inne. Wyniki badań prowadzonych przez w/w instytucje są powszechnie dostępne w raportach przez nie opracowanych.

Ponadto zgodnie z art. 55 ust. 3. pkt. 5 ustawy o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zmianami) monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko zobowiązany jest prowadzić organ opracowujący projekt dokumentu.

4.10 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie skutkowała transgranicznym oddziaływaniem na środowisko. Wynika to z faktu znaczących odległości dzielących analizowany obszar od granic państwa, liczonych w setkach kilometrów.

4.11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

W rozdziale pierwszym Prognozy zawarte są informacje wprowadzające dotyczące przedmiotu, celu, zasięgu oraz metod wykorzystanych przy sporządzaniu prognozy. Ponadto pokazane są powiązania projektu planu z innymi dokumentami, w tym z: Opracowaniem ekofizjograficznym sporządzonym dla potrzeb studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gołuchów; Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy; obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Popówek (obręb Macew), w części dotyczącej obszaru obejmującego teren w obrębie skrzyżowania drogi krajowej nr 12 oraz drogi powiatowej nr 4327P oraz z Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 i Poradnikiem przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian odporności na klęski żywiołowe.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (przed skierowaniem projektu planu do uzgodnień). Niniejsze opracowanie zostało sporządzone dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Popówek w rejonie ulicy Przemysłowej na zlecenie Wójta Gminy Gołuchów. Decyzja o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego dla w/w obszaru została podjęta uchwałą Nr XLII/399/2018 Rady Gminy Gołuchów z dnia 17 października 2018 roku.

Obszar objęty opracowaniem obejmuje fragment miejscowości Popówek położony przy ulicy Przemysłowej o powierzchni ok. 2,3 ha, a dokładnie jedną działkę nr ewid. 418/3.

W rozdziale drugim Prognozy analizie poddano stan środowiska przyrodniczego obszaru, jego zagrożenia i potencjalne zmiany w wyniku realizacji ustaleń projektu planu. W wyniku przeprowadzonej analizy poszczególnych elementów środowiska, tj. rzeźba, budowa geologiczna i surowce naturalne, wody powierzchniowe i podziemne, warunki klimatyczne, warunki glebowe, szata roślinna i świat zwierząt, prawne formy ochrony przyrody i obszary Natura 2000 oraz wartości kulturowe należy stwierdzić, iż istniejące uwarunkowania przyrodnicze na znacznej części analizowanego obszaru generalnie sprzyjają jego zurbanizowaniu (korzystne nachylenie terenu, warunki posadowienia zabudowy, poziom wód gruntowych, warunki klimatyczne). Głównymi ograniczeniami dla urbanizacji są jednak:

- położenie, zgodnie z „*Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*”, w zasięgu zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) *Prosna od Kanału Bernardyńskiego do Dopływu z Piątka Małego* (PLRW600019184933);
- istniejące urządzenia melioracji wodnych (drenowanie i rowy melioracyjne wzdłuż drogi powiatowej Nr 4327P);
- położenie, zgodnie z „*Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*”, w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) PLGW600081;
- gleby gruntów ornych IIIa klasy bonitacyjnej chronionych prawem przed zmianą ich użytkowania i wyłączenia z produkcji rolnej;⁴⁵
- rurociąg paliwowy dalekosiężny (ze światłowodem)) w południowo-wschodniej części analizowanego obszaru;
- bezpośrednie sąsiedztwo od południa z drogą powiatową nr 4327P.

Oceniono istniejący stan zagospodarowania analizowanego obszaru. Cechuje go umiarkowany stopień zainwestowania, bowiem zainwestowanie koncentruje się w części południowo-zachodniej (fot. 1). Nie mniej jednak charakteryzuje się on dużą presją urbanistyczną.

Ze względu na sytuację prawno-własnościową zachodnia część obszaru badań wykazuje związki funkcjonalno-przestrzenne z bezpośrednim zachodnim sąsiedztwem - z obszarami zurbanizowanymi (zabudowa produkcyjno-usługowa). Teren badań i działka nr ewid. 883/1 bezpośrednio przylegająca od zachodu stanowią bowiem własność jednego inwestora i jedną inwestycję funkcjonalno-przestrzenną (fot. 3). Objęte są łącznie jedną decyzją ustalającą środowiskowe uwarunkowania zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie hali produkcyjno-magazynowej wraz z częścią socjalno-biurową (decyzja znak RG-OŚ.6220.1.9.2011 z 19.09.2012 r.).

Pozostały teren nadal wprawdzie jest wolny od naniesień kubaturowych - odłogowane pole uprawne, nie mniej jednak jest to rezerwa terenowa pod rozbudowę sąsiedniej zabudowy produkcyjno-usługowej zlokalizowanej na działce nr ewid. 883/1 – Teknia Kalisz Sp. z o.o. (produkcja sprzętu motoryzacyjnego), która nie może przekształcić się w tereny zurbanizowane w myśl obowiązującego prawa miejscowego (uchwała Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku).

Zatem znacząca część obszaru badań nadal pozostaje aktywna przyrodniczo, nie mniej jednak występujące w jego obrębie zbiorowiska roślinne mają charakter antropogeniczny (doszło do znacznego zniekształcenia środowiska roślinnego w stosunku do stanu naturalnego). Na obszarze badań reprezentantem szaty roślinnej jest przede wszystkim zieleń niska – zieleń antropogenna charakterystyczna dla terenów rolniczych i zurbanizowanych. Brak zieleni wysokiej. Grupą wykazującą silną ekspansję są przede wszystkim rośliny synantropijne tj. związane działalnością człowieka.

Charakter i położenie analizowanego obszaru powoduje, iż jest on wyposażony niemalże we wszystkie media infrastruktury technicznej, tj.: sieć wodociągową, kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz energii elektroenergetycznej niskiego napięcia i gazową.

Bezpośrednie sąsiedztwo obszaru stanowią zarówno tereny otwarte użytkowane rolniczo (północ i wschód), jak też tereny zurbanizowane w postaci zabudowy produkcyjnej (zachód i południe za drogą powiatową nr 4327P).

⁴⁵ Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1161)

Przedstawiono potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu zmiany. Ustalono iż środowisko nie pozostanie na obecnym poziomie funkcjonowania. Będzie poddawane działaniu procesów zarówno naturalnych jak i antropogenicznych. Dla obszaru badań obowiązuje bowiem uchwała Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku, zgodnie z którym:

- północno-wschodnia część w zasięgu gleby IIIa klasy bonitacyjnej chronionej prawem przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze została całkowicie wyłączona z możliwości urbanizacji - zachowanie w dotychczasowym rolniczym użytkowaniu bez prawa do zabudowy;
- pozostała część terenu badań została przeznaczona do urbanizacji – pod zabudowę produkcyjną, składy i magazyny.

W przypadku braku realizacji projektu planu południowo-zachodnia część analizowanego obszaru pozostanie w dotychczasowym przeznaczeniu. Są to tereny już częściowo zainwestowane, które projekt plany adaptuje stwarzając dodatkowo możliwość dalszego rozwoju i rozbudowy obiektów istniejących. Sytuacja wygląda inaczej w przypadku północno-wschodniej części analizowanego obszaru. Jest to teren nadal niezainwestowany, ale już nie użytkowany rolniczo. Brak realizacji projektu planu spowoduje, iż utrzyma on swoją dotychczasową funkcję rolną i nie powstaną w jego obrębie obiekty kubaturowe o funkcji produkcyjnej, składowej i magazynowej. Nie mniej jednak nie pozostanie on na obecnym poziomie funkcjonowania. Będzie poddawany naturalnej sukcesji, szczególnie ekspansywnymi gatunkami pospolitymi, co ma znamiona tendencji zmian pozytywnych w odniesieniu do obecnego stanu środowiska. Brak realizacji projektu planu prawdopodobnie nie spowoduje również tendencji zmian negatywnych wynikających z urbanizacji, tj.: zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, unieczynnienia gleby pod zabudowę i zainwestowanie, uszczelnienia powierzchni terenu i wzrostu odpływu powierzchniowego, wzrostu źródeł zanieczyszczeń środowiska, wytwarzania odpadów i ścieków. Ponadto brak realizacji projektu planu nie spowoduje wyłączenia z produkcji rolniczej gruntów rolnych stanowiących użytki rolne IIIa klasy bonitacyjnej i przeznaczenia ich na cele nierolnicze.⁴⁶

Z dużym stopniem prawdopodobieństwa można zatem stwierdzić, iż brak realizacji projektu planu nie spowoduje tendencji zmian pozytywnych ani negatywnych w odniesieniu do znaczącej powierzchni analizowanego terenu. Generalnie pozostanie on na obecnym poziomie funkcjonowania. W oparciu o obowiązujące prawo miejscowe (uchwała Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku) na działce o nr ewid. 883/1 i części działki nr ewid. 418/3 powstał zakład produkcyjny Teknia Kalisz sp. z o.o. produkujący komponenty dla przemysłu motoryzacyjnego i metalowego. Zakład bardzo dobrze funkcjonuje na tym terenie od kilku lat i potrzebuje dokonać rozbudowy hali produkcyjno-magazynowej. Nie mniej jednak już całkowicie wykorzystał prawne możliwości inwestycyjne działki będącej przedmiotem zmiany obowiązującego prawa miejscowego i w chwili obecnej realizacja kolejnego etapu budowy i rozbudowy istniejącego zakładu nie jest po prostu możliwa. Dodatkowo istniejące przesyłowe sieci infrastruktury technicznej znacząco uniemożliwiają rozbudowę w kierunku zachodnim na działce nr ewid. 883/1 (gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200) oraz w kierunku południowo-wschodnim na działce nr ewid. 418/3 (rurociąg paliwowy dalekosiężny (ze światłowodem)).

Dlatego też powyższe ograniczenia i potrzeby inwestycyjne właściciela działki, będącej przedmiotem opracowania, zrodziły konieczność zmian w obowiązującym dotychczas prawie miejscowym. Właściciel działki będącej przedmiotem opracowania wystąpił z wnioskiem o zmianę obowiązującego prawa miejscowego szczególnie w zakresie przeznaczenia, bowiem jego ustalenia w istotny sposób ograniczają możliwość rozbudowy i rozwoju dotychczasowego sposobu użytkowania.

Rozdział trzeci przedstawia istniejący stan środowiska analizowanego obszaru, który należy uznać za zadowalający. Charakter i położenie obszaru objętego projektem planu powoduje, że zasadnicze problemy w zakresie degradacji środowiska dotyczą:

⁴⁶ Zgodnie z polskim prawodawstwem powyższe może mieć miejsce jedynie na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi - ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1161)

- kumulacji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego – źródłem uciążliwości w zakresie zanieczyszczenia powietrza na omawianym terenie są emisje komunikacyjne (droga powiatowa nr 4327P i droga krajowa nr 12 - bezpośrednie i pośrednie sąsiedztwo) ciągów komunikacyjnych (znaczny udział w emisjach dwutlenku siarki i azotu, tlenku węgla, lotnych związków organicznych, pyłów zawieszonych, ołowiu) oraz emisje z rolnictwa pochodzące z terenów sąsiednich (emisje amoniaku, kompostowanie, emisja produktów rozkładu materii organicznej, zanieczyszczenia powstające podczas użytkowania pojazdów i maszyn rolniczych, rozpylane pestycydy i cząstki nawozów sztucznych);
wg monitoringu zanieczyszczeń powietrza przeprowadzanego na terenie województwa wielkopolskiego w 2018 r. na terenie gminy Gołuchów nie doszło do przekroczenia dopuszczalnych wartości stężeń zanieczyszczeń gazowych takich jak: SO₂, NO₂, CO, benzen, O₃ (poziom docelowy); zanieczyszczeń pyłowych takich jak 24-godzinne stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀, stężenie średnie dla roku dla pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} oraz zawartości metali (tj. ołów, arsen, kadm, nikiel) w pyłe PM₁₀; przekroczenie poziomu docelowego stwierdzono jedynie dla poziomu celu długoterminowego O₃, oraz zawartego w pyłe PM₁₀ benzo(a)pirenu;⁴⁷
zgodnie z *Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2018* gmina Gołuchów leży w strefie wielkopolskiej obejmującej województwo wielkopolskie prócz aglomeracji poznańskiej i miasta Kalisza; uwzględniając kryteria określone w celu ochrony zdrowia ze względu na przekroczenie dopuszczalnego 24-godzinnego poziomu stężenia pyłu PM₁₀, średniego rocznego stężenia pyłu PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀ zaliczono do klasy C; ponadto w ramach oceny dokonano dodatkowej klasyfikacji dla pyłu PM_{2,5} i ozonu pod kątem osiągnięcia poziomów określonych dla roku 2020 i zaliczono ją odpowiednio do klasy C1 i D2; ze względu na ochronę roślin w strefie wielkopolskiej nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych wartości stężeń dla NO_x, SO₂ i O₃ i nadano jej klasę A;⁴⁸
- uciążliwości akustycznej – głównym źródłem zagrożeń akustycznych jest droga powiatowa nr 4327P (bezpośrednie sąsiedztwo od południa) oraz droga krajowa nr 12 (przebiega ok. 250 m na zachód) znacząco obciążona ruchem, w tym tranzytowym;⁴⁹ ważnym źródłem kształtującym klimat akustyczny na terenie badań jest zabudowa produkcyjno-usługowa i ruch w jego obrębie; zatem dla istniejącej funkcji, która nie jest zaliczana do funkcji chronionych akustycznie w/w ciągu komunikacyjny nie powinny stanowić znaczącej uciążliwości i powodować przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu;
- zanieczyszczenia wód podziemnych - analizowany obszar położony jest w zasięgu OSN w zlewni Giszki, Lipówki, Ołoboku i Trzemnej (Ciemnej); w 2017 r., podobnie jak w latach ubiegłych, w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Kucharkach⁵⁰ w wyniku czterokrotnie wykonanych badań stwierdzono zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego na poziomie 53,44 mgNO₃/l;⁵¹ brak zagrożenia dla wód podziemnych ze strony gospodarki wodno-ściekowej, bowiem analizowany obszar wyposażony jest w kanalizację sanitarną i deszczową;
- zanieczyszczenia gleb – możemy się spodziewać zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi (głównie ołowiem) wzdłuż drogi powiatowej nr 4327P oraz w południowo-zachodniej części w obrębie terenu zainwestowanego; na terenie powiatu pleszewskiego (w tym gmina Gołuchów) nie ma wyznaczonych punktów pomiarowo-kontrolnych monitoringu jakości gleb;⁵²

⁴⁷ Zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2018”, 2019, WIOŚ w Poznaniu.

⁴⁸ Ibidem

⁴⁹ Natężenie ruchu drogowego (ŚDR – średni dobowy ruch) w 2015 r. na drodze krajowej nr 12 na odcinku Pleszew – Kalisz w 2015 r. wg pomiaru przez GDDKiA wynosiło 10 120 pojazdów silnikowych na dobę i ma tendencję wzrostową – dla porównania w 2010 r. wynosiło 8902 pojazdów silnikowych na dobę.

⁵⁰ Miejscowość Kucharki oddalona jest około 4 km na południowo-zachód od granic analizowanego obszaru.

⁵¹ Na podstawie *Raportu o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2017, 2018*, WIOŚ Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań

⁵² Zgodnie z *Raportem z III etapu realizacji zamówienia „Monitoring chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2015-2017”*, 2017, Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa, Państwowy Instytut Badawczy w Puławach

- degradacji gleb - w wyniku zainwestowania południowo-zachodnia część pokrywy glebowej uległa uszczelnieniu i zniszczeniu; zasięg gleby IIIa klasy bonitacyjnej chronionej prawem przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze uchwałą Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku został całkowicie wyłączony z możliwości urbanizacji.

Charakter i położenie analizowanego obszaru powoduje, iż obiektem wpływającym na stan jego środowiska jest również inwestycja zlokalizowana na terenie działki nr ewid. 883/1 i 418/3, dla której została przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko, w ramach której został opracowany *Raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko* (Asperska M., 2012) oraz wydana decyzja ustalająca środowiskowe uwarunkowania zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie hali produkcyjno-magazynowej wraz z częścią socjalno-biurową (decyzja z 18.09.2012 r. znak RG-OŚ.6220.1.9.2011).

Zgodnie z *Raportem...* powyższa inwestycja będzie w następujący sposób oddziaływać na środowisko:

- nie zakłóci gospodarki wodno-ściekowej;
- prowadzona selektywna gospodarka odpadami nie spowoduje zanieczyszczenia środowiska;
- nie spowoduje zagrożenia środowiska i ludzi ponadnormatywnym hałasem (normy środowiskowe na terenach z zabudową mieszkaniową zostaną zachowane);
- nie spowoduje przekroczenia wartości dopuszczalnych i odniesienia w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza (zakład spełnia obowiązujące standardy jakości powietrza);
- budowa przedsięwzięcia nie wymagała wycięcia żadnego drzewa i krzewu;
- nie zniszczy żadnych siedlisk ptaków, bowiem brak ich na terenie inwestycji;
- nie ma wpływu na przelatujące ptaki;
- nie spowoduje zachwiania integralności sieci Natura 2000 i przerwania korytarzy ekologicznych;
- nie zaburzy warunków hydrogeologicznych, tym samym nie spowoduje zmian w strukturze i składzie siedlisk przyrodniczych;
- nie zachwieje równowagi w środowisku;
- nie będzie mieć wpływu na gatunki i siedliska, dla ochrony których zostały wyznaczone obszarowe formy ochrony przyrody, w tym Obszar Chronionego Krajobrazu „*Dolina rzeki Ciemnej*”;
- nie będzie zatem potrzeby przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej.

Rozdział czwarty krótko omawia projektowane zagospodarowanie oraz poddaje analizie i ocenie oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko.

Projekt planu miejscowego składa się z części opisowej – tekst planu (projekt uchwały Rady Gminy) oraz graficznej - rysunku planu w skali 1:1000. Wyodrębnia tereny będące przedmiotem przepisów szczegółowych o różnym przeznaczeniu lub różnych sposobach zagospodarowania, wyznaczone liniami rozgraniczającymi i oznaczone na rysunku projektu planu symbolami, dla których ustalone zostało podstawowe przeznaczenie terenu.

Zmiany jakie wprowadza projekt planu w stosunku do istniejącego stanu użytkowania terenów dotyczą przede wszystkim rozszerzenia dotychczasowych możliwości inwestycyjnych w kierunku północno-wschodnim, gdzie występują gleby IIIa klasy bonitacyjnej oraz przekształcenia całej powierzchni analizowanego obszaru w tereny zainwestowane i komunikacyjne. Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne mają przede wszystkim na celu zmianę dotychczasowej ustalonej prawnie funkcji (uchwała Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku) z rolniczej na urbanizacyjną oraz dalsze przekształcanie powierzchni analizowanego obszaru w tereny zabudowane i zainwestowane. Obowiązujące prawo miejscowe obszar w granicach zasięgu gleby IIIa klasy bonitacyjnej wyłączył z możliwości urbanizacji zachowując w dotychczasowym rolniczym użytkowaniu bez prawa do zabudowy. Analizowany projekt planu będzie zaś skutkował wyłączeniem z produkcji rolnej całej powierzchni gruntów rolnych IIIa klasy bonitacyjnej występujących w granicach analizowanego obszaru

(39,05% jego powierzchni) i przeznaczeniem ich pod zabudowę produkcyjną, składów i magazynów (teren P).⁵³

Powierzchnia terenów aktywnych biologicznie w stosunku do stanu istniejącego ulegnie znaczącemu zmniejszeniu, bowiem zaproponowane w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne przyczynią się do dalszego przekształcania analizowanego obszaru w tereny zainwestowane i uszczelniania powierzchni. Wszystkie tereny wyznaczone w projekcie planu będą terenami zabudowanymi.

W celu minimalizacji negatywnych skutków funkcjonowania obiektów w obrębie terenu przeznaczonego projektem planu do urbanizacji zawiera on ustalenia w zakresie zasad wyposażenia w infrastrukturę techniczną. Projekt planu ustala m.in.:

- zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków bytowych i przemysłowych do ziemi i rowów przydrożnych oraz tworzenia i utrzymywania otwartych kanałów i zbiorników na ścieki;
- obowiązek odprowadzania ścieków jedynie w systemie kanalizacji zbiorczej poprzez istniejącą sieć kanalizacyjną; brak zezwolenia na rozwiązania tymczasowe w postaci atestowanych, szczelnych zbiorników bezodpływowych;
- obowiązek podczyszczania wytwarzanych ścieków przemysłowych (technologicznych) przed wprowadzeniem ich do urządzeń kanalizacyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- obowiązek instalowania separatorów ropopochodnych na odpływach wód opadowych i roztopowych ze ściśle utwardzonych placów postojowych, manewrowych i parkingów, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z terenów dróg, terenów produkcyjnych, składów i magazynów do istniejącej sieci kanalizacji deszczowej;
- nakaz stosowania indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących urządzenia lub instalacje oraz paliw i technologii zapewniających zachowanie standardów emisyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska;
- możliwość stosowania odnawialnych źródeł energii (energia słońca, wód geotermalnych, inna) o mocy do 100 kW, a w przypadku elektrowni wiatrowych – jak dla mikroinstalacji;
- istniejącą lub rozbudowywaną sieć gazową średniego ciśnienia jako źródła do celów gospodarczych i grzewczych;
- obowiązek postępowania z powstającymi odpadami, w tym z odpadami niebezpiecznymi, zgodnie z przepisami z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami.

Wymagane projektem planu zapewnienie projektowanej zabudowie dostępności do wszystkich sieci infrastruktury technicznej gwarantuje brak uciążliwości związanych z jej funkcjonowaniem.

W prognozie dokonano oceny rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych projektu planu, m.in. jego zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska (w tym szczególności wspólnotowego i krajowego), ochrona obszarów i obiektów na podstawie przepisów odrębnych, ochrona różnorodności biologicznej oraz proporcja terenów o różnych formach użytkowania.

W granicach obszaru objętego ustaleniami projektu planu nie występują żadne prawne formy ochrony przyrody. Analizowany obszar nie leży w zasięgu obszaru NATURA 2000.

Nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych. Projekt planu nie wyznacza terenów górniczych, ponieważ w obrębie terenu badań brak jest złóż surowców naturalnych posiadających ważną koncesję na wydobywanie.

Projekt planu chroni istniejące urządzenia melioracji wodnych (drenowanie) powiązane z rowem melioracyjnym przebiegającym częściowo w granicach analizowanego terenu wzdłuż jego południowej granicy. Wprowadza obowiązek rozwiązania ewentualnych kolizji z istniejącym drenażem w sposób

⁵³ Możliwość przeznaczenia gruntów rolnych IIIa klasy bonitacyjnej na cele budowlane wymaga uzyskania opinii właściwej izby rolniczej oraz zgody marszałka województwa i ostatecznie zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.

zapewniający jego dalsze prawidłowe funkcjonowanie, zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów odrębnych z zakresu prawa wodnego.

W myśl przepisów art. 113 ust. 2 pkt. 1 i art. 114 ustawy *Prawo ochrony środowiska* wyznaczony w projekcie planu teren P nie należy do terenów podlegających ochronie akustycznej. Wręcz przeciwnie, sam może być źródłem uciążliwości dla sąsiednich terenów, w tym uciążliwości akustycznej. Nie mniej jednak projekt planu zakazuje lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności produkcyjnej i usługowej mogącej powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości standardów jakości środowiska określonych w aktualnym prawodawstwie z zakresu ochrony środowiska, w tym standardów akustycznych.

W wyniku realizacji projektu planu nastąpi przede wszystkim zmiana na części analizowanego terenu dotychczasowej ustalonej prawnie⁵⁴ funkcji oraz dalsze przekształcanie powierzchni analizowanego obszaru w tereny zabudowane i zainwestowane. Powierzchnia terenów aktywnych biologicznie w stosunku do stanu istniejącego ulegnie zatem dalszemu zmniejszaniu. Projekt planu nie wyznacza terenów nie inwestycyjnych wyłączonych z możliwości urbanizacji. Jedynie wzdłuż drogi powiatowej nr 4327P i południowej granicy terenu P wprowadza obowiązek realizacji pasa zieleni wysokiej (drzew) i średniowysokiej (krzewów) o szerokości minimum 5,0 m, w postaci nasadzeń roślinnych i z 50% udziałem zieleni zimozielonej.

W Prognozie poddano ocenie warunki zagospodarowania terenu określone w projekcie planu, które wynikają z potrzeb ochrony środowiska m.in. ochrony bioróżnorodności, krajobrazu, warunków gruntowych, warunków wodnych, powietrza, warunków przebywania życia obecnym i przyszłym użytkownikom analizowanego obszaru. Żaden z lokalizowanych obiektów i urządzeń oraz prowadzona działalność produkcyjna i usługowa nie mogą powodować przekroczenia dopuszczalnych wielkości standardów jakości środowiska określonych w aktualnym prawodawstwie z zakresu ochrony środowiska.

Z punktu widzenia nowo planowanych inwestycji projekt planu na terenie przeznaczonym do urbanizacji - pod zabudowę produkcyjną, składów, magazynów zakazuje lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska z wyłączeniem inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej.

Dopuszcza możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych na podstawie przepisów odrębnych. Nie mniej jednak, należy tutaj podkreślić, iż obecny etap – projekt planu to jedynie wskazanie przeznaczenia terenu. Nie ma jeszcze miejsca przesądzenie, jaka konkretna inwestycja zostanie zrealizowana.

Ponadto projekt planu ustala zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi a w szczególności stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych - zakładów o zwiększonym ryzyku lub zakładów o dużym ryzyku.

Proponowane w projekcie planu zagospodarowanie będzie się to wiązało z następującymi zjawiskami:

- wprowadzeniem gazów lub pyłów do powietrza,
- wprowadzaniem ścieków do wód lub ziemi,
- zmianą warunków hydrogeologicznych,
- przekształceniem naturalnego ukształtowania terenu i pokrywy glebowej (w tym gleb prawnie chronionych przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze),
- zanieczyszczeniem gleby lub ziemi,
- emitowaniem hałasu i wibracji,
- wytwarzaniem odpadów,
- zmianą szaty roślinnej,
- ryzykiem wystąpienia poważnych awarii.

⁵⁴ Uchwała Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku.

Analiza wpływu i przewidywanych skutków realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska tj.: powietrze; klimat; wody powierzchniowe i podziemne; gleba i powierzchnia ziemi; świat roślinny i zwierzęcy oraz ekosystemy; klimat akustyczny; krajobraz; zasoby naturalne; zdrowie ludzi i dobra materialne wykazała, iż może nastąpić pogorszenie jakości niektórych komponentów w stosunku do stanu obecnego. Wzrost możliwości inwestycyjnych na obszarze objętym uchwałą przyczyni się do: znaczącego zmniejszenia obszarów rolniczych i tym samym powierzchni biologicznie czynnej; uszczelnieniem terenu; wzrostu ilości odpadów i wytwarzanych ścieków bytowych i przemysłowych (technologicznych); powstawania odpadów niebezpiecznych; zwiększenia spływu powierzchniowego wód opadowych i roztopowych w obrębie uszczelnionych powierzchni; wzrostu poziomu hałasu (komunikacyjnego i przemysłowego) i wibracji; wzrostu emisji spalin i pyłów do powietrza atmosferycznego.

Wystąpi szereg czynników, które będą w różnym stopniu: bezpośrednim, pośrednim, wtórnym, skumulowanym, krótko- i długoterminowym, stałym i chwilowym oddziaływać na poszczególne elementy środowiska. Niemniej jednak projekt planu zawiera szereg zapisów mających na celu ograniczyć uciążliwość tego terenu dla środowiska. W szczególności:

- określenie zasad zagospodarowania wyznaczonych terenów;
- uporządkowanie sprawy dojazdu do nieruchomości;
- ustalenie maksymalnie możliwej ochrony zieleni przy podjętych działaniach inwestycyjnych na minimum 20% powierzchni działki budowlanej;
- wprowadzenie obowiązku realizacji pasa zieleni wysokiej i średniowysokiej o szerokości minimum 5,0 m, w postaci nasadzeń roślinnych i z 50% udziałem zieleni zimozielonej wzdłuż drogi powiatowej nr 4327P i południowej granicy terenu P;
- wprowadzenie zakazu realizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- wprowadzenie zakazu budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi (w szczególności stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych);
- wprowadzenie zakazu lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności produkcyjnej i usługowej mogących powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości standardów jakości środowiska, określonych w aktualnym prawodawstwie z zakresu ochrony środowiska;
- wprowadzenie obowiązku zapewnienia dalszego prawidłowego funkcjonowania istniejącego дренаżu oraz utrzymania ich w dobrym stanie technicznym;
- wprowadzenie obowiązku postępowania z powstającymi odpadami, w tym z odpadami niebezpiecznymi, zgodnie z przepisami z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami;
- wprowadzenie nakazu stosowania indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących urządzenia lub instalacje oraz paliw i technologii zapewniających zachowanie standardów emisyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska;
- dopuszczenie możliwości stosowania odnawialnych źródeł energii (energia słońca, wód geotermalnych, inna) o mocy do 100 kW, a w przypadku elektrowni wiatrowych - jak dla mikroinstalacji;
- ustalenie istniejącej lub rozbudowywanej sieci gazowej średniego ciśnienia jako źródła do celów gospodarczych i grzewczych;
- dopuszczenie odprowadzania ścieków jedynie w systemie kanalizacji zbiorczej poprzez istniejącą sieć kanalizacyjną; brak zezwolenia na rozwiązania tymczasowe w postaci atestowanych, szczelnych zbiorników bezodpływowych;
- zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków bytowych i przemysłowych do ziemi i rowów przydrożnych oraz tworzenia i utrzymywania otwartych kanałów i zbiorników na ścieki;
- wprowadzenie obowiązku podczyszczania wytwarzanych ścieków przemysłowych (technologicznych) przed wprowadzeniem ich do urządzeń kanalizacyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi;

- wprowadzenie obowiązku instalowania separatorów ropopochodnych na odpływach wód opadowych i roztopowych ze szczelnie utwardzonych placów postojowych, manewrowych i parkingów, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- ustalenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenów dróg, terenów produkcyjnych, składów i magazynów do istniejącej sieci kanalizacji deszczowej;
- wyznaczenie dla przesyłowej sieci infrastruktury technicznej maksymalnych stref bezpieczeństwa ze szczególnymi warunkami zagospodarowania i ograniczeniami w ich użytkowaniu.

Realizacja ustaleń projektu planu nie powinna mieć negatywnego wpływu na cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 (uciążliwości będą występowały jedynie w skali lokalnej).

W Prognozie nie wskazano rozwiązań alternatywnych w stosunku do przedstawionego w projekcie planu rozwiązania w zakresie zagospodarowania obszaru. Wyznaczony w projekcie planu teren zabudowy produkcyjnej, składów, magazynów i stanowi kontynuację zapisów obowiązującego Studium... Jednocześnie jest wynikiem zaistniałych potrzeb inwestycyjnych oraz konsekwencją ograniczeń obowiązującego dotychczas prawa miejscowego (uchwała Nr VII/99/2011 Rady Gminy Gołuchów z dnia 22 sierpnia 2011 roku).

W oparciu o w/w akt prawny na działce o nr ewid. 883/1 i części działki nr ewid. 418/3 powstał zakład produkcyjny Teknia Kalisz sp. z o.o. produkujący komponenty dla przemysłu motoryzacyjnego i metalowego. Zakład bardzo dobrze funkcjonuje na tym terenie od kilku lat i potrzebuje dokonać rozbudowy hali produkcyjno-magazynowej. Nie mniej jednak już całkowicie wykorzystał prawne możliwości inwestycyjne działki będącej przedmiotem zmiany obowiązującego prawa miejscowego i w chwili obecnej realizacja kolejnego etapu budowy i rozbudowy istniejącego zakładu nie jest po prostu możliwa. Dodatkowo istniejące przesyłowe sieci infrastruktury technicznej znacząco uniemożliwiają rozbudowę w kierunku zachodnim na działce nr ewid. 883/1 (gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200) oraz w kierunku południowo-wschodnim na działce nr ewid. 418/3 (rurociąg paliwowy dalekosiężny (ze światłowodem)).

Dlatego też powyższe ograniczenia i potrzeby inwestycyjne właściciela działki, będącej przedmiotem opracowania, zrodziły konieczność zmian w obowiązującym dotychczas prawie miejscowym. Właściciel działki będącej przedmiotem opracowania wystąpił z wnioskiem o zmianę obowiązującego prawa miejscowego szczególnie w zakresie przeznaczenia, bowiem jego ustalenia w istotny sposób ograniczają możliwość rozbudowy i rozwoju dotychczasowego sposobu użytkowania.

Prognoza przedstawia przewidywane metody analizy realizacji projektowanego dokumentu poprzez zaproponowanie wskaźników umożliwiających monitoring i ocenę.

Realizacja projektu planu wiąże się z efektami gospodarczymi oraz skutkami powodowanymi w środowisku. Usytuowanie w sąsiedztwie atrakcyjnych ciągów komunikacyjnych, a tym samym zmianą przeznaczenia na zabudowę produkcyjną, magazynów, składów i usługową, z punktu widzenia społeczno-ekonomicznego są konieczne i uzasadnione. Ważne jest jednak prowadzenie przemyślanej długoterminowej strategii ochrony i dbałości o środowisko tak, aby rozwój nie pociągał za sobą utraty atrakcyjności tych terenów i nadmiernie nie obciążał środowiska naturalnego.

ZAŁĄCZNIK NR 1

OŚWIADCZENIE AUTORA

Oświadczam, pod rygorem odpowiedzialności karnej, że spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2. pkt. 1) lit. b) oraz pkt. 2) ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zmianami) do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Donata Jone - Pięsto